

UiO : **Universitetet i Oslo**

«Rapport og planer 2012-2013»

Behandlet i universitetsstyret 12. mars 2013

UiO : Universitetet i Oslo

En kunnskaps- portal for Norge

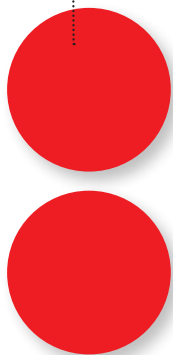

2012 Høydepunkter fra årsrapporten
for Universitetet i Oslo

Innhold:

04 Styrets innledning

- 04 Styrets innledning
- 06 Mer utdanning og forskning for pengene

12 Utdanning ved UiO

- 12 Studentene og arbeidslivet
- 12 Lærerutdanning for fremtiden
- 13 Senter for fremragende undanning
- 13 Satser på universitetsskoler
- 14 E-læring og digital eksamen
- 14 Sentralbanksjefens årstale
- 15 Studentombud innført
- 15 Kinesisk med Kjetil

07 Styrket internasjonalisering

- 07 Ønsker økt mobilitet
- 08 Porten til Berkeley er åpen
- 08 Kommisjon for global helse
- 09 Arrangementer og priser i Internasjonaliseringsåret
- 10 EU Kids Online

16

22 Innovasjon ved UiO

- 22 Inven2 – samfunnsnytte og kommersialisering
- 23 Hindrer sammenbrudd i komplekse datasystemer
- 23 Målstyrt DNA-vaksine med elektrisk puls
- 23 UiOs innovasjonspris
- 24 Forsknings samarbeid med Telenor

32 Strategiske mål og nøkkeltall

- 32 Strategic Advisory Board
- 32 Private tilskudd
- 33 IHR-prosjektet
- 33 Pågående arbeid
- 34 Nøkkeltall

Forskning ved UiO

- 16 Livsvitenskap
- 17 UiO:Energi
- 17 Fire nye sentre for fremragende forskning
- 18 UiOs forskere i den europeiske forskningstoppen
- 18 ERC Starting Grants
- 19 Diverse prosjekter, programmer og skoler
- 21 Sikrere lagring og utveksling av forskningsdata

26 Formidling ved UiO

- 26 UiOs forskere i mediene
- 26 Realfagsbiblioteket viktig formidlingsarena
- 27 Open access – Slipp forskningen fri!
- 27 UiO-festivalen 2012
- 28 Aulaen åpnet for konserter
- 28 Museene
- 28 Øglegraverne på Svalbard og urdyret fra Ås
- 29 Samfunnsdebatt etter 22. juli
- 30 Forskningsrådets pris for forskningsformidling
- 30 Formidling til barn
- 31 Partnerforum
- 31 Forskningstorget

Styrets innledning

Universitetet i Oslo (UiO) har som ambisjon å utvikle seg som et ledende universitet med fremragende forskning og forskningsbasert utdanning. UiO skal være både faglig kraftsenter, strategisk aktør og etterspurt partner i internasjonalt samarbeid.

Universitetet i Oslo er en kunnskapsportal for Norge og bidrar ikke bare med utdanning og ny forskning, men har store og gode fagmiljøer som sikrer at forskningen som skjer internasjonalt, kan forstås og nyttiggjøres nasjonalt.

Fagkunnskapen og den vitenskapelige tenkemåten våre studenter tilegner seg, gjør dem etterspurte i arbeidslivet. Det er gjennom studentene våre vi tydeligst påvirker samfunnet og arbeidslivet.

UiO har Norges sterkeste fagmiljøer innen for livsvitenskap, og dette er et av våre viktigste satsingsområder. Kunnskap innen dette feltet blir avgjørende for samfunnsutviklingen framover, gitt de store utfordringene vårt velferdssamfunn og helsevesen står overfor. Disse utfordringene går klart fram av regjeringens Perspektivmelding, som nylig ble lagt fram på UiO. For å utnytte kompetanse og ressurs-er optimalt, er det for UiO svært viktig å få samlet dagens spredte fagmiljøer innen livsvitenskap. Det er derfor gledelig at regjeringen i statsbudsjettet for 2013 ga grønt lys for et livsvitenskapsanlegg.

UiO er et samfunnsengasjert universitet som satser sterkt på formidling. I 2012 etablerte UiO et nytt kurs i formidling for realister. Samtidig arbeider UiO med en rekke andre initiativer for å styrke formidlingen ved universitetet. Planer om et

formidlingsprofessorat er under utarbeidelse, og en strategi for *open access* til vitenskapelige publikasjoner er ferdigstilt.

Styrket internasjonalisering er sentralt for at UiO skal nå målsettingene i Strategi 2020. Forskningen er i sin natur internasjonal, og fagmiljøene har et bredt, internasjonalt engasjement. Samtidig er det behov for å styrke, fokusere og legge til rette for økt aktivitet innen studier og forskning.

2012 ble derfor utpekt til *Internasjonaliseringsåret* ved UiO. Formålet med året har vært å forankre UiOs høye ambisjoner og utvikle fellesforståelse av hvor UiO står internasjonalt.

Sentralt i arbeidet med internasjonalisering står styrket internasjonal mobilitet og økt satsing på strategisk samarbeid. Dette er viktig for kvalitetsheving innen både studier og forskning. Etableringen av det norske *Peder Sather Center for Advanced Study* ved UC Berkeley er et eksempel.

Gode, langsiktige samarbeidsrelasjoner fremmer kvalitet, stimulerer fagutviklingen og forsterker samspillet mellom forskning, studier og innovasjon. Mobilerings for globale utfordringer er et annet sentralt element i internasjonaliseringsstrategien, hvilket blant annet eksemplifiseres gjennom The Lancet-UiOs kommisjon for global helse, hvor formålet er å komme med anbefalinger for å sikre at helse blir ivaretatt i globale styringsprosesser.

I 2012 har etablering av *Strategic Advisory Board* (SAB) vært viktig med tanke på å utvikle UiOs posisjon som et ledende, internasjonalt forskningsuniversitet. Rådet er satt sammen av syv høyprofilerte, internasjonale eksperter under ledelse av tidligere statsminister i Finland Esko Aho. SAB skal gi en ærlig og faglig basert tilbakemelding om hvor UiO står i dag, og

om hva som må til for å nå de høye ambisjonene som er nedfelt i UiOs Strategi 2020. Rådet skal også engasjeres i en diskusjon om hvordan vi skal verne om akademiske verdier og akademisk frihet i en tid der disse verdiene kan bli satt under press.

Styret har fastsatt seks interne resultatindikatorer for ambisjoner og måling av resultater. Målene for 2014 ble satt i 2011. Når det gjelder publikasjonspoeng per vitenskapelig årsverk, EU- og NFR-inntekter, gjør vi det godt. Det samme gjelder avlagte doktorgrader. Vi har derimot utfordringer med å nå målene for 2014 når det gjelder studiepoeng per student og antall utvekslingsstudenter.

2013 er *Innovasjonsåret* ved UiO. Handlingsplanen for innovasjon skal iverksettes, og en rekke av UiOs aktiviteter og arrangementer skal synliggjøre innovasjon som skjer ved UiO. Satsingen på *studiekvalitet* (2011), *internasjonalisering* (2012) og *innovasjon* (2013) hører sammen og er ment å bringe oss i retning av de ambisiøse målene som er nedfelt i vår strategiplan Strategi 2020.

Prosjektet *Internt handlingsrom*, som ble startet i 2011, har høy prioritet. Målet med prosjektet er å styrke universitetets primærvirksomhet, herunder kvaliteten på utdanning og forskning. Prosjektet har allerede gjort det mulig å styrke forsknings- og utdanningsbudsjettene med 50

millioner kroner. Midlene er lagt inn i fakultetenes rammer og skal blant annet bidra til å sikre og forbedre studiekvaliteten.

Styret har store forventninger til prosjektet og er meget fornøyd med fremdriften. Prosjektet har beveget seg fra en analysefase over i implementering innenfor de fleste prioriterte områdene. Vi begynner å se konkrete resultater i form av forbedringer av systemer og rutiner, og en økt oppmerksomhet om studentenes og forskernes behov for administrativ støtte.

UiO:Energi ble opprettet høsten 2012. Kunnskap på ulike fagområder skal forenes og forhåpentligvis bidra til å finne svarene på fremtidens energiutfordringer.

Likestilling og karriereutvikling for våre kvinnelige ansatte er viktig for UiO, og er prioritert i UiOs Strategi 2020. Vi har satt oss konkrete mål i vår handlingsplan for likestilling. Tall fra 2012 gir grunn til optimisme på dette området. Veksten i andel kvinnelige professorer skjer noe langsomt, men går i riktig retning. UiO har 42,9 prosent kvinnelige førsteamanuenser, den høyeste andelen blant de norske universitetene.

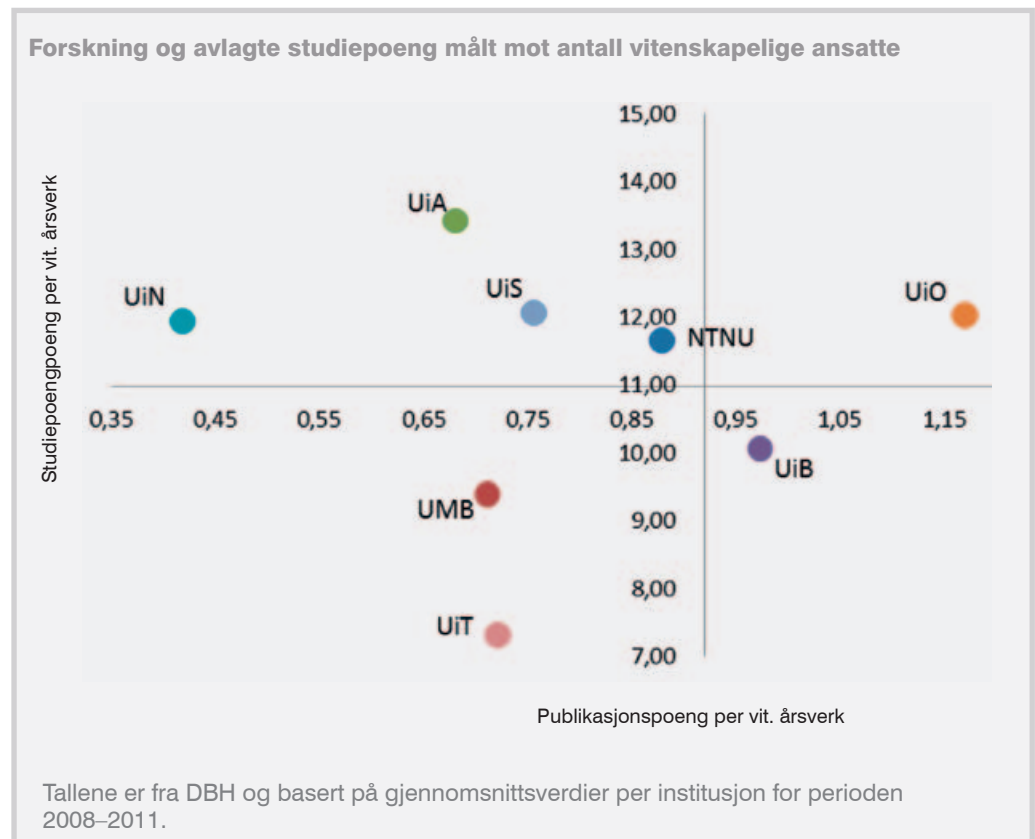
Styret har som tidligere år evaluert sitt eget arbeid. Gjennomgående er styret fornøyd med både sakene som tas opp, forberedelsen av dem og hvordan de håndteres på møtene.

Ole Petter Ottersen
Rektor

Gunn-Elin Aa. Børneboe
Universitetsdirektør

• Mer utdanning og forskning for pengene

Sammenlignet med de andre universitetene i Norge, gjør UiO det best når vi måler forskning og avlagte studiepoeng opp mot antall vitenskapelige årsverk. Figuren nedenfor viser at det er stor spredning blant de åtte norske universitetene. Ved UiO produserer vi gjennomsnittlig 27 prosent flere publikasjonspoeng per vitenskapelige årsverk enn ved de andre norske universitetene. UiO ligger også 10 prosent over landsgjennomsnittet når det gjelder antall studiepoeng per vitenskapelige årsverk. Dette gir et bilde av hvordan vi utnytter våre ressurser.

Styrket internasjonalsisering

Strategi 2020 har ambisjon om å utvikle UiO til et internasjonalt toppuniversitet både som faglig kraftsenter, etterspurt partner og som strategisk aktør i det internasjonale samarbeidet.

Internasjonalsisering skal sette oss i stand til å høste fra og bidra til den globale kunnskapsallmenningen, uten tap av egen profil og identitet. 2012 har vært *Internasjonalsiseringsåret* ved UiO. UiO jobber for å skape gode, langsiktige internasjonale samarbeidsrelasjoner som fremmer kvalitet, stimulerer fagutviklingen og forsterker samspillet mellom forskning, utdanning og innovasjon.

Året har markert iverksettingen av UiOs *Handlingsplan for internasjonalsisering 2012-2014 «Globalt ansvar – globalt nærvær»*. Handlingsplanen gir retning for arbeidet. Planen har fire innsatsområder:

- Mobilisering for globale utfordringer
- Strategisk samarbeid
- Internasjonal profil i studier og forskerkvalifisering
- Kompetanse og kapasitet for internasjonalsisering

Gjennom året har vi styrket vår internasjonalsiseringskompetanse i hele organisasjonen.

Ønsker økt mobilitet

UiO forsøker å stimulere til økt mobilitet for våre studenter, stipendiater og fast ansatte.

Studentutveksling er med på å sikre god studiekvalitet, mens utveksling av forskere er et viktig element i arbeidet for å opprettholde og styrke kvaliteten på forskningen.

UiO har om lag 40 engelskspråklige mastergrader og rundt 800 emner på engelsk. Tall for 2012 viser at UiO har rundt 10 prosent vekst i antallet innreisende utvekslingsstudenter.

UiO ønsker å stimulere til at flere studenter tar deler av studiene i utlandet. Fagmiljøene må innta en mer aktiv rolle i arbeidet med å legge til rette for at studentene skal reise på utveksling. Dette er vektlagt i handlingsplanen for internasjonalsisering og i UiOs årsplaner.

Tilgangen til verdensledende kompetanse og teknologi er avgjørende for et universitet som tar sikte på å være blant de beste.

UiO lanserte i 2012 en Handlingsplan for internasjonalsisering – eller – 2012 var Internasjonalsiseringsåret ved UiO.

Samtidig er det slik at de store globale utfordringene krever forskningssamarbeid på tvers av disiplinære, institusjonelle og nasjonale grenser.

Porten til Berkeley er åpen – The Peder Sather Center for Advanced Study

Peder Sather Center for Advanced Study ble i oktober etablert på UC Berkeley. Senteret bærer navnet *The Peder Sather Center for Advanced Study* etter den norske immigranten som ved å gi landområder, bidro til etableringen av Berkeley i 1868. Berkeley er i dag blant verdens fremste universiteter, og det norske nærværet vil være et viktig brohode for norske miljøer.

Prisvinner Robert Quinn i samtale med utenriksminister Espen Barth Eide under prisutdelingen i november. Samtalen ble ledet av UiOs kommunikasjonsdirektør Marina Tofting.
(Foto: John Hughes)

I samarbeid med syv andre institusjoner og Forskningsrådet har UiO med dette skaffet seg et solid fotfeste ved et av verdens ledende universiteter.

Kommisjon for global helse

Mer enn tusen frivillige nasjonale og internasjonale organisasjoner arbeider i dag for å fremme bedre helse for verdens befolkning. Det ble i 2010 brukt 26 milliarder dollar fra giversiden til helse i fattige land. Strategisk samordning av ulike initiativer vil gi økt effekt av disse midlene, slik at for eksempel flere barn og mødre overlever.

Universitetet i Oslo opprettet sammen med The Lancet og Harvard University en internasjonal kommisjon i 2011 for å undersøke hvordan helsesituasjonen i verden kan forbedres ved å styrke styringsstrukturene på globalt nivå.

UiO, i samarbeid med Harvard, sitter i førersetet for dette viktige arbeidet, som i 2013 skal munne ut i en internasjonal rapport med konkrete anbefalinger til løsninger. Rapporten skal legges fram for FN høsten 2013.

Kommisjonens sekretariat holder til ved Det medisinske fakultet, Institutt for

helse og samfunn (HELSAM). Kommisjonen ledes av rektor Ole Petter Ottersen fra Universitetet i Oslo.

Arrangementer i internasjonaliseringsåret

En rekke arrangementer har funnet sted gjennom internasjonaliseringsåret, og har rettet seg mot både studenter, ansatte og allmennheten. Formålet med disse arrangementene har vært å vise fram UiOs internasjonale engasjement og inspirere til innsats.

Våren 2012 var UiO vertskap for den første norske internasjonaliseringskonferansen, med 450 deltakere fra utdanningsinstitusjoner over hele landet.

Høsten 2012 lanserte vi begrepet *Global Citizen* gjennom en rekke åpne forelesninger på Blindern. Intensjonen har vært å sette vår historie og vår kulturarv i en tverrfaglig sammenheng, samt stille kritiske spørsmål ved universitetenes ansvar for kunnskap og kunnskapsdeling. De globale utfordringene krever ny gjennomtenkning av faglig innsikt, ansvar og solidaritet. Universitetet i Oslo utdanner studenter til denne virkeligheten – global citizens.

I samme ånd var UiO høsten 2012 vertskap for *UNICA Student Conference* på vegne av nettverket for europeiske hovedstadsuniversiteter (UNICA). Om lag 200 studenter fra de europeiske hovedstedene kom til UiO for å diskutere universitetenes rolle i dagens samfunn: *The Ideal European University*.

Beslutningen om å videreføre suksessen med idéfestivaler i 2011, førte til *UiO-festivalen 2012*. Her viste UiO fram hvordan fagmiljøene forsker på og formidler om sentrale internasjonale spørsmål og forhold.

Prosjektet EU Kids Online kartlegger barns bruk av internett og andre nettbaserte medier.

Robert Quinn fra Scholars at Risk.

Hans Rosling
Professor of International Health,
Karolinska Institutet, Stockholm,
Director of Gagnef Foundation

HANS ROSLING
Fact Based World View

Hans Rosling can make complicated facts and stats sound like music to your ears. Now the world-renowned Swedish professor is coming to Blindern to kick off the autumn Global Citizen lecture series. His talk "Fact Based World View" is open to the general public.

Wednesday 22 August
16:30-18:30
Sophus Lies Auditorium
Blindern
www.uio.no/globalcitizen

GLOBAL CITIZEN

UiO : University of Oslo

NINA WITOSZEK
is a senior researcher at Centre for
Development and Environment
at the University of Oslo.

NINA WITOSZEK
**The Idea of Citizenship
in the Age of Ecomodernity**

If we – "global citizens" – have not managed to solve the problems of screaming injustice, poverty, gender discrimination, etc. – how are we to tackle climate crisis and the looming environmental apocalypse?

Wednesday 26 September
16:15 – 17:30
Lobby at Vilhelm Bjerknes' hus,
Blindern
www.uio.no/globalcitizen

GLOBAL CITIZEN

UiO : University of Oslo

FREDRIK SEJERSTED
is professor and director of the Centre
for European Law. In 2010-11 he was
head of Europautredningen (the Europe
Review), a commission appointed by
the government to review Norway's
relations with the EU, which resulted
in the report *Outside and Inside*
(NOU 2012:2).

FREDRIK SEJERSTED
The Europeanization of Law

Two main elements of European law – EU law and the European Convention on Human Rights – have evolved and expanded greatly in substance, scope, impact and geographical extension. In effect most of Europe has developed into a legal federation. This lecture will give a broad perspective on the on-going Europeanization of law.

Monday 10 September
16:00-18:00
Gamle festivalsal,
Karl Johans gate 47
www.uio.no/globalcitizen

GLOBAL CITIZEN

UiO : University of Oslo

KAREN O'BRIEN
Karen O'Brien has been actively
involved in the assessments of the
Intergovernmental Panel on Climate
Change (IPCC) and co-recipient of
the Nobel Peace Prize 2007 as a
member of the IPCC.

KAREN O'BRIEN:
**Global Citizens and Global
Change: What is the connection?**

In this lecture Karen O'Brien will consider what it means to be a "global citizen," then reflect on the direct and indirect connections to global change.

Wednesday 10 October
16:15 – 17:30
Lobby at Vilhelm Bjerknes' hus,
Blindern
www.uio.no/globalcitizen

GLOBAL CITIZEN

UiO : University of Oslo

JANICKE HELDAL STRAY
Janicke Heldal Stray is a senior
lecturer at The Faculty of Educational
Sciences at the University of Oslo.

JANICKE HELDAL STRAY:
Learning and living democracy

Is democratic participation something that can be learned and therefore taught?
Can people be prepared to cope with diversity and equality?
What does it mean to be a democratic citizen and what role does
education play in educating democratic citizens?

Wednesday 31 October
16:15-17:30
Lobby at Vilhelm Bjerknes' hus,
Blindern
www.uio.no/globalcitizen

GLOBAL CITIZEN

UiO : University of Oslo

DAN BANIK:
**The Global Citizen and the
Immorality of Poverty**

Poverty and deprivation affect large numbers of people in our world today. Are we morally obliged, as global citizens, to express solidarity with the poor in distant lands? If so, how can we make a difference? When should we react? And what ought we to do more of?

Dan Banik is an associate professor at Centre for Development and the Environment, University of Oslo.

Wednesday 7 November
16:15 – 17:30
Lobby at Vilhelm Bjerknes' hus, Blindern
www.uio.no/globalcitizen

GLOBAL CITIZEN

UiO : University of Oslo

Globale utfordringer krever løsninger som forener det lokale med det globale. Høsten 2012 lanserte vi begrepet Global Citizen gjennom en rekke åpne forelesninger på Blindern. Forelesningene var åpne for alle.

Nobelsamtale ved UiO

President i EU-kommisjonen José Manuel Barroso møtte i desember Erasmus-studenter fra hele Europa til samtale ved UiO i forbindelse med fredsprisutdelingen i Oslo. 33 Erasmus-studenter fra hele Europa hadde forberedt sine spørsmål til presidenten innen temaer som utdanning, Nobels fredspris, europeisk økonomi og EUs fremtid.

UiOs menneskerettighetspris

UiOs menneskerettighetspris for 2012 gikk til Robert Quinn fra *Scholars at Risk*. Quinn er initiativtaker, primus motor og direktør for universitetsnettverket *Scholars at Risk* (SAR).

SAR arbeider for å fremme akademisk frihet og for å beskytte truede akademikere.

Truslene kan være alt fra overvåking, sensur og oppsigelse til fengsling, tortur og drap, som regel på grunn av forskning innen forhold myndighetene ikke ønsker søkelys på.

Fra SAR ble startet i 2000 til i dag har Robert Quinn fått med seg 280 universiteter og høyskoler i 34 land i arbeidet. UiO har vært med siden 2001. Nettverket har hjulpet over 1000 forskere til en trygge hverdag, og de har formidlet gjesteforskeropphold for mer enn 400 forskere i fare (hvorav fire på UiO).

EU Kids Online – Barns bruk av internett og andre nettbaserte medier

Forskere fra alle UiOs fakulteter deltar i internasjonale forskningsprosjekter. Et eksempel på internasjonal forskning

President i EU-kommisjonen José Manuel Barroso møter Erasmus-studenter fra hele Europa til samtale ved UiO i forbindelse med fredsprisutdelingen 2012.

innenfor det humanistiske feltet er forskningsprosjektet *EU Kids Online*, som handler om barns bruk av internett og andre nettbaserte medier.

Forskningsprosjektet *EU Kids Online* har som mål å øke kunnskapen om barns og foreldres erfaringer med og kunnskaper om internett, for å kunne bidra til en trygg bruk av internett for barn og unge. Prosjektet er delfinansiert av *EUs Safer Internet Programme*.

I 2010 gjennomførte prosjektdeltakerne verdens største undersøkelse om barn og internettbruk. Et utvalg med 25 142 barn i alderen 9–16 år som bruker internett, og en av deres foreldre ble intervjuet våren og sommeren 2010, ansikt til ansikt, i 25 europeiske land.

Prosjektet koordineres av professor Sonia Livingstone ved London School of Economics. Førsteamanuensis Elisabeth Staksrud på Institutt for medier og kommunikasjon ved UiO er med og leder arbeidet, med spesielt ansvar for all formidlingen i prosjektet.

I juni samlet forskere fra over 35 land seg til forskerseminaret «*EU Kids Online*» ved Institutt for medier og kommunikasjon.

Utdanning

Læringsuniversitetet:
Vårt strategiske mål er at Universitetet i Oslo skal tilby forskningsbasert utdanning på linje med de fremste internasjonale læresteder.

Universitetet i Oslo er Norges største universitet, med totalt 27 376 registrerte studenter høsten 2012.

Universitetet i Oslo har Norges bredeste fagtilbud og tilbød i 2012 cirka 200 studieprogrammer fra årsenheter til fem- og seksårige studier, med en rekke studieretninger.

Søkningen til UiO var i 2012 rekordhøy, med tre førstevalgssøkere per studieplass. Dette er det høyeste tallet søkere blant universitetene. Hele 17 334 søkere satte UiO som sitt førstevalg i 2012, dette utgjør cirka en fjerdedel av årskullet på 65 500 19-åringer i 2011. Til sammen 9781 søkere mottok tilbud om studieplass i hovedopptaket 15. juli.

Studentene og arbeidslivet

UiOs arbeidsgiverundersøkelse 2010 og NIFUs kandidatundersøkelse 2011 viser at UiOs kandidater er attraktive på arbeidsmarkedet. Halvparten av studentene går til næringslivet. UiO er opptatt av å gjøre studentene bevisst sin kompetanse tidlig i studiene og på denne måten lette overgangen til arbeidslivet etter endt utdanning.

Karrieresenteret har i samarbeid med Det samfunnsvitenskapelige fakultet, Det humanistiske fakultet og Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet utviklet et kurs for bachelorstudenter om egen kompetanse, kompetansebygging og jobbmuligheter. Til masterstudenter tilbys jobbsøker- og intervjukurs. UiO ønsker å styrke det tette samarbeidet med Karrieresenteret og fakultetene og utvide opplegget til flere fakulteter i 2013.

Lærerutdanning for fremtiden

UiO er landets største lærerutdanningsinstitusjon og utdanner lærere gjennom to studieveier: studentene kan velge enten femårig, integrert lektorutdanning eller fagstudier kombinert med praktisk-pedagogisk utdanning. UiO vil fortsette

Skoleklasse på besøk ved Anatomisk avdeling dissi

å tilby to veier inn i læreryrket også i fremtiden.

Lektorprogrammet er UiOs største tverrfakultære studieprogram, der fem fakulteter inngår. Dette gjør at UiO kan tilby en forskningsbasert lærerutdanning av høy kvalitet. Lektorprogrammet har fire studieretninger: realfag, fremmedspråk, nordisk og kultur- og samfunnsfag. Innenfor hver studieretning tilbys fagkombinasjoner som er spesielt tilpasset skolens behov.

En integrert lærerutdanning innebærer at fag, fagdidaktikk, pedagogikk og praksis sees i sammenheng. Studiet fører fram til en mastergrad og gir undervisningskompetanse i to fag i ungdomsskolen og den videregående skolen. Det er behov for lærere med faglig styrke, trygghet og kunnskap til å kunne undervise på avansert nivå. I vår dialog med skolene er nettopp den tunge fagligheten trukket fram som en viktig kvalitet ved lektorutdanningen.

Universitetet i Oslo er en av de viktigste bidragsyterne for å sikre en skole med en høyt kvalifisert lærerstab. Dette gjelder ikke minst innenfor realfag.

Universitetet i Oslo er en av de viktigste bidragsyterne for å sikre en skole med en høyt kvalifisert lærerstab. Dette gjelder ikke minst innenfor realfag. Gjennom universitetsskoler ønsker UiO å bidra til kvalitetsheving i lærerutdanningen og i skolen.

Senter for fremragende utdanning

UiO og Universitetet i Tromsø ble tildelt Norges første Senter for fremragende utdanning for perioden 2012–2016. Senteret startet opp arbeidet sitt i juni 2012. Senteret skal utvikle en forskningsbasert

og helhetlig lærerutdanning gjennom dyp integrasjon av forskning, utdanning og praksis. Institutt for lærerutdanning og skoleforskning ved UiO er vertsinstitutt for senteret.

Organisatorisk er senteret et samarbeid mellom Universitetet i Oslo og Universitetet i Tromsø, med et eget styre. Prorektor ved UiO er styreleder. Noen av temaene de jobber med, er: Bedre matematikkundervisning, utvikling av nye emner som språkholdninger, involvering av studenter i FoU-arbeid, digitale læringsomgivelser og utvikling av samarbeidet mellom universiteter og universitetsskoler.

Satser på universitetsskoler

Universitetet i Oslo ønsker å tenke nytt og ligge i forkant. Det har skjedd mye spennende og innovativt innenfor vår lærerutdanning bare det siste året. Gjennom opprettelsen av universitetsskoler har vi etablert tettere samarbeid med 13 ungdoms- og videregående skoler i Oslo og Akershus. Formålet med universitetsskolesatsingen er å styrke både Lektorprogrammet ved UiO og skolene gjennom bedre integrering av praksis og de ulike elementene i utdanningen, så vel som kompetansen og det pedagogiske utviklingsarbeidet ved skolene.

Da UiO lyste ut muligheten for å knytte seg til oss som universitetsskole, merket vi en stor pågang. Mange skoler ønsket denne tilknytningen, og vi måtte velge

kerer gris

Læringsmiljøprisen til Cathrine Tellefsen

mellom flere svært gode skoler. Alle fikk ikke være med i denne omgang, men vi håper å kunne utvide ordningen. Vi tror at et tettere samarbeid vil føre til kvalitetsheving, og at prosjektet vil gi ringvirkninger også til skoler som ikke kom gjennom nåløyet denne gangen.

E-læring og digital eksamen

UiOs strategi for IT og læring har i hovedsak vært "blended learning", det vil si en kombinasjon av tradisjonelle studier og bruk av IT i undervisningen. UiO har prioritert å arbeide med at alle studiepro-

gram skal ha varierte undervisnings- og vurderingsformer.

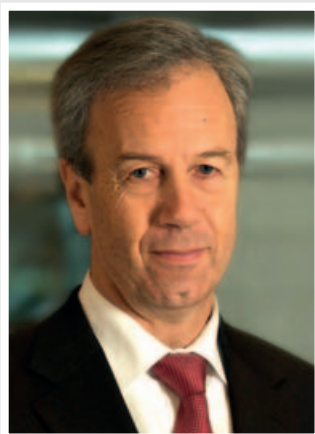
Det er i dag ikke mulig for en student å fullføre et studieprogram ved UiO uten å tilegne seg digital kompetanse og møte IT-verktøy i ulike former. Høsten 2012 hadde for eksempel den digitale læringsplattformen Fronter over 24 000 individuelle UiO-brukere som logget seg inn rundt 1,3 millioner ganger. I tillegg brukes det podcast både i form av lyd- og videoopptak, det brukes klikkere, blogger, wikier og ulike digitale eksamensformer. Flere av UiOs digitale undervisningsressurser ligger åpent tilgjengelige på nett, slik at allmenheten kan bruke dem, ikke bare våre studenter. Det jobbes med å etablere et mediearkiv hvor ressursene kan samles og bli søkbare.

Det juridiske fakultet gjennomførte digital skoleeksamen for over 200 kandidater høsten 2012. Det er besluttet å innføre digital eksamen på flere emner. Målsettingen er å øke omfanget gradvis til fakultetet kan gjennomføre digital eksamen på alle emner i 2. til 4. studieår i rettsvitenskapsstudiet fra og med våren 2014.

Det medisinske fakultet innførte også

Sentralbanksjefens årstale:

Sentralbanksjef Øystein Olsen talte til studentene ved UiO 22. februar 2012 om rikets økonomiske tilstand, om jobb og fremtid. Arrangementet fikk stor oppslutning, og UiO ønsker å gjøre det til en årlig begivenhet.

digital eksamen i 2012. Fakultetet har satset sterkt på e-læring og har nå initiert et samarbeid med de andre medisinske fakultetene i Norge om å lage en felles portal med tilbud om e-læringsprogram. Dette vil bli et åpent tilbud med både nasjonale og internasjonale brukere. Fakultetets samarbeidsuniversitet University of Jimma (Etiopia) benytter allerede noen av Det medisinske fakultets e-læringsmoduler.

Studentombud innført

UiO har som første utdanningsinstitusjon

i Norge tilsatt et studentombud. Formålet med ordningen er å sikre at studentene har et sted å henvende seg om saker som angår deres studiesituasjon. Ombudet skal veilede studentene og henvise dem til riktig instans på UiO.

UiO har forventninger om at etableringen av et uavhengig studentombud vil supplere og styrke UiOs øvrige arbeid med å gi studentene et trygt og godt læringsmiljø.

Kinesisk med Kjetil

“Kjetil” Chieh-Ting Lin, universitetslektor på Institutt for kulturstudier og orientalske språk (IKOS), engasjerer studentene sine med nye og spennende undervisningsmetoder på kinesisk. Kinesisk mentalitet og kultur inkluderes i faget, blant annet ved hjelp av karaoke og kinesiske kulturkvelder. For dette har han blitt hedret med Studentparlamentets undervisningspris for 2012.

• Forskning

Et grenseprengende forskningsuniversitet:
Universitetet i Oslo skal fremme grensesprengende forskning, utdanning og formidling og være en etterspurt internasjonal samarbeidspartner.

Livsvitenskap er vitenskap hvor man studerer levende organismer som planter, mikrober, dyr og mennesker i vid forstand med ulike naturvitenskapelige tilnæringer hentet fra fag som biologi, kjemi, fysikk, farmasi, molekylærbiologi, informatikk, medisin, ernæring og odontologi.

Les mer på <http://www.uio.no/forskning/tema/livsvitenskap/>

Universitetet i Oslo stod i 2011 for 28,1 prosent av det totale antall publikasjonspoeng i universitets- og høyskolesektoren. Fordelt på vitenskapelige årsverk hadde UiO 1,26 publikasjonspoeng per årsverk. Nest best var UiB med 1,02 publikasjonspoeng per årsverk. Gjennomsnittet for universitetene var 0,99.

Aldri før har UiO hentet inn større inntekter fra Norges forskningsråd og EU. I den nasjonale og internasjonale konkurransen om forskningsmidler gjør UiO det stabilt bra. UiO ser ut til å gjøre det godt der forskningskvalitet er avgjørende.

I 2012 ble det avlagt 511 doktorgrader ved UiO, det har aldri før vært avlagt så mange doktorgrader. Oppgangen kan sees i sammenheng med et mangeårig arbeid ved fakultetene for å bedre gjennomstrømning og fullføringsgrad.

Livsvitenskap

Kunnskap og resultater fra livsvitenskape-

lig forskning er avgjørende i arbeidet med å forebygge alvorlige sykdommer som kreft og Alzheimer. Livsvitenskapelig forskning bidrar til at sykdommer kan oppdages tidligere, medisiner og behandling kan skreddersys for den enkelte pasient. Livsvitenskap omfatter forskning på biologiske prosesser og fenomener som favner hele verdikjeden fra naturvitenskap til medisin.

Universitetet i Oslo og Oslo universitetssykehus utgjør Norges sterkeste miljøer innen livsvitenskapsforskning. Ved UiO arbeider rundt 1000 forskere innenfor livsvitenskap, fordelt på flere fakulteter og enheter. Om lag 90 prosent av bioteknologiselskapene i Norge er lokalisert i Oslo, med kort avstand til UiO og Oslo universitetssykehus. Internasjonalt er livsvitenskap blant de største forskningsfeltene, og preget av intens konkurranse. UiO har fire sentre for fremragende forskning innen livsvitenskap. Dette er fagmiljøer med internasjonal anerkjennelse og store faglige nettverk.

Forskningsprisen til Mats Carlson

Nye epigenetmer fra Ragnhild Eskeland

Bjørn Jamtveit med fremragen

For å utnytte kompetanse og ressurser optimalt er det svært viktig å få samlet dagens spredte fagmiljøer innen livsvitenskap, herunder kjemi og farmasi, i lokaler som fremmer samarbeid på tvers av faggrensene og enheter. Nye bygg og moderne infrastruktur vil bidra til å styrke innovasjonsevne og konkurransekraft, gjennom tettere kobling mellom forskning og anvendelse. *Et livsvitenskapsanlegg er derfor UiOs høyest prioriterte enkeltprosjekt.* Det er gledelig at regjeringen i statsbudsjettet for 2013 ga grønt lys for videre arbeid med det planlagte bygget.

Auke Lont, konsernsjef i Statnett, utfordret UiO under årets Tøyen-middag. Han la fram behovet for en helhetlig snuoperasjon innen energifeltet i de nærmeste tiårene og utfordret UiO til å bidra med kloke hoder, delta i samfunnsdebatten og tenke tverrfaglig.

UiO:Energi

Satsingen UiO:Energi ble opprettet høsten 2012 for at kunnskap på ulike fagområder skal forenes og bidra til å løse fremtidens energiutfordringer. Gjennom tverrfaglig samarbeid skal UiO innen ti år skape et nasjonalt og internasjonalt ledende kompetansemiljø innen forskning, utdanning og innovasjon på energi- og klimaområdet.

Prosjektet er foreløpig i en oppstartsfase. UiO:Energi skal høste fra universitetets store faglige bredde. Der en kjemiker kan forske på solceller, kan en samfunnsviter forske på hvordan nye energiløsninger vil påvirke samfunnet. Samtidig kan en økonom vurdere ressursgrunnlag og kostnadseffektivitet, mens en jurist kan vurdere om det skal være andre rammer for handel med fornybar energi enn med fossil energi. Teknologit utvikling er én avgjørende forutsetning for et

bærekraftig energisystem. Kunnskap om drivkrefter og rammebetingelser, juridiske og økonomiske så vel som politiske, er nødvendig for å få til en formålstjenlig omstilling. Satsingen bidrar til at Norge videreutvikler komparative fortrinn på området – innen forskning så vel som utdanning.

Fire nye sentre for fremragende forskning (SFF) til UiO

Forskningsrådet utpekte i 2012 tretten forskningsmiljøer som får status som Senter for fremragende forskning fra 2013. Fire av disse sentrene ble tildelt UiO. Samtidig avslutter tre av UiOs etablerte sentre nå sin periode. Totalt vil UiO fra 2013 ha ni sentre for fremragende forskning, pluss et senter for fremragende utdanning sammen med Universitetet i Tromsø.

De nye sentrene for fremragende forskning er:

Center for Multilingualism in Society across the Lifespan

Økt migrasjon fører til et mer flerspråklig samfunn. Senteret skal bidra til kunnskap om hvordan samfunnet kan takle utfordringene og utnytte mulighetene som følger med økt flerspråkighet. Senteret ledes av professor Bente Ailin Svendsen.

The Legitimate Roles of the Judiciary in the Global Order

Siden andre verdenskrig er det etablert stadig flere internasjonale domstoler og tribunaler. Senteret skal analysere og vurdere domstolenes legitimitet i det

de forskning

Are Raklev jakter på mørk materie

Tungregnemaskinen Abel (t.v.) og en fornøyd L. Oftedal

UiO er det norske universitet med størst EU-portefølje og har så langt 22 tildelinger innen de presisjetunge ERC grants, fordelt med 11 ERC Advanced Investigator Grants og 11 Starting Grants.

internasjonale og nasjonale rettssystemet. Hvilke faktorer kan sikre de internasjonale domstolenes autoritet? Senteret ledes av professor Andreas Føllesdal og professor Geir Ulfstein.

Centre for Earth Evolution and Dynamics

Målet for senteret er å utvikle en modell som forklarer hvordan mantelen i jordens indre påvirker jordplatenes bevegelser og forårsaker massive vulkanutbrudd. Gjennom hele jordens historie har dette forårsaket endringer i klima og miljø. Senteret ledes av professor Trond Helge Torsvik.

Norwegian Centre for Mental Disorders Research

Siden antikken har menneskene kjent til symptomene på schizofreni og bipolare lidelser, og visst at de ofte går i arv. Likevel finnes det ingen pålitelige biologiske markører for disse lidelsene. Grunnforskere og kliniske forskere vil bruke moderne genteknologi, nyere funn fra hjerneforskningen og registerdata for å få fram ny kunnskap. Dette er det første SFF innen psykiatri i Norge, og tildelingen betyr mye for å heve kvalitet og status til forskning på dette området. Senteret ledes av professor Ole A. Andreassen.

I tillegg fortsetter disse sentrene sitt arbeid:

- Centre for the Study of Equality, Social Organization and Performance
- Centre for the Study of Mind in Nature
- Centre for Ecological and Evolutionary Synthesis
- Centre for Cancer Biomedicine
- Centre for Immune Regulation
- Centre for Professional Learning in Teacher Education – (UiO and the University of Tromsø)

UiOs forskere i den europeiske forskningstoppen

For å vinne fram i konkurransen om EU-midler, kreves forskning av høy kvalitet.

Særprogrammet *IDEAS* eller *European Research Council* (ERC) har som mål å stimulere europeisk forskerinitiert “frontier research” ved å investere i de beste

forskerne og de beste ideene. *IDEAS* er ment å styrke den tematisk uavhengige forskningen i EUs 7. rammeprogram (FP7). Utvelgelsen skjer i konkurranse på europeisk nivå og baseres utelukkende på vitenskapelig excellence.

UiO har i 2012 blitt tildelt totalt syv nye ERC-Grants (tre Advanced Grants og fire Starting Grants). UiO har samlet 22 tildelinger fra Det europeiske forskningsrådet (ERC), og er på nivå med de ledende universitetene i Europa.

Fire ERC Starting Grants til forskere ved UiO

Professor Kristine Walhovd ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet, Psykologisk institutt fikk ERC Starting Grant for å undersøke effekter av hjernetrening. Dette er andre året på rad at instituttet mottar Starting Grant av EU.

Professor i matematikk, Sergiy Neshveyev ble tildelt ERC Starting Grant for prosjektet *Noncommutative geometry and quantum groups*.

Adriano Mazzini og Douwe van Hinsbergen, begge fra SFF'et Physics of Geological Processes ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet ble tildelt ERC-Starting Grants i 2012.

Douwe van Hinsbergens prosjekt er *Subduction Initiation reconstructed from Neotethyan Kinematics (SINK): An integrated geological and numerical study of the driving forces behind plate tectonics*.

Adriano Mazzinis prosjekt er *Lusi labs: A unique natural laboratory for multidisciplinary studies of focussed fluid flow in sedimentary basins*.

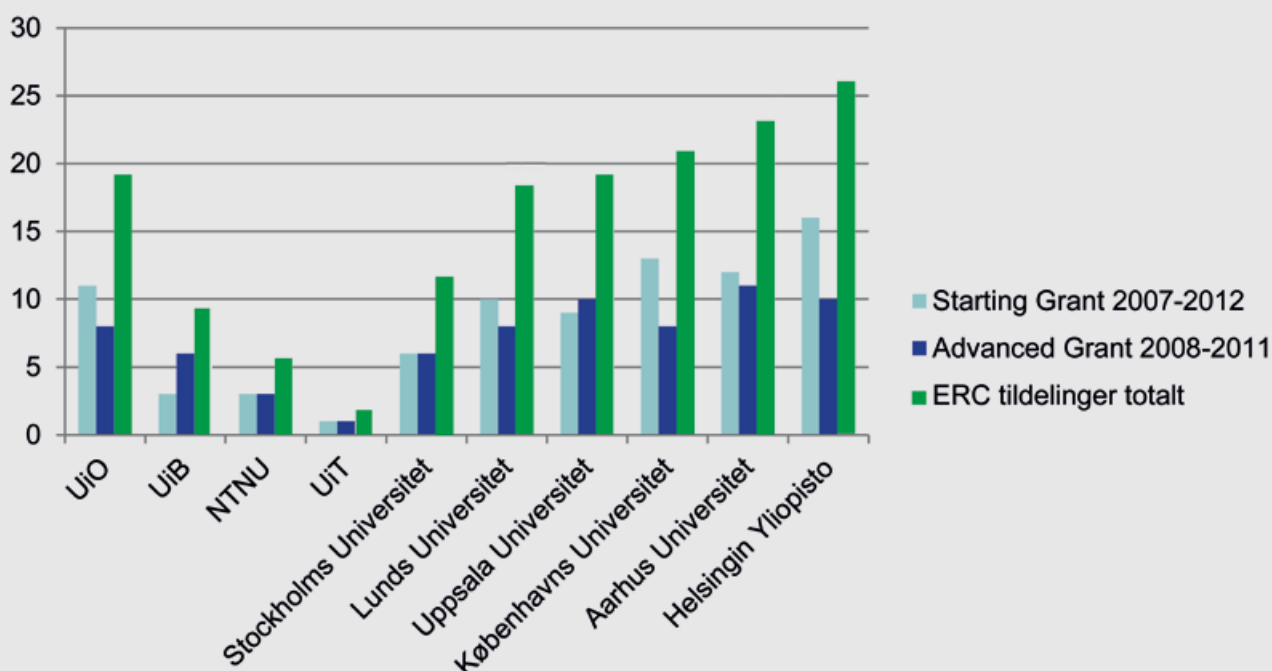
Nye ERC-tildelinger i 2012 – Advanced Grants

Kartlegger endringer i bremasse

Andreas Käåb ved Institutt for geofag kartlegger endringer i bremasse ved hjelp av måling med laser og satellittradar. Resultatene skal kombineres med digitale terrengmodeller for å etablere en global massebalanse for breer.

UiOs ERC-deltagelse sammenlignet med utvalgte institusjoner i Norden

Tallene i fremstillingen nedenfor inkluderer Starting Grants utlysninger fra 2007 til 2012. For Advanced Grant er ikke tallene for 2012 tatt med ettersom de ikke er tilgjengelige.

Aksen til venstre viser antall ERC-prosjekter.

Universitetet i Oslo har den klart største EU-porteføljen blant de norske universitetene, og har også hatt sterkest vekst i porteføljen de siste årene.

Diagrammet inkluderer bare ERC-prosjekter hvor kontraktsforhandlingene er avsluttet. UiO har per 01.01.2012 14 ERC-prosjekter med tilsagn.

Denne forskningen vil få betydning på mange felter. Det vil være et viktig bidrag for å kartlegge klimaendringer og til å fastlegge hvilken virkning bresmelting har på endringer av havnivået.

Økonomiske modeller for ulikhet og utvikling

Kjetil Storesletten på Økonomisk institutt utvikler nye økonomiske modeller for ulikhet og utvikling. Økende ulikhet og opphoping av kapital på få hender er et viktig politisk tema. Men hvordan virker de økonomiske mekanismene bak denne utviklingen? Og hvilke konsekvenser har de økte ulikhetene i mange land og de store omveltningene i Kinas økonomi? Målet er at modellene skal gi bedre redskaper for å analysere ulikhet og politiske konflikters dynamikk, og bli brukt i utforming av politikk.

Mekanismene bak alvorlige epedemier

Barbara Bramanti på Senter for økologisk og evolusjonær syntese (CEES) vil avsløre hemmelighetene bak Europas pester.

Det er nylig bekreftet at to varianter av bakterien *Yersinia pestis* var årsaken til svartedaudens byllepest. Det er samme bakterie som herjet i Europas mange pester fra senmiddelalderen til rundt 1750. Men hvor kom bakterien opprinnelig fra? Ble den resikulert i Europa i de mange pestutbruddene, eller ble den reintrodusert fra andre steder ved hvert utbrudd i Europa? Hvorfor forsvant pestene fra Europa for 250 år siden?

Ved hjelp av DNA-prøver og metoder fra klimatologi, økologi og historie vil Bramanti forsøke å svare på disse komplekse spørsmålene. Slik vil hun etablere en grunnleggende forståelse av mekan-

Forskeren Barbara Bramanti vil avsløre hemmelighetene bak Europas pester.

ismene bak alvorlige epidemier i Europas fortid, nåtid og fremtid.

Løser dataalderens tøffeste utfordring – Optique

UiO-forskere går i bresjen for et gigantisk EU-prosjekt, som skal gjøre det raskere og enklere å få riktig informasjon ut av enorme databaser.

Prosjektet, som har fått navnet Optique, er på nærmere 14 millioner euro (drøyt 100 millioner kroner) og er et av de største EU-prosjektene styrt av et norsk universitet. Professor Arild Waaler ved Forskergruppen for logikk og intelligente data (LogID) ved UiO, leder prosjektet. Datamengdene i verdens databaser skyter i været år for år. Samtidig øker kompleksiteten.

Undersøkelser viser at ingeniører bruker opptil 70 prosent av tiden sin på å sette sammen data de trenger til å utføre prosjektet sitt. Hvis tiden de bruker på å finne dataene kan reduseres til minutter, kan det gi store besparelser og økt verdiskaping.

Fem andre universiteter er også med på prosjektet, sammen med ingeniørtungeselskaper som Statoil, Siemens, Det Norske Veritas og fluid Operations. Ambisjonen er at også teknologien skal komme til allmenn nytte, blant annet for å koble data i offentlige dataregistre.

Prosjektet Reassembling Democracy: Ritual as Cultural Resource

Prosjektet *Reassembling Democracy: Ritual as Cultural Resource* fikk i 2012 tildelt midler fra Forskningsrådets program “Samfunnsutviklingens kulturelle forutsetninger” (SAMKUL).

Prosjektet har tre delprosjekter. Det ene vil ta for seg offentlige religiøse ritualer i krisetider, og blant annet se på hva som skjedde i kjølvannet av 22. juli. Prosjektet ledes av professor Jone Salomonsen ved Det teologiske fakultet.

Forskningsrådets pris for fremragende forskning

Forskningsrådets pris for fremragende forskning 2012 gikk til professor Bjørn Jamtveit ved UiO. Han fikk prisen for banebrytende, tverrfaglig forskning innen geofysikk og geologi og for å ha bygget opp et internasjonalt ledende forskningsmiljø. Jamtveit har lykket med å skape et svært produktivt forskningscenter: Physics of Geological Processes (PGP). Forskningsresultatene har vekket oppsikt internasjonalt.

UiOs forskningslederprogram

UiO har satset systematisk på å styrke og forbedre forskningsledelsen siden 2005. Forskningsledere med ansvar for å lede grupper, store prosjekter, sentre og tverrfaglige satsinger er tilbudt kompetanseutvikling gjennom Forskningslederprogrammet. Formålet er å støtte arbeidet med å utvikle gode forskningsmiljøer og tilrettelegge gode rammevilkår for forskning og forskningssamarbeid. Programmet får meget positive tilbakemeldinger fra deltakerne.

Totalt har nå 236 forskningsledere gjennomført programmet. SAK-midler har bidratt til at UiO har kunnet åpne plasser i programmet for forskningsledere fra andre universiteter og høyskoler; så langt har 30 eksterne deltakere gjennomført programmet. Programmet gjennomføres annethvert år på engelsk, slik at også utenlandske forskningsledere kan dra nytte av tilbudet. I 2012 ble programmet gjennomført av 40 deltakere.

Et livsvitenskapsanlegg er UiOs høyest prioriterte enkeltprosjekt

Forskerskoler

UiO er vertsinstitusjon for fire av de ti nasjonale forskerskolene som ble opprettet i 2012 av Norges forskningsråd, men er deltaker i totalt ni av disse. Forskerskolene som velges ut av Norges forskningsråd, skal fungere som nasjonale sentre i et nasjonalt nettverk på sine fagfelt. Hensikten er å heve kvaliteten på forskerutdanningen.

Forskningsprosjektet Saving Oseberg

Osebergfunnet er et av de mest eventyrlige arkeologiske funn fra 1900-tallet. Gjenstandene ble konserverte med den beste metoden som var tilgjengelig på den tiden: alunkonservering. Etter over 100 år er de alunkonserverte tregjenstandene i ferd med å oppløses innenfra. Målet for Saving Oseberg er å bevare gjenstandene for fremtiden ved å stanse nedbrytningen og, om mulig, å styrke gjenstandene. Nedbrytningen er skjult under de glatte overflatene på mange av gjenstandene. Nå arbeider konservatorer og forskere ved Kulturhistorisk museum på spreng for å stanse nedbrytningen i sledene fra

Mange av de enestående gjenstandene fra Osebergfunnet brytes ned innenfra på grunn av de konserveringsmetodene som ble benyttet for 100 år siden. Forskningsprosjektet "Saving Oseberg" har som mål å stanse nedbrytningen og styrke gjenstandene så de kan bevares for fremtiden.

Osebergfunnet og i deler av vognen, for å gjøre dem resistente mot tidens tann. Arbeidet er vanskelig, og det er nødvendig å samarbeide mye med forskere på mange forskjellige fagfelt.

Sikrere og mer praktisk lagring og utveksling av forskningsdata

Sikker datalagring kombinert med god tilgjengelighet har frem til nå vært en utfordring i forskningsverdenen. Nå har Det odontologiske fakultet i samarbeid med partnere internasjonalt utviklet en portal som muliggjør sikrere og mer praktisk datalagring. Dataene kan også enkelt, sikkert og anonymisert overføres mellom forskningsinstitusjoner, nasjonalt og internasjonalt.

Portalen University Health Network er utviklet av Det odontologiske fakultet i samarbeid med Kings College i London, University of Hong Kong, Universidad Complutense de Madrid og University of Birmingham, Alabama. De kommersielle rettighetene eies i dag av UiO gjennom Inven2.

Portalen gir forskerne bedre oversikt over dokumenter, og ledere gis bedre oversikt over de ulike prosjektene som foregår i egen enhet. Verktøyet gjør det også mulig for instituttledelsen å kunne gjennomføre internkontroll etter Helseforskningsloven.

• Innovasjon

Innovasjon har en fremtredende rolle i Strategi 2020. 2013 er Innovasjonsåret ved UiO, og en handlingsplan for innovasjon for 2013–2015 er vedtatt.

Universitetets bidrag til innovasjon tar mange former. Handlingsplanen er derfor basert på en bred forståelse av hvordan forskningsintensive universiteter bidrar til innovasjon. UiO medvirker direkte til innovasjon gjennom kommersialisering av forskningsresultater fra ansatte og studenter. Det mest betydelige bidraget til innovasjon skjer imidlertid indirekte gjennom utdanning av kandidater, nyskapende forskning og kunnskapsutveksling med næringsliv, organisasjoner og offentlig sektor.

Handlingsplanen inneholder tiltak for å styrke UiOs bidrag til innovasjon innenfor fire innsatsområder: Ledelse og personalpolitikk, utdanning, kunnskapsutveksling med eksterne aktører og å synliggjøre UiO som innovativt universitet.

Forskningen ved UiO genererer mange idéer som har kommersielt potensial og som har stor nytteverdi for samfunnet.

Inven2 – samfunnsnytte av forskning gjennom kommersialisering

Inven2 er Norges største aktør innen kommersialisering av forskning og eies av Universitetet i Oslo og Oslo universitetssykehus.

Forskningen ved UiO genererer mange idéer som har kommersielt potensial og som har stor nytteverdi for samfunnet. I 2012 ble det levert inn rekordmange idéer med kommersielt potensial (105). Inven2 gjennomførte 61 patentsøknader eller videreføringer av patenter der UiO er eiere eller deleiere i 2012. Også dette er rekord sammenlignet med tidligere år. Inven2 satser stort innen livsvitenskap, der UiO har landets klart sterkeste forskningsmiljø.

Inven2 har 13 selskaper i sin portefølje

Kristian Birkeland oppfant kunstgjødselen

Geeta Gulati vant Forsker-Grand Prix Oslo

Roger Antonsen og Jan Dy

UiOs definisjon av innovasjon: *Innovasjoner er nye eller vesentlig forbedrede varer, tjenester, prosesser, organisasjonsformer eller markedsføringsmodeller som tas i bruk for å oppnå samfunnsnytte, herunder verdiskaping.**

(* Basert på OECDs innovasjonsdefinisjon i Oslo-Manualen: Oslo Manual – Guidelines For Collecting And Interpreting Innovation Data, 3rd Edition 2005).

som i løpet av de siste årene er blitt startet opp på bakgrunn av forskning og innovasjon ved UiO – nedenfor presenteres to eksempler.

AIMS Innovation AS – hindrer sammenbrudd i komplekse datasystemer

Bedrifter taper store summer hvis forretningskritiske datasystemer rammes av feil eller nedetid. Teknologien til AIMS Innovation reduserer denne risikoen betraktelig.

AIMS Innovation sine matematiske modeller overvåker og gir løpende informasjon om status for hele systemet. Overbelastning og avvik fra normal drift varsles slik at nedetid kan unngås. Idéhavere var Steinar Kristoffersen og Anders H. Moen fra Institutt for informatikk. Inven2 begynte å arbeide med idéen i 2006, og AIMS Innovation ble etablert i 2010.

På kort tid har AIMS Innovation etablert salgnettverk i Norge, Sverige og USA,

inngått partnerskap med Microsoft og fått første versjon av produktet på plass ute hos kunde.

Målstyrt DNA-vaksine med elektrisk puls

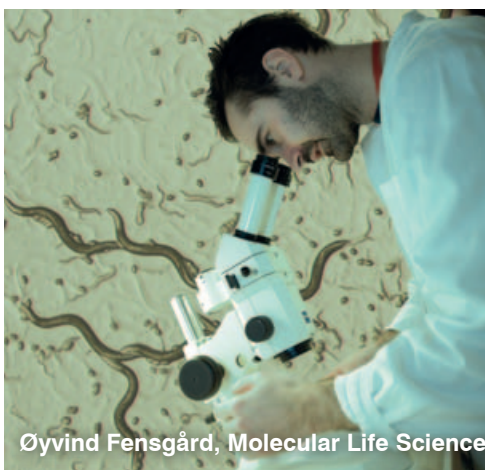
Forskere ved Universitetet i Oslo har utviklet en ny type DNA-vaksine som kan brukes effektivt mot virus og kreft. Eksperimenter viser at den nye vaksinen setter i gang en kraftig immunrespons. Vaksinen er testet ut på mus. Med den nye vaksineteknologien vil det blant annet være mulig å produsere vaksiner raskt nok til å beskytte seg mot nye pandemiske influensaepidemier eller fiendtlige biologiske trusler. Forskerne har kalt virkestoffet i den nye vaksineteknologien for Vaccibody.

UiOs innovasjonspris

Universitetsstyret deler hvert år ut Forskningsprisen, Læringsmiljøprisen og Formidlingsprisen, fra 2011 også Innovasjonsprisen. Prisen har som formål å gi anerkjennelse og stimulere til forsknings-

re Bjerknes

Øyvind Fensgård, Molecular Life Science

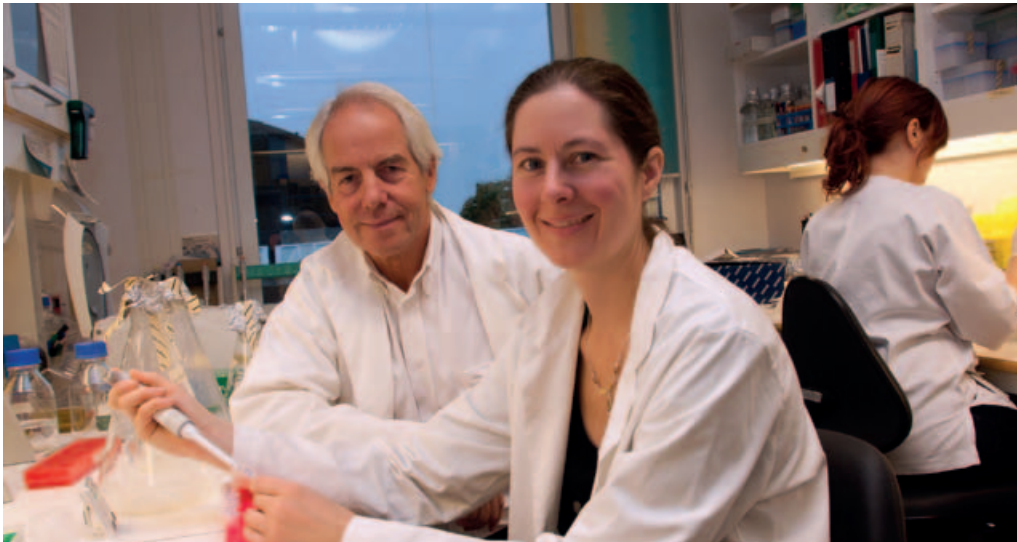

Cellebiolog Tone Gregers

Innovatør Truls Norby

INFLUENZA: Den nye oppfinnelsen Vaccibody kan også brukes til å lage vaksiner mot influensa. Her er stipendiat Gunnveig Grødeland og professor Bjarne Bogen. Foto: Yngve Vogt

basert innovasjon og entreprenørskap.

UiOs innovasjonspris for 2012 gikk til kjemiprofessor Truls Norby. Norby har vært en pådriver i utvikling av høytemperaturbrenselceller med hydrogen som drivstoff, en teknologi som forventes å være en av grunnsteinene i fremtidens mer miljøvennlige utnyttelse av kjemisk energi.

Forskningssamarbeid med Telenor

Universitetet i Oslo inngikk i 2012 et samarbeid med Telenor om forskning på internettøkonomi og digitale musikkvaner.

Med i samarbeidet er Institutt for medier og kommunikasjon, Institutt for informatikk og Senter for teknologi, innovasjon og kultur.

Et av prosjektene som inngår i samarbeidet, er Sky og scene på Institutt for medier og kommunikasjon. Målet med prosjektet er å finne ut hvordan de teknologiske omveltningene har påvirket musikklytting, distribusjon av musikk og publikums forhold til livemusikk. Prosjektet skal blant annet analysere loggfiler fra streamingtjenesten WiMP.

Handlingsplan for innovasjon:

Målet med UiOs handlingsplan, er å gi UiOs innovasjonsinnsats et koordinert løft og å synliggjøre UiO som et innovativt universitet.

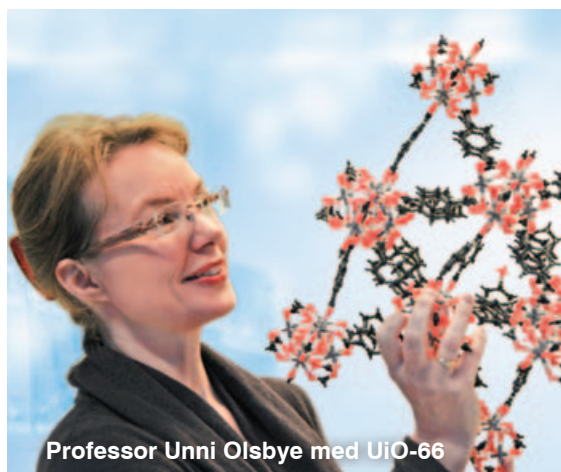

Stipendiat Sunniva Rose og professor Magne Sveen Guttormsen. Syklotronen er den eneste akselerator i Norge for ioniserte atomer til forskningsformål. Laboratoriet brukes i dag innen en rekke ulike forskningsfelter og anvendelser. De viktigste er grunnforskning innen kjernefysikk og kjernekjemi. I tillegg produseres radioaktive isotoper til bruk i nukleærmedisin. Laboratoriet er en del av Senter for akseleratorbasert forskning og energifysikk (SAFE).

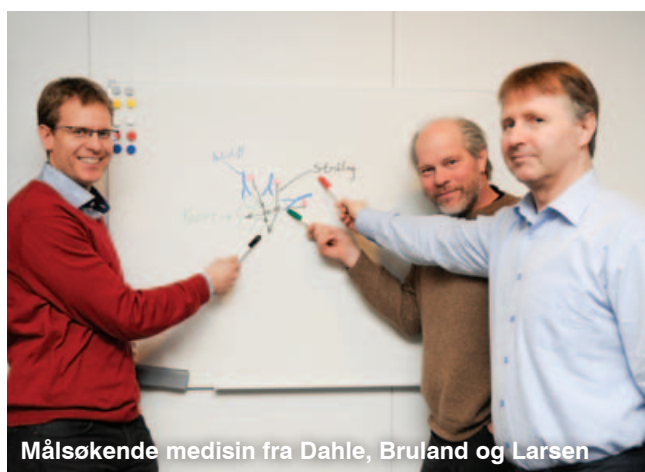
INNOVASJONSMESTRENE: Professor Jo Klaveness (t.v.) på Farmasøytisk institutt har hundre patenter og er Norges ukronete patentkonge. Professor Unni Olsbye på Kjemisk institutt er leder for Universitetets første Senter for forskningsbasert innovasjon, kalt Senter for innovative naturgassprosesser og -produkter (inGAP). Strålebiolog Jostein Dahle ved Institutt for kreftforskning, Øyvind Bruland, professor i medisin og kjemiker Roy Larsen har utviklet en ny lovende medisin mot lymfekreft.

Patentkonge Jo Klaveness

Professor Unni Olsbye med UiO-66

Målsøkende medisin fra Dahle, Bruland og Larsen

Formidling & medieservice

Et samfunnsengasjert universitet:

Det er et strategisk mål at Universitetet i Oslo gjennom aktiv dialog og samarbeid, skal bidra til at forskningsbasert kunnskap kommer til anvendelse for å møte det 21. århundrets store samfunnsutfordringer.

Universitetet i Oslo har hatt en sterk formidlingsaktivitet i 2012. Forskere fra UiO er svært godt representert i avisenes spalter. I første kvartal 2012 fikk vi 4000 treff på forskernavn fra vårt universitet i deknningen i aviser og fagpresse på nett og papir. Det viser en undersøkelse som Kommunikasjonsavdelingen ved UiO har gjennomført i samarbeid med Opoint. I tillegg kommer en omfattende dekning i Radio og TV, særlig i NRK.

Medieservice

Universitetets kommunikasjonsavdeling opprettet i 2010 en pressevaktordning der journalister får hjelp og veiledning. Henvendelsene har økt jevnt siden ordningen ble innført. Gjennomsnittlig kommer det fire henvendelser til pressetelefonen daglig. Kommunikasjonsavdelingen har også utarbeidet ekspertlister innenfor en rekke samfunnsaktuelle tema, for å lette journalistenes arbeid.

Realfagsbiblioteket viktig formidlingsarena

UiO har åpnet et nytt realfagsbibliotek som er blitt et viktig møtested og læringsarena for realfagsstudentene, og som har synliggjort UiOs satsing på realfagene. Realfagsbiblioteket er også blitt en viktig arena for foredrag og debatter. Foredragsserien *Science Debate* er et samarbeid med Fritt Ord og andre aktører som skal bidra til debatter og samtaler om realfagene, deres rolle i offentligheten og betydning for samfunnsutviklingen. UiO inviterer her til gjesteforelesninger, debatter og workshops med kjente forskere og store formidlere. I 2012 har mange internasjonale stjerner innen forskningsformidling gjestet Realfagsbiblioteket, for eksempel evolusjonspsykologen *Steven Pinker* og psykologiprofessor *Richard Wiseman*. Det er stor aktivitet med mange vellykkede arrangementer for studenter, forskere og samfunnet for øvrig.

Formidlingsaktiviteten ved UiO var betydelig i 2012.

Fra utstillingen Hodejeger

På graving etter monsterøgler, ledet av Jørn Hurum

Prof. ved CEES, Nils Christian

Målet med Open access er å gjøre forskningen tilgjengelig for enkeltmennesker, offentlig sektor, næringslivet og det globale forskersamfunnet.

Open access – Slipp forskningen fri!

Samfunnets vitenskapelige kunnskapsoppbygging er et offentlig gode. Universitetet i Oslo har som mål at forskningsresultater skal være åpent tilgjengelige for enkeltmennesker, offentlig sektor, næringslivet og det globale forskersamfunnet. Dette skal skje i tråd med prinsippene for faglig og akademisk frihet, som gir den ansatte enerett på valg av kanal for publisering av vitenskapelig arbeid.

Open access innebærer at vitenskapelige publikasjoner gjøres fritt tilgjengelige på nettet. Forfatter beholder opphavsretten til publikasjonen, men gir brukere tilatelse til fritt å lese, laste ned, kopiere,

distribuere, skrive ut, søke i eller lenke til fullteksten uten å forlange vederlag.

Ved UiO kan forskere nå egenarkivere sine utgivelser fritt på internett i det institusjonelle arkivet *Digitale utgivelser ved UiO* (DUO).

UiO-festivalen 2012

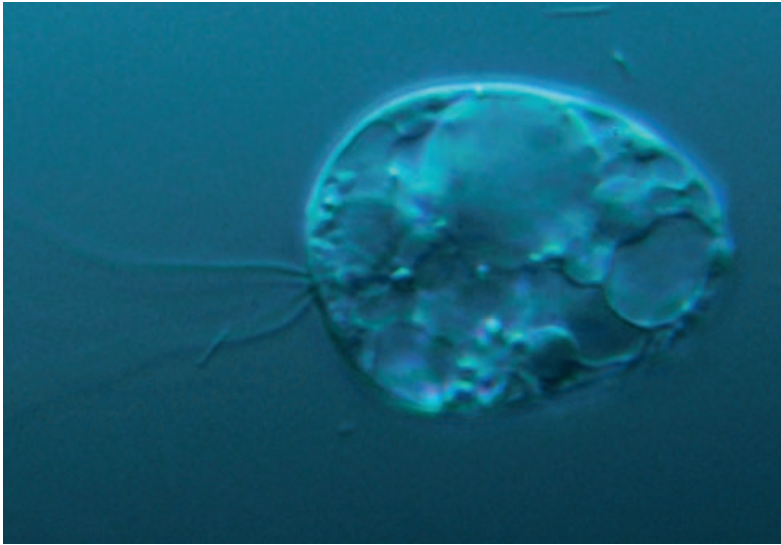
De fire idéfestivalene om klimaendringer, mangfold, digitalisering og menneskekroppen i universitetets jubileumsår 2011 ble besøkt av rundt 15 000 mennesker. Vi ønsker å følge opp suksessen fra jubileumsåret med en årlig UiO-festival fremover. Lørdag 13. oktober vrimlet det av mennesker på Blindern. Denne gangen

Stenseth

Åpning av studenthagen

Barth Eide og Ottersen

BLIKK INN I URTIDEN:
Genanalyser av en mikro-
organisme som lever i
mudderet i en innsjø i Ås,
gir forskerne et innblikk i
hvordan det første livet på
jorda så ut.
Foto: MERG/UiO

var internasjonalsisering hovedtema for festivalen.

Fremtredende navn presenterte fakta og synspunkter om økonomi, kultur og identitet, teknologi, kriminologi og Amerika på en måte som folk flest forstår. Utenriksminister Espen Barth Eide, Shabana Rehman, Thomas Hylland Eriksen, Kalle Moene, Ole O. Moen, Morten Dæhlen, Katja Franko Aas og den amerikansk-indiske professoren Pranab Bardhan holdt foredrag.

Et stort sirkustelt på Frederikkeplassen ble fylt med underholdning og kultur. Der opptrådte blant andre Donkeyboy, Trond Viggo Torgersen, Stillhouse med Unni Wilhelmsen og mange andre.

Vi laget også et Barneuniversitet for barn i alderen 2 til 12 år, der vi bød på underholdning og vitenskap. Barneuniversitetet var så godt besøkt at vi ønsker å utvide dette tilbudet når vi arrangerer UiO-festivalen 2013.

Aulaen åpnet for konserter

Universitetets aula, en av Norges vakreste og mest tradisjonsrike konsertsaler, er igjen åpen for konserter etter flere år med restaurering. Aulaen var lenge en av Norges mest populære konsertsaler.

I 1917 holdt Richard Strauss to konserter her, og Aulaen har gjennom årene vært

arena for store jazzkonserter. Det er et mål for UiO å reetablere Aulaen som en viktig konsertarena i Norge. Vi samarbeider blant annet med flere av Oslos viktigste kulturaktører, som Kringkastingsorkestret, Det Norske Kammerorkester, Barratt Due musikk institutt og Norges musikkhøgskole.

Museene

Universitetets museer omfatter både Naturhistorisk og Kulturhistorisk museum.

Naturhistorisk museum er Norges største naturvitenskapelige museum, med over seks millioner objekter. Noen av de beste er utstilt for publikum, enten i museumsbygningene eller i Botanisk hage.

Den nye, store utstillingen ved Naturhistorisk museum i 2012 var *Hodejeger*. Med utgangspunkt i en stor samling jakttroféer donert av en privat giver, diskuteres troféer, jakt og makt. Museet toppet i 2012 Museumsforbundets oversikt over best besøkte museer i Norge, med 663 000 besøkende.

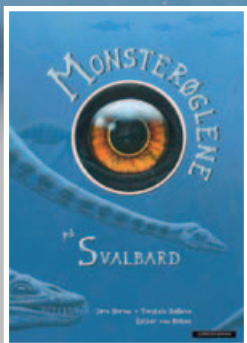
Kulturhistorisk museum forvalter de store skipsfunnene fra Oseberg, Gokstad og Tune – selve eventyret i norsk arkeologi. Disse vikingskipene er blant Norges viktigste kulturskatter. Skipene er verdens best bevarte skip fra vikingtiden og Osebergfunnet kanskje det mest imponerende. Vikingskipshuset hadde i 2012 474 608 besøkende.

Øglegraverne på Svalbard

Et internasjonalt forskerteam ledet av Jørn Hurum og Hans Arne Nakrem fra Naturhistorisk museum ved Universitetet i Oslo publiserte i oktober de første vitenskapelige resultatene fra åtte år med utgravninger på Svalbard i et spesialvolum av *Norwegian Journal of Geology*. De har lyktes både i å oppdage flere tidligere ukjente arter av marine øgler og å gjennomføre et svært godt formidlingsprosjekt. I 18 artikler tar forskerne for seg alt fra avsetningsforhold og mikroorganismer til 12 meter store øgler.

Boken "Akademiske perspektiver på 22. juli" presenterer ulike akademikers syn på årsakene til terrorhandlingen. Boken er basert på UiOs forelesningsserie "Etter 22.7."

Rekonstruksjon av fiskeøglen *Cryopterygius kristiansenae* fra boken *Monsterøglene på Svalbard* av Jørn Hurum og Torstein Helleve. Maleri av Esther van Hulsen

Urdyret fra Ås

Den forskningssaken fra UiO som har fått klart mest medieomtale internasjonalt i 2012, er saken om urdyret fra Ås. Menneskets aller fjerneste slektning er en svært sjelden mikroorganisme fra Ås utenfor Oslo. Oppdagelsen kan gi innblikk i hvordan livet så ut på jorda for nesten én milliard år siden.

Ved *Microbial Evolution Research Group* (MERG) studerer en forskergruppe ørsmå organismer for å finne svar på store biologiske spørsmål innen økologi og evolusjonsbiologi. De arbeider på tvers av så ulike fagområder som biologi, genetikk, bioinformatikk, molekylærbiologi og statistikk.

Da forskere ved Universitetet i Oslo sammenlignet genene med alle andre kjente arter i verden, viste det seg at urdyret ikke passer inn i noen av de fem hovedgrenene på livets tre. Urdyret er verken sopp, alge, parasitt, plante eller dyr. Forskerne måtte opprette enda en hovedgren. Den kalles for *Collodictyon*. Organismen kan brukes som et teleskop inn i urtidens mikrokosmos.

Samfunnsdebatt etter 22. juli

Mange forskere har engasjert seg i samfunnsdebatten etter 22. juli 2011, da Regjeringkvartalet i Oslo og AUFs sommerleir på Utøya ble brutalt rammet av høyreekstrem terrorisme. Akademikere fra vidt forskjellige fagfelt har vært etterspurt i mediene, særlig i forbindelse med rettssaken etter 22. juli. Forskere innen medisin, jus, samfunnsvitenskap, psykologi og psykiatri stilte opp i medier nasjonalt og internasjonalt for å besvare spørsmål som ble aktuelle i forbindelse med rettssaken etter 22. juli.

I boken «*Akademiske perspektiver på 22. juli*» presenteres et mangfold av ulike akademiske perspektiver på årsakene til og konsekvensene av de hendelsene som fant sted denne bekmørke fredagen i norsk historie. Boken er basert på en forelesningsrekke i regi av Universitetet i Oslo høsten 2011. Kapitlene spenner over mange ulike fagdisipliner, metoder og teoretiske perspektiver. De tar for seg både det ideologiske landskapet gjerningsmannen tilhører, mulige forklaringsmodeller på hans handlinger, bearbeiding av sorg og forebygging av hatefulle ideologier.

Skoleklasse samlet i Rotunden på Observatoriet. Undervisningen skal tenne gnisten for realfagene.
Foto: Ola Sæther / Jiri Havran

En annen aktuell bok er «Motgift – akademisk respons på den nye høyreekstremismen». Her bidrar til sammen 20 akademikere, deriblant Thomas Hylland Eriksen og Kathrine Fangen, «Motgift» gjennomgår de viktigste påstandene fra kontrajihadistiske, høyreekstreme og såkalt islamofobe miljøer.

Forskningsrådets pris for forskningsformidling

Forskningsrådets pris for forskningsformidling 2012 gikk til professor Nils Christian Stenseth på Universitetet i Oslo. Stenseth er professor i økologi og evolusjon ved Biologisk institutt. Han er også leder for Senter for økologisk og evolusjonær syntese (CEES), og en av Norges mest profilerte og siterte forfattere internasjonalt. Som formidler har Stenseth bak seg omfattende populærvitenskapelig produksjon.

Juryen fremhevet spesielt at Stenseth evner å forklare komplekse problemer på en forenklet, men poengtert og tydelig måte. Stenseth er en samfunnsengasjert formidler som fanger et publikum langt utenfor fagets grenser.

Formidling til barn

En dag på Observatoriet for Oslo 7.-klasser

Det var med stolthet UiO i november 2011 gjenåpnet den første universitetsbygningen som ble oppført i Norge, Observatoriet. Observatoriet var i hundre år fra 1833 et astronomisk observatorium. Med utgangspunkt i arbeidet på Observatoriet ble det i 1895 slutt på at ulike steder omkring i landet hadde lokaltid – vi fikk én felles tidssone for hele Norge. Meridianen som alle avstander i landet måles i forhold til, ble fastlagt her, og var avgjørende for sjøfart, navigasjon, kartutforming og oppmåling.

Observatoriet brukes nå til naturvitenskapelige undervisningsformål. Under tittelen «En dag på Observatoriet» får alle Oslos 7.-klassinger tilbringe en dag i bygningen – 7000–8000 hvert år – og lære om fire temaer: magnetisme og nordlys, kartoppmåling, solsystemet, tid og sted.

Donkeyboy holdt både takten og taket på tilhørerne under UiO-festivalen 2012.

Elevene skal få forståelse av hvordan kunnskap vi i dag tar for gitt, er blitt etablert. Et av målene er å rekruttere flere ungdommer til UiOs realfagsutdanning.

Partnerforum

Partnerforum er et samarbeid mellom Universitetet i Oslo, Handelshøyskolen BI og utvalgte virksomheter i statlig forvaltning. Partnerforum består i dag av 22 partnere som sammen utvikler og arrangerer faglige seminarer og møteplasser for partnernes ansatte. Partnerforum er en av de største leverandørene av etterutdanningskurs ved BI og UiO. Partnerforum har hatt et aktivt år i 2012, med flere partnere enn noen gang og rekordstor deltakelse. 23 arrangementer ble gjennomført for 1902 deltakere.

Et av fjorårets større arrangementer var høstkonferansen «Offentlighetsloven – hvor mye åpenhet kan vi forvalte?». Konferansen ble arrangert ved UiO 9. november 2012 og hadde over 200 deltakere. På konferansen spurte vi om den nye offentlighetsloven har gjort Norge mer åpent og demokratisk – og hva slags problemer, dilemmaer og utfordringer loven bringer med seg.

Forskningstorget

En gang i året blir Universitetsplassen i Oslo forvandlet til et sydende torg av spennende forskningsaktiviteter for barn og voksne i alle aldre. Forskningstorget har ca. 20 000 besøkende hvert år og rundt 40 utstillere fra forskningsmiljøer i Oslo og Akershus.

Invitasjon til storslått åpning av Realfagsbiblioteket, hvor blant andre Steven Pinker foreleste.

Det samfunnsvitenskapelige fakultetet rigget åtte stander i ett stort telt – «Samfunnshuset» – på universitetsplassen i Oslo under «Forskningstorget» 2012.

Festivalteltet bød på både opplevelser og innsikt for unge mennesker. Mange elever fra Osloskolene besøkte teltet. De fikk blant annet se en graffittikunstner som dekorerte en stor vegg. De kunne teste hukommelsen sin i et slags rebusløp laget av Psykologisk institutt, og de fikk sjansen til å trekke et lodd i livslotteriet til Økonomisk institutt. Kunnskapsministeren prøvde dette og fikk utstedt en ny fødselsattest, der utgangspunktet var at hun var født i en provins i Kina.

I Vikingskipshuset på Bygdøy er verdens best bevarte vikingskip utstilt.

Et handlekraftig universitet:

Universitetet i Oslo skal forvalte sine samlede ressurser offensivt, slik at de bidrar til å understøtte kjerneaktiviteten.

UiO har iverksatt noen spesielle tiltak som skal bidra til at målene i Strategi2020 nås:

Opprettelse av et internasjonalt strategisk råd (Strategic Advisory Board)

Et strategisk råd for Universitetet i Oslo er oppnevnt, med syv akademiske navn fra mange verdens kanter, deriblant tidligere statsminister i Finland Esko Aho, litteraturforskeren Torill Moi og nobelprisvinnerne Peter Agre og Erwin Neher. Rådet (Strategic Advisory Board) skal gi tilbakemelding utenfra om hvor UiO har sine sterke sider og om hvor UiO ikke gjør det godt nok. En ambisjon for rådet vil være å bidra til å peke ut hvor universitetet kan spille en internasjonal rolle.

UiOs arbeid med private tilskudd

Som et ledd i arbeidet for å nå målene i Strategi 2020, ønsker UiO å styrke samarbeidet med samfunn og næringsliv. For å øke handlingsrommet og fleksibiliteten vil UiO legge til rette for økte eksterne inntekter, i form av bidrag fra private. Arbeidet innebærer både å sikre en god forvaltning og å utvikle tiltak som på sikt kan øke privates bidrag.

Stiftelser, fond, privatpersoner, frivillige organisasjoner og næringsliv gir stor og viktig støtte til forskningen ved UiO.

Eksempler på sentre etablert gjennom private tilskudd:

K.G. Jebsen Senter for psykoseforskning

Senteret er etablert og opprettet gjennom en generøs donasjon fra Stiftelsen K.G. Jebsen. Senteret har en målsetting om å finne ut mer av årsakene til psykoselidelse, som regnes som en av de største

Tiltak for å nå UiOs strategiske mål for 2020

går i moderne biomedisin. Senteret har også fått status som Senter for fremragende forskning (SFF), utnevnt av NFR.

Norsk senter for Primær skleroserende cholangitt

Primær skleroserende cholangitt (PSC) er en sjelden, men alvorlig kronisk betennelsessykdom i gallegangene, og er den vanligste årsaken til levertransplantasjon i Norge. En generøs donasjon fra Canica AS har blant annet bidratt til at forskergruppen har etablert et stort internasjonalt nettverk og samarbeid. Senteret har blitt en kjempesuksess med en sterk internasjonal profil få år etter opprettelsen.

Prosjektet Internt handlingsrom (IHR)

UiOs prosjekt Internt handlingsrom ble satt i gang i 2010 for å følge opp Handlingsromutvalgets innstilling og UiOs strategi 2020, der det blant annet sies: *Universitetet skal forvalte sine samlede ressurser offensivt, slik at de bidrar til å understøtte kjerneaktiviteten.*

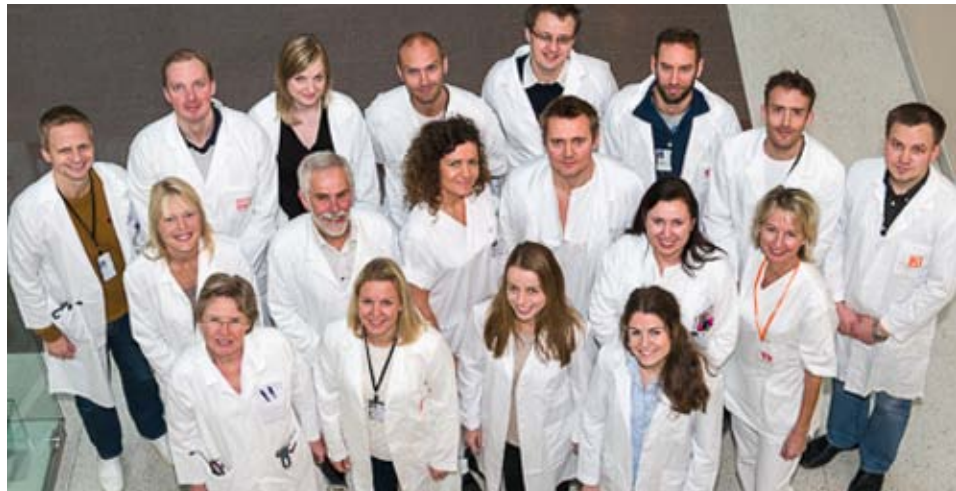
IHR må ses i sammenheng med UiOs gjennomgang av faglige prioriteringer, der vi valgte ut fagområder som vi er sterke på i dag og fagområder som vi ønsker å være sterke på i fremtiden. Det er naturlig å gjennomføre en tilsvarende gjennomgang av våre administrative områder.

Målene for prosjektet IHR er:

- Å bruke en større andel av ressursene på primærvirksomheten forskning og utdanning
- Å skape en bedre arbeidsdag for studenter og ansatte
- Å skape en kultur for kontinuerlig forbedring

Styret har vedtatt at 10-30 prosent av ressursene vi i dag bruker til administrasjon, skal gå til styrking av våre primæroppgaver, målt i kroner og kvalitet.

Universitetsdirektøren skal utarbeide en plan som beskriver utvikling og dimensjonering av administrasjon ved hele UiO.

Arbeidsdelingen mellom organisasjonsnivåene skal vurderes nærmere, og økt standardisering og spesialisering av administrative rutiner og roller skal tilstrebes.

Pågående arbeid

Fem prosjekter med tilhørende plangrupper har arbeidet med disse problemstillingene.

- Roller og ansvar knyttet til de administrative nivåene ved UiO
- Administrative IT-systemer
- Eksternfinansiert virksomhet
- Bilagslønn
- Studieadministrasjon, herunder lokalopptak, inn- og utreisende studenter, innpassing og godkjenning og eksamen
- UiOs nettsted

Det er fattet retningsgivende styrevedtak om roller og ansvar knyttet til de administrative nivåene.

UiOs administrasjon skal organiseres etter nærhetsmodellen. Dette innebærer at beslutninger skal tas på lavest mulige effektive nivå. Der det kan vises til stordriftsfordeler eller spisskompetanse, skal sentrale løsninger vurderes.

Forskergruppa Norsk senter for Primær skleroserende cholangitt (PSC) kan vise til et nytt internasjonalt nettverk, en biobank og en stor økning i vitenskapelige publiseringer takket være donasjonen fra Stein Erik Hagens selskap Canica AS.

Universitetsdirektør Gunn-Elin Bjørneboe leder prosjektet Internt Handlingsrom.

• Sentrale nøkkeltall

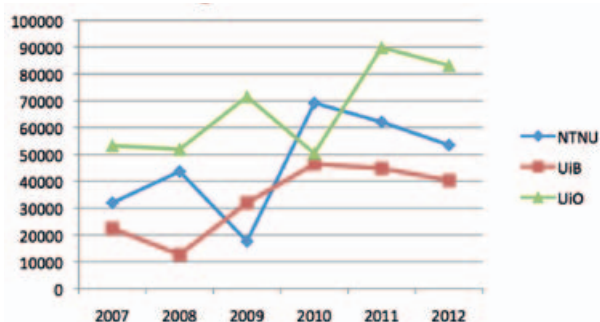
Universitetet i Oslo forvalter 6,6 mrd. kroner årlig. Her presenteres noen av resultatene som er oppnådd.

Utvikling i forholdet mellom inntektskategoriene:

(Beløp i mill kr)	2009	2010	2011	2012
TOTALT	5 848	6 117	6 642	6 651
– herav inntekt fra bevilgninger	4 363	4 654	5 062	5 019
– herav eksterne inntekter	1 024	1 035	1 074	1 094
– herav salgs- og leieinntekter	373	358	373	353
– herav andre driftsinntekter	88	70	133	185

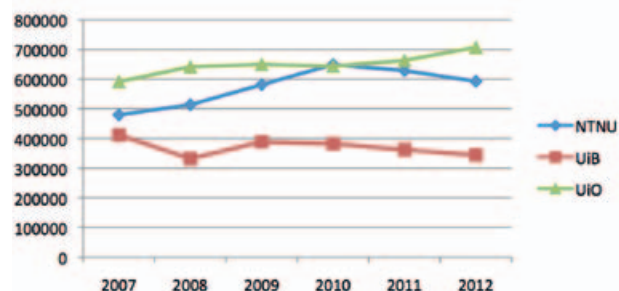
Samlede inntekter var 6,651 mrd. kroner i 2012. Forholdet mellom inntektskategoriene er stabilt.

Utvikling i EU-inntekter 2007–2012

UiO har samlet 22 tildelinger fra Det europeiske forskningsrådet (ERC), og er på nivå med de ledende universitetene i Europa.

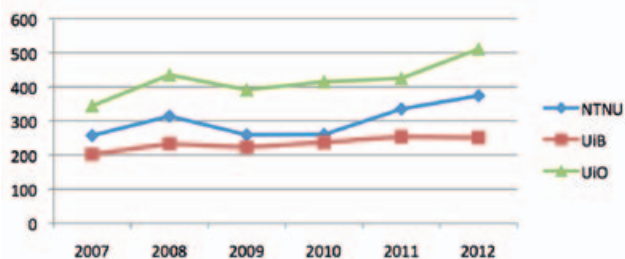
Utvikling i NFR-inntekter 2007–2012

Norges forskningsråd utpekte i 2012 tretten nye forskningsmiljøer som får status som Sentre for fremragende forskning (SFF). Fire av disse sentrene ble tildelt UiO.

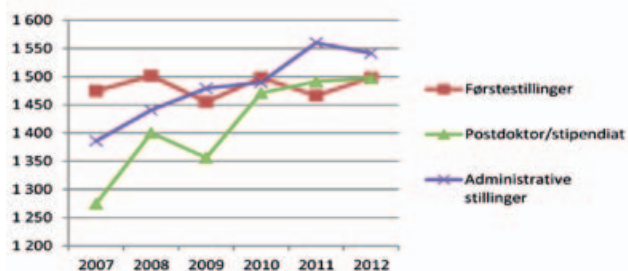

Utvikling i antall avlagte doktorgrader 2007-2012

Det medisinske fakultet har 45 prosent av UiOs avlagte doktorgrader og 16 prosent av andelen i hele sektoren.

Utvikling i antall årsverk 2007-2012 Alle finansieringskilder

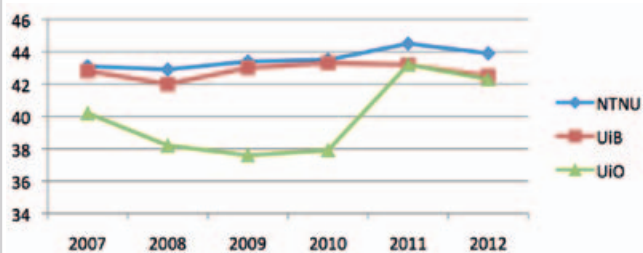

Trenden med økning i administrative årsverk er snudd. Prognosen fremover forsterker denne trenden.

Utvexlingsstudenter

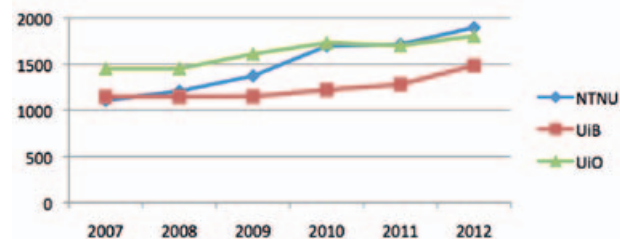
Antall utvekslingsstudenter	2007	2008	2009	2010	2011	2012
NTNU	5,7 %	6,2 %	6,9 %	8,4 %	8,2 %	8,9 %
UiB	7,9 %	8,2 %	8,2 %	8,5 %	9,1 %	10,4 %
UiO	5,3 %	5,4 %	5,8 %	6,4 %	6,3 %	6,7 %

Antall studiepoeng per heltidsekvivalent 2007-2012

Universitetsstyret har vedtatt ambisiøse mål for indikatoren studiepoeng per heltidsekvivalent. Vi ser at det vil være krevende å nå ambisjonene.

Utvikling i antall utvekslingsstudenter 2007-2012

Det er seks land som topper statistikken for både inn- og utreisende studenter: Australia, Frankrike, Spania, Storbritania, Tyskland og USA.

UiO : **Universitetet i Oslo**

Universitetet i Oslo

Rapport 2012

Gjennomføring av UiOs årsplan 2012 - Innledning

Rapporten gir en status for gjennomføring av tiltak i UiOs årsplan for 2012. Årsplanen er UiOs viktigste styringsdokument for å identifisere og iverksette tiltak for å gjennomføre Strategi2020. UiOs årsplan har et treårig perspektiv og er rullerende, med årlig revidering. Det velges en hovedprioritering årlig. I 2011 var dette studiekvalitet, mens internasjonalisering har vært hovedsatsingen i 2012. UiOs årsplan angir kun de viktigste prioriteringene som skal gjennomføres.

Tiltak knyttet til forskningskvalitet og studiekvalitet utgjør et grunnleggende fundament for å nå målsettingene i strategien.

Følgende gjennomgående risikoer ble identifisert vurdert med hensyn til at UiO skal nå sine strategiske målsettinger:

- Ledelse på alle nivåer
- Rekruttering av de beste
- Evne til faglige prioriteringer
- Finansiering
- Omdømme

Risikovurderingen er vurdert med henblikk på om risikoene er endret det siste året. Sannsynligheten for flere sentrale risikoer vurderes som redusert.

Akseptabelt nivå for risiko er nådd på forankring av prioriteringer og omdømme. Vi vurderer at de strategiske hovedprioriteringene og faglige prioriteringer gjennomgående er godt forankret i organisasjonen, men at det er viktig å holde dette ved like. UiOs 200 års jubileum har synliggjort UiO mer for omverden. Det har også vært klart færre saker som bidrar til negativt omdømme.

Risiko for ikke å rekruttere de beste vitenskapelige ansatte oppleves som økt som følge av at det i liten grad er økonomisk handlingsrom for faste tilsetninger.

Vår evne, vilje og kultur til omstilling og prioritering (opp og ned) må bedres og tydeligere signaliseres i hele organisasjonen.

Bevisstheten knyttet til ledelse øker, men lederoppgavene blir også mer krevende når krav til omprioriteringer øker.

Risikobildet var et grunnlag for prioritering av tiltak som ble iverksatt i 2012. Satsningene som ble vedtatt til fordeling av midler for 2012 bygger opp under UiOs hovedprioriteringer i årsplanen 2012.

I forbindelse med utarbeidelse av tre-årig årsplan for 2013-2015 er det identifisert en ny risiko: Økt belastning på vitenskapelig ansatte. Vi ser en kraftig vekst i oppgaver som skal løses av faste vitenskapelige ansatte, mens antall årsverk er stabilt. Antall stipendiater er doblet, eksterne prosjekter øker i volum og kompleksitet. Vi forventer tettere oppfølging av studentene, mer og bedre publisering og mer innovasjon og samfunnskontakt.

Et grensesprengende universitet

Mål 1: *Universitetet i Oslo skal fremme grensesprengende forskning, utdanning og formidling og være en etterspurt internasjonal samarbeidspartner.*

Resultatindikatorer med ambisjoner:

Resultatindikatorer	Resultat						Ambisjoner
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2014
Gj.snittlig gj.føringstid PhD	3,5	5,1	3,8	3,8	3,9	3,5	3,5
Studentmob. - Andel utvekslingsstud.	5,3 %	5,4 %	5,8 %	6,4 %	6,3 %	6,9 %	8,0 %
Publikasjonspoeng pr vit. årsverk	1,03	1,12	1,16	1,13	1,26		1,3

Risikoer for at UiO ikke når sine strategiske målsetninger

De tiltakene som prioriteres i dette kapitlet skal redusere risiko for at UiO ikke oppnår bedre ledelse og styring av utdanningsaktiviteten, evne til faglig prioritering, bedre finansiering / internt handlingsrom og gjennomstrømming.

Strategier (fra Strategi2020):

1. *Styrken i den faglige bredden skal utnyttes enda bedre gjennom tverrfaglig forskning og utdanning. Det skal utvikles gode finansieringsmekanismer for tverrfaglige aktiviteter og tidsavgrensede satsinger.*
2. *Det internasjonale engasjementet skal bli større, blant annet gjennom økt deltakelse i selektive, strategiske partnerskap og Det europeiske forskningsområdet.*
3. *Alle utdanningsprogrammer skal gis en internasjonal profil og samarbeidet med utenlandske institusjoner skal økes for større relevans og høyere kvalitet.*

Innledning

I 2012 var internasjonalisering et særskilt satsingsområde. Internasjonaliseringsåret markerte ikke minst oppstarten av arbeidet med å implementere Handlingsplanen for internasjonalisering 2012 -2014. Denne er konkretisering av Strategi 2020 på feltet. Intensiveringen av det internasjonale samarbeidet skal i henhold til Strategi2020 især innrettes mot langsiktige samarbeidsrelasjoner som virker kvalitetsdrivende, stimulerer fagutviklingen og forsterker samspillet mellom forskning, utdanning og innovasjon. Samtidig vil UiO fortsatt ivareta både solidaritet og egeninteresse i det internasjonale engasjementet.

Etablering av Peder Sather Center for Advanced Study ved UC Berkeley i 2012 var en særskilt milepæl for det strategiske samarbeidet med USA, et av UiOs viktigste samarbeidsland. I samarbeid med syv andre institusjoner og Forskningsrådet har UiO med dette skaffet seg et solid fotfeste ved et av verdens ledende universiteter.

Samarbeid med sør og kompetanseheving er sentralt i UiOs internasjonale strategi. Den etterlengtede NORHED-utlysningen av såkornmidler i 2012 medførte støtte til 18 søknader fra UiO, hvilket utgjør 18,5% av alle innvilgede søknader. Dette er viktig posisjonering i forhold til hovedsøknadsfristen i 2013.

”Global presence – global responsibility” er tittelen på den engelskspråklige versjonen av UiOs handlingsplan for internasjonalisering. En nøkkelsetning er ”Strategy 2010

states that UiO aims to make significant contributions to the knowledge base that is needed in order to address the major global challenges of today." The Lancet – UiO Commission og Global government for health har i 2012 vært et godt eksempel på UiOs bidrag til å løse de globale utfordringene. Hvordan kan helsesituasjonen i verden forbedres ved å styrke styringsstrukturene på det globale nivå? Mandatet for denne internasjonale kommisjonen er å se på hvordan forhold og beslutninger som tas utenfor helsesektoren og nasjonalstaten påvirker den globale helsesituasjonen. UiO, i samarbeid med Harvard, sitter i førerretet for dette viktige arbeidet som skal munne ut i en internasjonal rapport i 2013 med konkrete anbefalinger til løsninger.

I 2012 har etablering av strategic Advisory Board i 2012 vært viktig med tanke på å utvikle UiOs posisjon som et ledende internasjonalt forskningsuniversitet. Rådet er satt sammen av syv høyprofilerte internasjonale eksperter som skal gi en ærlig og faglig basert tilbakemelding om hvor UiO står i dag, og om hva som må til for å nå de høye ambisjonene som er nedfelt i Strategi2020. Rådet skal også engasjeres i en diskusjon om hvordan vi skal verne om akademiske verdier og akademisk frihet i en fremtid der disse verdiene kan bli satt under press.

Målsetningen om en andel utvekslingsstudenter på åtte prosent i 2014 er ambisiøs, og det vil kreve målrettet innsats å øke andelen utover dagens nivå. Det er interessant å konstatere at UiO har lykket med å tiltrekke seg et stadig økende antall innreisende utvekslingsstudenter, i hovedsak fra Europa. Antallet utenlandske helgradsstudenter er relativt stabilt. En fortsatt vekst i antall innreisende studenter skaper utfordringer knyttet til mottaket – ikke minst er et kvalitativt godt boligtilbud avgjørende for vår rekruttering. Antall utreisende utvekslingsstudenter er fortsatt lavt, og tilbudet er i dag større enn etterspørselen. Her kreves innsats i fagmiljøene, herunder tilrettelegging innenfor studieprogrammene og ikke minst målrettet informasjon.

I 2012 ble det avlagt 511 doktorgrader ved Universitetet i Oslo. Dette er økning på 20 % fra fjoråret. Netto gjennomsnittlig gjennomføringstid for de disputerte kandidatene er 3,5 (som samsvarer med 2014-ambisjonen til UiO).

Tiltak 1: Utvikling av programporteføljen

Alle fakulteter skal utvikle programporteføljen.

- Ved vurdering av programporteføljen skal følgende vektlegges: faglige prioriteringer (studieprogrammer knyttet til SSF/SFI skal særskilt vurderes), forskningsbasert utdanning, tverrfaglighet, internasjonal profil samt nasjonalt ansvar og arbeidsdeling.
- Hvert studieprogram skal tilby internasjonale komponenter som en del av programmet og fagmiljøene skal gi klare anbefalinger til utreisende studenter ("pakkeløsninger") så langt det er mulig å få til. Det skal utarbeides og tilgjengeliggjøres en oversikt over dette på hvert studieprogram.
- Fakultetene skal utvide emnetilbudet på engelsk, særskilt på bachelornivå.
- UiO skal utvikle konkret plan for rekruttering av internasjonale studenter.
- UiO skal vurdere opprettelse av en tospråklig bachelorgrad.

Frist for gjennomføring: Løpende

Milepæler for gjennomføring:

1.6.2012	Fakultetene skal ha oversikt tilgjengelig over internasjonale komponenter i hvert studieprogram.
31.10.2012	UiO deltar i utviklingen av et kartleggings- og refleksjonsverktøy for mobilitet (MAUNIMO-prosjektet finansiert av EU og ledet av EUA).

- 31.12.2012 Vurdere deltakelse i et internasjonalt prosjekt som vil kunne sertifisere internasjonaliseringsgraden i studieprogrammene i forhold til læringsmål og kvalitet.
- 31.12.2012 UiO skal ha utviklet konkret plan for rekruttering av internasjonale studenter.
- 31.12.2012 Studieavdelingen skal i samarbeid med HF ha vurdert opprettelsen av en tospråklig bachelorgrad.
- 31.12.2012 UiO skal ha utviklet en institusjonell policy for etablering av fellesgrader.
- 31.12.2016 UiO har minst 20 fellesgrader med utenlandske universiteter.

Ansvar: Fakultetene og Studieavdelingen

Status for gjennomføring:

UiO har fra 2012 innført et felles årshjul for studieportefølje og opptaksrammer. Dette vil bedre muligheten for en strategisk utvikling av UiOs samlede studieprogramportefølje. Foreslåtte endringer i studieporteføljen samt langsiktige planer for videreutvikling legges fram for styret i juni for en samlet vurdering, som del av budsjettfordelingssaken for påfølgende år. Styrevedtaket danner grunnlag for tildeling av eventuelle nye studieplassmidler i statsbudsjettet. Før 2012 har forslag til oppretting og nedlegging av studieprogram blitt behandlet enkeltvis gjennom hele året, men det nye årshjulet gir et større rom til å se de enkelte forslagene i sammenheng med helheten i porteføljen.

UiOs strategiske mål om å være ledende og ettertraktet læringsuniversitet krever en stadig vurdering av porteføljen i tråd med utdanningenes relevans og etterspørsel både blant søkere og arbeidsgivere. Vi ser en økning i antallet årsenheter ved UiO. Analyser av data knyttet til studentgjennomstrømning og søknadstall har vist at det er grunnlag for et noe høyere tilbud av årsenheter i tillegg til den ordinære porteføljen av bachelorprogrammer. Flere av fakultetene foreslår etablering av årsenheter som ligger faglig tett opp til sine respektive bachelorprogram, og gir et mer fleksibelt studietilbud som møter behovet til ulike studentgrupper.

Ved opprettelsen av nye studietilbud har universitetsstyret vektlagt faglig kvalitet, studienes samfunnsmessige relevans, og potensielle målgrupper. For eksempel har MED og SV vist til etterspørsel blant søkere for et nytt masterstudium i helseøkonomi og en ny årsenhet i sosiologi. Det er imidlertid utfordrende å dokumentere etterspørsel etter helt nye studietilbud, og dimensjonere disse. Det er også slik på nasjonalt nivå at utdanninger som vurderes å ha høy samfunnsmessig relevans, og stort behov for kandidater i årene fremover, har utfordringer med manglende studentrekruttering.

UiO ble tildelt 70 nye studieplasser i revidert nasjonalbudsjett for studieåret 2012/13, både øremerkede og strategiske studieplasser. Plassene er strategisk fordelt på studieprogram og i samsvar med føringer fra KD. Både opptaksrammene og antall nye tilbud er økt tilsvarende tildelingene. I 2012 var det rekordhøy søking til UiOs grunnutdanninger, og det er spesielt gledelig å se økt søking til våre realfags- og lærerutdanninger. Samtlige nye studieplasser til grunnutdanningene for studieåret 2012/13 ble fylt i årets opptak. Overordnet har UiO en studiepoengproduksjon som overstiger studieplasstildelinger i basis fra KD.

UiOs målsetning om minst 20 fellesgrader i 2016 er ambisiøs, og tempoet i etableringen av fellesgrader må økes for å nå målet. Det er tydelig at fakultetene nå prioriterer etableringen av fellesgrader; UiO har fire aktive felles-/dobbeltrader, en fordobling fra i fjor. Flere fellesgrader er også under utredning og vil ventelig søke midler gjennom utlyste støtteordninger. For å fremme målsetningen om flere fellesgrader har UiO i 2012 vedtatt en institusjonell policy for utvikling av fellesgrader. Policyen inneholder tre

overordnede prinsipper for etablering av fellesgrader: kvalitet, bærekraft og forankring. Prinsippene er tilgjengelige her:

http://www.uio.no/foransatte/arbeidsstotte/sta/emner_og_program/etablering_endring_nedlegging/regelverk/fellesgradsprinsipper.pdf.

I internasjonaliseringsåret 2012 har UiO utarbeidet en handlingsplan for internasjonal rekruttering, og universitetsledelsen vurderer nå hvordan den skal implementeres.

Handlingsplanen er tilgjengelig her:

http://www.uio.no/foransatte/organisasjon/studiered/studentrekruttering/internasjonalt-rekruttering/REKRUTTERINGSPLAN_24042012.pdf.

Kvalitetssystemet for utdanningsvirksomheten er revidert og får økt nytteverdi gjennom utvidete muligheter for å målrette evalueringene. Planer og rapportering om studiekvalitet er innlemmet i system for virksomhetsstyring ved UiO, og det legges mer vekt på erfaringsdeling og synliggjøring av god undervisning. Idébanken for undervisning og læring er én av arenaene for erfaringsdeling: www.uio.no/god-undervisning.

Tiltak 2: Strategier for publisering av høy kvalitet

Enheter og miljøer ved UiO har betydelig spredning i utfordringene knyttet til publisering. For noen enheter er publiseringsvolumet for lavt. For andre enheter er utfordringen å styrke kvaliteten i publiseringene.

Til tross for en generell positiv utvikling er det fortsatt relativt mange miljøer som publiserer lite i fagfelleverderte publiseringskanaler. Om lag 50% av UiOs ansatte har under ett publikasjonspoeng pr år. Denne gruppen forventes å øke volumet.

Mange miljøer har akseptabelt eller høyt volum av publikasjoner, og bør legge vekt på å heve kvaliteten i hver enkelt publikasjon, selv om dette kan føre til at antall publikasjoner og publikasjonspoeng går ned.

Ledere skal bringe publisering inn som tema i den løpende dialogen med medarbeidere.

Tiltaket skal bidra til at UiO når målsettingen om gjennomsnittlig 1,3 publiseringspoeng per vitenskapelig årsverk, samt at UiO øker publiseringen i publiseringskanaler av særlig høy prestisje og enkeltpublikasjoner med særlig høy impact målt ved siteringer.

Frist for gjennomføring:

31.12.2012 Alle relevante enheter skal ha utformet strategier og iverksatt gjennomføring.

Ansvar: Fakultetene

Status for gjennomføring:

Fakultetene og museene har utviklet, og er i ferd med å implementere, strategier for publisering. Flere institutter har også utarbeidet egne publiseringsstrategier. Følgende tiltak er inkludert i de fleste strategiene:

- Publisering som tema i medarbeidersamtaler
- Lokale insentivordninger knyttet til publisering
- Tiltak for å nå målet om økt internasjonal publisering
- Ferdighetstrening for artikkelskriving i ph.d.-utdanningens obligatoriske kurs
- Synliggjøring av gode publikasjoner i fagmiljøene
- Lokale publiseringsanalyser

For øvrig har noen fakulteter gjennomført tiltak for å sikre korrekt kreditering/ adressering i publikasjoner, samt økt kvalitetssikringen av data i CRISTin.

Aktiv rekrutteringspolitikk, strategisk refordeling av interne ressurser, samt bedre tilrettelegging for sammenhengende forskningstid, er eksempler på mer generelle kvalitetshevende tiltak som også vil kunne bidra til å heve kvaliteten på publiseringen ved enhetene.

For å kunne gi enhetene god styringsinformasjon på området, utarbeides en omfattende analyse av publisering på institusjons- og fakultetsnivå. Denne vil ferdigstilles i løpet av februar 2013.

Tiltak 3: Evalueringer for faglig utvikling

Det etableres i 2011 et "scientific advisory board". Utvalget skal vurdere og gi råd om hvordan UiO skal nå sine målsettinger i Strategi2020. Det skal utarbeides mandat og retningslinjer for utvalgets arbeid.

De eksisterende tverrfakultære satsingene skal evalueres.

Milepæler for gjennomføring:

1.9.2012 Evaluering av tverrfakultære satsinger skal foreligge.

Ansvar: Forskningsadministrativ avdeling

Status for gjennomføring:

Strategic Advisory Board for the University of Oslo

Etableringen av et internasjonalt Strategic Advisory Board (SAB) ved UiO skal ses på bakgrunn av UiOs ambisjonsnivå i UiOs tiårsplan, Strategi2020, som er å styrke UiOs internasjonale posisjon som et ledende forskningsintensivt universitet med større synlighet, attraktivitet og globalt engasjement enn UiO har i dag. Gjennom sine vurderinger og råd skal SAB bidra til å støtte og styrke UiOs kapasitet til å realisere ambisjonene i Strategi2020.

SABs rolle, mandat og prinsipper for sammensetning ble avklart i løpet av 2011. Medlemmene ble oppnevnt i september 2012 for perioden 2012-2014. SAB startet sitt toårige arbeid under sitt første møte desember 2012, og rapport om SABs første funn, tentative vurderinger og råd vil foreligge medio februar 2013. Sentrale temaer SAB vil arbeide videre med i løpet av 3 påfølgende site visits i 2013 – 2014 er blant annet tydeliggjøring av UiOs profil, UiOs utfordringer og muligheter mht videreutvikling av tverrfaglige områder, klarere prosesser for prioritering og strategivalg.

UiOs SAB har fått 7 medlemmer som representerer meget høy ekspertise og ledes av Senior research fellow ved Harvard, **Esko Aho**, tidligere statsminister i Finland og president for Finnish Innovation Fund. Han har bred næringslivserfaring, bla som tidligere Executive Vice President of Corporate Relation and Responsibility i Nokia, i tillegg til karriere som topp-politiker.

Øvrige medlemmer er:

- **Peter Agre**, nobelprisvinner i kjemi (2003), professor i molekylær biologi ved John Hopkins University og leder av dette universitetets Malaria Research Institute, og blant annet medlem av Natianl Academy of Sciences.
- **Shaheen Sardar Ali**, professor i rettsvitenskap –pt. ved University of Warwick og tidligere ved University of Peshavar. Erfaren internasjonal rådgiver innen islamsk lov og menneskerettigheter.

- **Erwin Neher**, nobelprisvinner i fysiologi og medisin (1991), professor ved Max Planck Institute for Biological Chemistry i Göttingen, og tidligere direktør for Membrane Biophysics Department samme sted.
- **Toril Moi**, professor i litteratur og romanske studier, samt professor i engelsk, filosofi og teaterstudier ved Duke University. Direktør for Center for Philosophy, Arts and Literature samme sted.
- **Gayatri Chakravorty Spivak**, professor ved Columbia University og grunnlegger av Institute for Comparative Literature and Society samme sted. Pioner innen kulturstudier.
- **Franz van Vught**, æresprofessor ved University of Twente. Tidligere rektor og president, samt grunnlegger og direktør ved Center for Higher Education Policy Studies ved dette universitetet. Medlem av EU-kommisjonens Group of Societal Policy Analysis. Tidligere styremedlem for European University Association (EUA) og leder for European Center for Strategic Management of Universities (ESMU).

Evaluering av tverrfakultære satsinger

De tverrfakultære forskningsområdene ble evaluert i 2012 av et panel bestående av 4 'peer review' med erfaring fra tilsvarende strategiske prosesser. Panelets sammensetning var: Rektor Pam Fredman - Göteborgs Universitet (leder), Prorektor Johanna Björkroth - Helsinki Universitet, Viserektor Sven Strömqvist - Lunds Universitet, Prodekan for forskning og talentutvikling ved Arts Anne Marie Pahas - Aarhus Universitet.

Panelet har utarbeidet en evalueringsrapport på basis av egnevalueringsskjema fra de tverrfakultære områder, et kortere skjema fra vertsenhetene samt presentasjon og intervjuer med områdene. Evalueringen la vekt på den strategiske betydningen av satsingene innad på UiO og utad. Utfallet av evalueringen skal være avgjørende for spørsmålet om videreføring, nedleggelse og eventuelt etablering av nye tverrfakultære forskningsområder med kjernebevilgning fra styret. Dette skal behandles i 2013.

Tiltak 4: Utvikling av strategisk partnerskap

Strategi2020 peker på strategiske partnerskap med internasjonalt ledende universiteter som et viktig grep for internasjonalisering. Slike partnerskap favner utdanning og forskning, og innebærer for eksempel samarbeid om fellesgrader. UiO har et slikt samarbeid under utvikling med University of Minnesota. Det foreligger videre mulighet for utvikling av lignende samarbeid med University of California, Berkeley. Resultatene av dette samarbeidet vil synliggjøres under utvikling av programporteføljen (tiltak 1).

Frist for gjennomføring: Løpende gjennom perioden

Milepæler for gjennomføring:

31.12.12 Det skal foreligge avklaring av et senter ved University of California, Berkeley.

Ansvar: Forskningsadministrativ avdeling og Studieavdelingen

Status for gjennomføring:

To strategiske partnerskap er under utvikling med amerikanske institusjoner. Begge er et samarbeid mellom UiO og én eller flere andre norske institusjoner. Framdriften er god i begge initiativene.

University of Minnesota

Oktober 2010 undertegnet UiO en avtale om strategisk samarbeid med University of Minnesota (UMN), USA, og Universitetet for miljø og biovitenskap (UMB), Norge. Samarbeidet organiseres gjennom "The Norwegian Centennial Interdisciplinary Chair" som er lagt til University of Minnesota. UiO har forpliktet seg til å støtte dette samarbeidet med totalt USD 750,000 over en femårsperiode.

Trekantsamarbeidet med Minnesota og UMB har faglig fokus på fornybar energi, klima og miljø samt livsvitenskap og bioteknologi. Arbeidet har vært koordinert med fakultetsledelsen ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet (MN) og Det medisinske fakultet (MED), samt med det tverrfakultære området Molecular Life Science (MLS@UiO). Fremover kan det være aktuelt å arbeide mer opp mot Energi-initiativet.

I 2012 ble det utlyst såkornmidler til etablering av forskningssamarbeid, og seks prosjekter fikk støtte. Tre av disse var bilaterale prosjekter mellom UiO og UMN, ett var et trilateralt prosjekt mellom UMN, UMB og UiO, og to var samarbeidsprosjekter mellom UMB og Minnesota, se prosjektene beskrevet på denne websiden:

<http://www.cbs.umn.edu/nocc/news-letter/transatlantic>.

Hjemmesidene til Norwegian Centennial Chair, Univ. of Minnesota:

<http://www.cbs.umn.edu/nocc>.

University of California, Berkeley

Prof. Trond Petersen, Dept. of Sociology & Haas School of Business, UC Berkeley, har i mange år leid ut kontorplasser til norske forskere i et privat kontorfellesskap. Petersen har sammen med professor Liv Duesund ved Institutt for spesialpedagogikk, UiO, arbeidet for å opprette et permanent norsk senter ved University of California Berkeley (UC Berkeley).

Juni 2011 vedtok UiOs styre å støtte opprettelsen av et slikt norsk senter ved UC Berkeley med navnet "The Peder Sather Center for Advanced Study". Universitetene i Agder, Bergen, Stavanger, Trondheim og Tromsø, samt NHH, BI og Forskningsrådet, gjorde liknende vedtak. UiO har forpliktet seg til å støtte Peder Sather Center med til sammen 10 mill. kroner utbetalt over 7 år. UiO har påtatt seg å koordinere det norske konsortiet de første to årene 2012-2014.

Peder Sather Center har som mål å styrke forskningssamarbeidet mellom norske institusjoner og UC Berkeley. Trond Petersen har blitt utnevnt til Academic Director. Peder Sather Center vil ikke leie ut kontorplasser, men stimulere til kontakt og samarbeid mellom forskere og fagmiljøer ved medlemsinstitusjonene i Norge og ved UC Berkeley.

Det er utlyst såkornmidler samt noen midler til prosjektsamarbeid med søknadsfrist 15. mars. Det er åpent for søknader fra alle fagområder.

Blant kriteriene vil følgende være avgjørende: faglig kvalitet og gjennomførbarhet. Det må minimum være én prosjektleder på norsk og én på UCBS side. Videre vil langsiktig potensial med mulighet for ekstern finansiering og involvering av yngre forskere bli tillagt vekt.

Hjemmesidene til Peder Sather Center for Advanced Study, UC Berkeley:

<http://sathercenter.berkeley.edu/>.

Læringsuniversitetet

Mål 2: *Universitetet i Oslo skal tilby forskningsbasert utdanning på linje med de fremste internasjonale læresteder.*

Resultatindikatorer med ambisjoner:

Resultatindikatorer	Resultat						Ambisjoner
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2014
Nye studiepoeng per heltidsekvivalent	40,2	38,2	37,6	37,9	43,2	42,3	46,0

Risikoer for at UiO ikke når sine strategiske målsetninger

De tiltakene som prioriteres i dette kapitlet skal redusere risiko for at UiO ikke har ledelse og styring av utdanningsaktiviteten, tydelig formidling av forventninger til studentene, et godt psykososialt og fysisk læringsmiljø, øke varierte undervisnings- og læringsformer og gjennomstrømning.

Strategier:

- Universitetet i Oslo skal tilby utdanninger som tiltrekker seg studenter som har forutsetninger for, og som engasjeres av studier ved et fremragende forskningsuniversitet. Studentene skal tilbys forskningsbasert undervisning som danner og utdanner, også på tvers av etablerte faggrenser.*
- UiO skal tilby landets beste læringsmiljø gjennom klarere forventninger, tettere oppfølging, bruk av varierte læringsformer, læringsfremmende evaluering og god pedagogisk kompetanse.*

Innledning

UiO er i dag det mest attraktive universitetet nasjonalt med 3 førstevalgssøkere per studieplass. De fleste studier har konkurranse om plassene, men vi jobber fremdeles for økt søkning av dyktige og motiverte studenter av begge kjønn.

UiO har som målsetning å tilby landets beste læringsmiljø. Dette er en ambisjon som ansatte og studenter sammen må jobbe for å nå. Godt samspill mellom faglig oppfølging, studieinformasjon og -veiledning, studentvelferd og frivillige studentaktiviteter er viktig. Universitetet har et særlig fokus på overganger mellom ulike faser i studenttilværelsen. Vi har i 2012 videreutviklet satsingen på et godt mottak av nye studenter og oppfølging av førsteårsstudenter, og samtidig jobbet aktivt for å bedre overgangen fra studier til arbeidsliv. Underveis i studieløpet skal det tilrettelegges for god studiekvalitet og økt gjennomføring av studiene, fra bachelor- til ph.d-nivå. Dette er et systematisk og langsiktig arbeid som er forankret i ledelsen på alle nivåer, og tilpasses behovene på det enkelte studieprogram.

I 2012 gjennomførte UiO en omfattende læringsmiljøundersøkelse i samarbeid med flere andre universiteter og høyskoler. Undersøkelsen viste at de fleste studentene ved UiO trives godt og at et flertall av studentene har høye ambisjoner for eget arbeid. Undersøkelsen viste også at studentene som deltok på fadderordning og beholdt kontakt med faddergruppen sin utover fadderukene, trives bedre enn de studentene som ikke beholdt kontakt med faddergruppen sin. De fleste fakultetene er i gang med analyser av resultatene fra læringsmiljøundersøkelsen og vurderer tiltak for å forbedre læringsmiljøet og studiekvaliteten.

Tiltak 5: Læringsmiljø og oppfølging av studentene

Fakultetene skal gjennomføre tiltak som møter de lokale utfordringene knyttet til læringsmiljø og oppfølgingen av studentene, inkludert internasjonale studenter.

- Forventningene til studentene skal uttrykkes tydelig i program- og emnebeskrivelser, og også komme til uttrykk i undervisningen. Endringene i program- og emnebeskrivelser skjer innenfor arbeidet med det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket.
- Faglig og sosial integrering fra studiestart og videre inn i studiet skal prioriteres.
- God integrering av internasjonale studenter, både på korte opphold/utveksling og i hele grader. Det skal være et særskilt fokus for å sikre et godt faglig utbytte og en god opplevelse.
- Vurdering av studieforløpsoppfølging og -veiledning bør skje på det enkelte fakultet for å forhindre frafall og bidra til gjennomstrømning.
- Studentene skal bevisstgjøres tidlig og underveis i studieløpet om utdanningens arbeidslivsrelevans for å være godt rustet til overgangen til arbeidslivet.
- Iverksetting av rekrutteringstiltak for å bedre kjønnsbalansen i studieprogrammer med skjev kjønnsbalanse, særlig ved profesjonsutdanninger.

Frist for gjennomføring: Løpende

31.12.2012 UiOs arbeid med Det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket er fullført.

Milepæler for gjennomføring:

31.12.2012 Pilotprosjektet PILAR ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet, som utvikles i samarbeid med Karrieresenteret (se også tiltak 9), går over i driftsfase.

31.12.2012 Satsingen på universell tilrettelegging er styrket ved at vedlikeholdssatsingen er økt.

31.12.2012 UiOs arbeid med Det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket er fullført.

31.12.2013 Ombyggingen av Vilhelm Bjerknes hus er ferdigstilt.

Ansvar: Fakultetene. Bistand i enkeltprosjekter fra avdelinger i Sentraladministrasjonen

Status for gjennomføring:

I 2012 har studentrekrutteringsarbeidet hatt et særlig fokus på studier med sterk underrepresentasjon av det ene kjønn. Det ble i oktober arrangert en workshop i samarbeid med Det odontologiske fakultet (OD), MED og Det samfunnsvitenskapelige fakultet (SV) for å få frem aktuelle tiltak for å bedre kjønnsbalansen i visse studier. Resultater fra workshopen var blant annet større bevissthet om behovet for å redusere kjønnsstereotype forestillinger om fagene. Aktuelle tiltak er gjennomgang av studieprogramsidene på nett, foredrag på Åpen dag, rekruttering av studenter til UiOs skolebesøksordning og fokus på grensesprengende utdanningsvalg i UiOs rekrutteringskampanje. Internt i fagmiljøene ble det foreslått tiltak for å styrke studiemiljøet på studier med sterk overvekt av det ene kjønn. UiO forventer at den nasjonale høringen av stortingsmelding Politikk for likestilling (15/2012), hvor frie utdanningsvalg er en sentral del, resulterer i tiltak på nasjonalt nivå for fagområder som har spesielt skjev kjønnsbalanse.

For øvrig viser undersøkelser at søkerens kjennskap til hvordan universitetsstudier gjennomføres, hva studiene inneholder og hvilke karrieremuligheter som finnes, er viktig for å motvirke senere frafall. UiO jobber med utvikling av nettinformasjonen, og

satser på økt personlig kontakt med potensielle søkere. Studenter fra UiO reiser sammen med de fleste andre universitetene på besøk til videregående skoler, orienterer om studiemuligheter og gir elevene mulighet til dialog.

I mottaket av nye studenter har UiO en sentralt koordinert fadderordning som sørger for at engasjerte frivillige studenter bidrar aktivt til at nye studenter blir inkludert i studiemiljøet på sitt program. Læringsmiljøundersøkelsen viser at dette er av stor betydning for studentenes tilfredshet. Fakultetene følger opp det innledende mottaket med ulike tiltak. SV-fakultetet har igangsatt prosjektet PLUSS, der det blant annet inngår utvidet fadderordning gjennom hele første semester, individuell veiledningstime i løpet av første studieår og workshop om jobbmuligheter og kompetanse i andre semester. MN viderefører ForVei-prosjektet, der formålet er at studentene skal få hjelp til å mestre studenttilværelsen, samt øke trivselen på studiet, slik at de lykkes bedre med studiene og studenttilværelsen. Fakultetenes prosjekter blir fulgt opp gjennom virksomhetsrapporteringen, og det er stort fokus på erfaringsdeling og spredning av god praksis også til andre fakulteter ved UiO.

UiO har høye ambisjoner om økt studiepoengproduksjon pr student, og har fastsatt en målsetning for universitetet som helhet på 46 nye studiepoeng pr heltidsekvivalent i 2014. Fakultetene har deretter fastsatt egne ambisjoner for studiepoeng per student i forbindelse med utarbeidelse av sine lokale årsplaner 2013-2015. Når vi aggregerer fakultetenes ambisjoner kommer vi imidlertid ikke i mål i forhold til styrets ambisjon. Vi ser også for denne resultatindikatoren at det vil være krevende å nå målsetningen.

KD har innført en ny kvantitativ indikator knyttet til gjennomføring på normert tid. Vi forstår KD slik at datagrunnlaget for rapporten fremdeles ikke er komplett, og vi kommenterer ikke indikatoren nå. Den nye indikatoren har dessuten en svært kompleks definisjon og er vanskelig tilgjengelig, og vi angir heller ikke et ambisjonsnivå for 2013. UiO har imidlertid en klar målsetning om å øke andelen studenter som gjennomfører studiet på normert tid og vurderer dette både som del av den løpende studentoppfølgingen og som del av evalueringer innenfor kvalitetssystemet. UiO har blant annet utarbeidet den såkalte Bokkula, et statistikkverktøy som viser data fra Felles Studentsystem (FS) om studiepoengsproduksjon og gjennomføring. Verktøyet er en midlertidig løsning for UiO inntil en egen datavarehusløsning for studiedata er på plass.

KD har innført en ny kvalitativ indikator knyttet til studenters oppnåelse av læringsutbytte. UiO har allerede gjennomført kandidat- og arbeidsgiverundersøkelser for å innhente informasjon om hvordan kandidatene våre klarer seg i arbeidsmarkedet. UiO vil vurdere hvordan fokuset på læringsutbytte og arbeidslivsrelevans i enda større grad kan innarbeides i det kontinuerlige arbeidet med å sikre og videreutvikle kvaliteten på UiOs utdanninger. I denne forbindelsen følger vi med interesse oppfølgingen av NOKUTs innspill til videreutvikling av tilsynsmodellen for høyere utdanning.

Det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket hadde frist for innføring ved utgangen av 2012. Ved UiO har alle fakultetene begynt å bruke rammeverket som et verktøy i utformingen av studieplaner. Dette er kontinuerlig arbeid som vil føre til bruk av rammeverket også etter fristen for innføring i 2012. Det er naturlig å se indikatoren for vurdering av oppnådd læringsutbytte i forlengelsen av innføringen av det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket, men det er viktig å understreke at rammeverket i seg selv ikke kan fungere som et verktøy for målstyring og vurdering av resultatoppnåelse. Rammeverket er på et svært overordnet nivå og dekker alle typer utdanninger, og bruken av rammeverket på enkeltutdanninger er i stor grad et spørsmål om faglig skjønn. Det er derfor svært vanskelig å vurdere "oppfyllelse" av rammeverket for det enkelte studieprogram.

Pilotprosjektet PILAR ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet, som utvikles i samarbeid med Karrieresenteret (se også tiltak 9), skulle i 2012 gå over i en driftsfase. Karrieresenteret har i samarbeid med SV, Det humanistiske fakultet (HF) og MN utviklet et kurs for bachelorstudenter om egen kompetanse, kompetansebygging og jobbmuligheter. Til masterstudenter tilbys jobbsøker- og intervjukurs. UiO ønsker å styrke det tette samarbeidet med Karrieresenteret og fakultetene, og tar sikte på å utvide opplegget til flere fakulteter i 2013.

Det har blitt foretatt en rekke mindre tilrettelegginger i mange av UiOs bygninger. Det er blant annet flere heiser som er oppgradert, arbeid med nyetablering av heis ved Institutt for teoretisk astrofysikk har startet og det er påbegynt arbeid med ny rampe i Fysikkbygningen

Tiltak 6: Varierte undervisnings- og evalueringsformer og bruk av digitalt støttede læringsformer

Fakultetene skal legge til rette for at studentene møter varierte undervisnings- og evalueringsformer og bruk av digitalt støttede læringsformer underveis i studieløpet. Dette skal sikre aktivisering, læringsfremmende vurdering og god sammenheng mellom læringsmål, undervisning og prøving.

- Alle fakulteter skal sette i gang pilotprosjekter og avklare hvordan fakultetet vil jobbe strategisk og systematisk med varierte undervisnings- og evalueringsformer og bruk av digitalt støttede læringsformer. Støttemiljøer for læring ved Fagområde for universitetspedagogikk (FUP), UB og USIT skal ha som prioritert oppgave å bidra i arbeidet.
- Professor II-ordningen og annen lærerutveksling med utenlandske universiteter skal utvides og gjøres mer systematisk for å sikre et større innslag av internasjonale lærerkrefter i undervisningen. Forskerutveksling skal som hovedregel også inkludere bidrag inn i undervisning.
- Støttemiljøene for digitalt støttede læringsformer på USIT og Universitetsbiblioteket skal samordne læringsfremmende tjenester for fagmiljøene.
- UiO skal legge til rette for aktiv læring gjennom studenters bruk av tilgjengelig faglitteratur/-informasjon i ulike formater og på ulike plattformer.
- UiO skal bidra med kandidater når det utlyses Sentre for fremragende utdanning.

Frist for gjennomføring:

31.12.2012 Ferdigstillelse av prosjektet "Strategi for bruk av IKT i undervisningen ved Det utdanningsvitenskapelige fakultet (UV)".

Milepæler for gjennomføring:

Gjennomgang av planene skal skje i virksomhetsrapportering og resultatene av tiltakene over tid skal måles gjennom de periodiske programevalueringene.

Ansvar: Fakultetene sammen med FUP/UV, Studieavdelingen, Forskningsadministrativ avdeling, Universitetets senter for informasjonsteknologi og Universitetsbiblioteket

Status for gjennomføring:

UiOs strategi for IT og læring har i hovedsak vært "blended learning", det vil si en kombinasjon av tradisjonelle campusstudier og bruk av IT i undervisningen. UiO har prioritert å arbeide med at alle studieprogram skal ha varierte undervisnings- og vurderingsformer, dette er nedfelt både i Strategi2020 og i årsplaner sentralt og lokalt.

Det er i dag ikke mulig for en student å fullføre et studieprogram ved UiO uten å tilegne seg digital kompetanse og møte IT-verktøy i ulike former. Høsten 2012 hadde for eksempel den digitale læringsplattformen Fronter over 24 000 individuelle UiO-brukere som logget seg inn ca. 1,3 millioner ganger. I tillegg brukes det podcast både i form av lyd- og videoopptak, det brukes klikkere, blogger, wikier og ulike digitale eksamensformer. Flere av UiOs digitale undervisningsressurser ligger åpent tilgjengelig på nett slik at allmenheten kan bruke dem, ikke bare våre studenter. Det jobbes med å etablere et mediearkiv hvor ressursene kan samles og bli søkbare.

JUS har gjennomført digital skoleeksamen for over 200 kandidater høsten 2012. Digital eksamen skal innføres på flere emner, og erfaringene fra gjennomføringen høsten 2012 vil bli tatt med når rutiner og teknisk løsning skal finstilles foran neste semester. Målsettingen er å øke omfanget gradvis til fakultetet kan gjennomføre digital eksamen på alle emner i 2. til 4. studieår i rettsvitenskapsstudiet fra og med våren 2014. Det er gjennomført pilotprosjekter om digital eksamen også ved UV og MED.

UiO fikk i 2012 tilslag på fire søknader til Norgesuniversitetet: én innen innovasjon og tre innen fleksibel læring. UiO fikk dermed flest tilslag og mest midler i Norge.

UiO deltar i en pilot i Sør-Asia-studier hvor Adobe Connect brukes (valgt utfra eCampus anbefalinger) og hvor det jobbes etter et nordisk SAK-prinsipp: nordiske universiteter som har Sør-Asiastudier tilbyr sammen en fleksibel emnepakke som studentene i de ulike landene kan følge via Adobe Connect og andre digitale verktøy, for så å bruke emnet i en grad ved sitt hjemmeuniversitet.

Prosjektet Strategi for bruk av IKT i undervisningen ved UV er gjennomført, og UiO arbeider nå med erfaringsdeling og spredning av praksis fra prosjektet. Ett av utgangspunktene for prosjektet har vært at teknologier ikke bare er forsterkere av eller verktøy for undervisningspraksiser, men at de kan overskride dagens praksiser og åpne nye muligheter for økt studiekvalitet. Gjennom ny bruk av teknologi kan UiOs utdanninger få større grad av validitet og overføringsverdi, og de vil i større grad være i overensstemmelse med den virkeligheten studentene møter når de skal ut i arbeidslivet. Studentene har vært svært begeistret for prosjektet, og prosjektets fokus på teknologi og nyskaping peker fram mot innovasjonsåret 2013. Se presentasjon av prosjektet: <http://www.uv.uio.no/studier/ressurser/ikt-undervisning>.

Strategi:

- 10.** *Forskerutdanningen skal videreutvikles og være fremtidsrettet. Den skal være internasjonalt attraktiv, og stipendiatene skal være integrert i aktive forskningsmiljøer.*

Tiltak 7: Kvalifikasjonsrammeverket for forskerutdanningen

Det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket for ph.d.-utdanningen skal implementeres. Dette skal forberedes med et prosjekt som vil involvere alle fakulteter, for videre utvikling av utdanningens innhold, gjennomføring og relevans. Veiledning og kurstilbud med vekt på generiske ferdigheter vil stå sentralt.

Frist for gjennomføring:

31.12.2012 Kvalifikasjonsrammeverket og tilhørende tiltak skal være ferdig implementert ved alle enheter.

Milepæler for gjennomføring:

15.03.12 Prinsipper for organisering av tilbudet innen generiske ferdigheter skal være avklart og et pilot-prosjekt innen områdene prosjektarbeid, kommunikasjon og forskningsfinansiering skal være igangsatt.

15.03.12 Gjennomgangen av programmene skal være foretatt og forslag til fellestiltak / institusjonelle tiltak klare for vedtak og gjennomføring.

Ansvar: Fakultetene i samarbeid med Forskningsadministrativ avdeling og Organisasjons- og personalavdelingen

Status for gjennomføring:

Arbeidet med kvalifikasjonsrammeverket har tatt lengre tid enn opprinnelig planlagt. Ph.d.-prosjektet som startet opp i november 2011 hadde som oppgave å se på alle sider ved UiOs forskerutdanning inkludert kvalifikasjonsrammeverket, og sluttrapporten fra arbeidsgruppen ble levert rett før sommeren. I denne ble det bl.a. foreslått en del tiltak med tanke på å møte kravene i kvalifikasjonsrammeverket, og disse forslagene ble sendt ut på høring til fakultetene. Endelig vedtak ift. videre arbeid vil først foreligge i mars 2013.

Pr. 31/12-12 har fakultetene gått i gjennom sine ph.d.-programbeskrivelser og innarbeidet kravene i kvalifikasjonsrammeverket. De er også i gang med den praktiske implementeringen, og dette arbeidet vil pågå utover i 2013. Noe må nytvikles, mens annet må revideres/videreutvikles. I forbindelse med ph.d.-prosjektet og internasjonaliseringsåret har FA i samarbeid med OPA gjennomført 5 piloter knyttet til kvalifikasjonsrammeverket; 3 kurs for styrking av veilederkompetanse og 2 kurs for å styrke ph.d.-kandidaters generiske kompetanse. Erfaringene fra disse pilotkursene tas med videre inn i arbeidet med å etablere permanente kurstilbud for både veiledere og kandidater.

Oppfølging av ph.d.-prosjektet vil bli behandlet på styremøtet i april 2013.

Strategi:

11. *UiO skal tilby landets beste lærerutdanning og øke rekruttering av gode studenter innenfor realfag.*

Tiltak 8: Videreutvikling av lektorprogrammet (LeP)

Lektorprogrammet fortsetter arbeidet med å styrke profesjonsretting og bedre studiekvalitet ved

- Strukturert tverrfakultære samarbeid mellom alle fakultet involvert i programmet og faglig ledelse av LeP, samt tverrfakultært samarbeid mellom studieledere og administrative kontaktpersoner ved alle fakultet og UV ved faglig leder/rådgiver LeP.
- Videreutvikling av universitetsskolekonseptet

Frist for gjennomføring:

31.12.2013

Ansvar: UV-fakultetet i samarbeid med Det teologiske fakultet, Det humanistiske fakultet, Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet og Det samfunnsvitenskapelige fakultet.

Status for gjennomføring:

UiO har utredet ny organisatorisk plassering av Lektorprogrammet (LeP) og tar sikte på å fatte vedtak om og implementere ny organisatoriske plassering av programmet i løpet

av vårsemesteret 2013. Forslaget innebærer at programmet legges i linjen under UV-fakultetet, at det etableres en permanent koordinatorkfunksjon for programmet og at det etableres en særskilt styringsgruppe hvor alle de samarbeidende fakultetene deltar sammen med universitetsledelsen. Med de store oppgavene som venter i forbindelse med implementering av ny rammeplan er det viktig å etablere gode kanaler for dialog mellom aktørene som deltar i programmet.

UiO har gjennomført en utlysning og tildeling av status som Universitetsskoler der UiO samarbeider med et utvalg på 13 ungdoms- og videregående skoler i Oslo og Akershus. Formålet med universitetsskolesatsingen er å styrke både Lektorprogrammet og skolene gjennom bedre integrering av praksis og de ulike elementene i utdanningen, så vel som kompetansen og det pedagogiske utviklingsarbeidet ved skolene. Dette vil lede til bedre helhetlig kompetanse blant studentene ved fullføring av sine studier, og bedre pedagogisk kvalitet ved skolene. Universitetsskolene er et viktig element i det nye Senteret for fremragende utdanning som er tildelt UiO og Universitetet i Tromsø. Det nye senteret, "Centre for Professional Learning in Teacher Education", forutsetter en dyp integrasjon av forskning, utdanning og praksis i samarbeid med UiT.

Øvrig rapportering til KD

Midler tildelt over kapittel 281 - utdanningskvalitetsprisen 2012

1. *Utdanningskvalitetsprisen 2012 til "Computing in Science Education -Beregninger i realfagsutdanningen (CSE-prosjektet) "*.

UiO vant i 2012 300.000 kroner for prosjektet "Computing in Science Education - Beregninger i realfagsutdanningen (CSE-prosjektet) ". Midlene har vært et godt supplement til den regulære driften av prosjektet i en situasjon der tidligere engangsbevilgninger har tatt slutt.

Bevisstheten om at beregningskunnskap er et sentralt element i de fleste fag ved MN er nå veletablert, slik at det meste av innsatsen rettes mot praktisk assistanse med innføring i, og forbedring av, bruken av beregninger i sentrale emner. Dette gjøres ved å tilby lærere i slike emner assistanse i form av sommerstudenter. Sommerstudentene bidrar typisk med utvikling av beregningsorienterte oppgaver, prosjekter og veiledere og annet relevant utviklingsarbeid. Dette oppleves som en positiv og god støtte for lærerne og gir studentene en meningsfull sommerjobb som skaper stolthet og tilhørighet til UiO. Mange av sommerstudentene fortsetter som gruppelærere i det samme emnet i påfølgende semester.

CSE-prosjektet fokuserte fra starten av på innføring av beregninger i de matematisk orienterte fagene som matematikk, statistikk, fysikk, meteorologi, astrofysikk og lignende. Senere kom geofag til med et eget beregningsorientert grunnemne i programmering med relevante prosjekter. Dette er nå utvidet med alternative prosjekter mot kjemi, og det er interesse for et lignende opplegg på biologi.

Et sentralt element i CSE-prosjektet er det årlige juleseminaret. CSE-prosjektet har i lang tid hatt solid støtte fra fakultetets dekanat. Nytt dekanat overtok ved årsskiftet, og for CSE er det nye dekanatets løfte om at støtten fortsetter viktig. Forøvrig har noe av prispengene blitt brukt til undervisningsassistanse for prosjektleder og innkjøp av noe datautstyr i forbindelse med et emne.

2. *Bidrag/tildeling fra KD til utdanning (studietilbud) av veiledere for nyutdannede, nytilsatte lærere og førskolelærere*

I brev av 7.juni 2012 ble UiO tildelt 0,790 mill. kroner til studietilbud i veiledning for nyutdannede, nytilsatte lærere i studieåret 2012-13.

Det ble våren 2012 tatt opp 26 studenter på studiet «Veiledning og mentoring i lærerprofesjonen 2» (15 sp), hvorav 23 avla og besto eksamen.

Høsten 2012 er det tatt opp 33 studenter på studiet «Veiledning og mentoring i lærerprofesjonen 1» (15 sp), hvorav 28 avla og besto eksamen.

Midlene er benyttet til ordinær drift av studiet, inkludert undervisning og veiledning.

3. *Tildeling til Senter for fremragende utdanning*

Det ble i 2012 tildelt 500.000 kroner til Senter for fremragende utvikling og dets utadrettede virksomhet, bl.a. til en internasjonal konferanse om forskning på lærerutdanning og en workshop med relevante søkermiljøer for SFU-ordningen. Beløpet finansierer a) et seminar 11-12 april 2013 og b) en nasjonal konferanse 24-25 oktober 2013. Dette er et prosjekt som faller inn under NOKUTs og KDs forventninger om deling og spredning av erfaringer ProTed gjør med å fremme «fremragende lærerutdanning».

- a) Seminaret omfatter invitasjon av de opprinnelige søkermiljøene til SFU i 2011. I søknadene er det mye som fremheves som positivt av vurderingskomiteen, og seminaret tar sikte på å bruke dette i arbeidet med den nasjonale konferansen. Seminaret blir videre viet spørsmål knyttet til hvordan de ulike lærerutdanningsmiljøene implementerer den nye rammeplanen for trinnene 8-13.
- b) Den nasjonale konferansen har et forventet antall deltakere på 100 – 150. Det er opprettet en programkomite. Av de tildelte 500.000 kroner er 50.000 kroner satt av til seminaret med søkermiljøene, resten til den nasjonale konferansen.

Et samfunnsengasjert universitet

Mål 3: *Universitetet i Oslo skal gjennom aktiv dialog og samarbeid bidra til at forskningsbasert kunnskap kommer til anvendelse for å løse det 21. århundrets store samfunnsutfordringer.*

Risikoer for at UiO ikke når sine strategiske målsetninger

De tiltakene som prioriteres i dette kapitlet skal redusere risiko for at UiO ikke framstår som en tydelig og relevant samfunnsaktør og attraktiv samarbeidspart.

Strategi:9

13. *Universitetet i Oslo skal dele kunnskapen og styrke dialogen med samfunnet. Forskningsbasert kunnskap skal komme til anvendelse gjennom et tettere samarbeid med institutter, offentlige og private virksomheter*

Innledning

En rekke arrangementer har funnet sted gjennom internasjonaliseringsåret, og har rettet seg både mot studenter, ansatte og allmennheten. Formålet med arrangementene har vært å vise fram UiOs internasjonale engasjement og inspirere til fortsatt innsats.

Høsten 2012 lanserte vi begrepet Global Citizen gjennom en rekke åpne forelesninger på Blindern. Intensjonen har vært å sette vår historie og vår kulturarv i en tverrfaglig sammenheng samt stille kritiske spørsmål ved universitetenes ansvar for kunnskap og kunnskapsdeling. De globale utfordringene krever ny gjennomtenkning av faglig innsikt, ansvar og solidaritet. Universitetet i Oslo utdanner studenter til denne virkeligheten – global citizens. Dette tiltaket videreføres også høsten 2013.

Mye i samme ånd var UiO høsten 2012 vertskap for UNICA student conference på vegne av nettverket for det europeiske nettverket for hovedstadsuniversiteter (UNICA). 200 studenter fra de europeiske hovedstedene kom til UiO for å diskutere universitetets rolle i dagens samfunn: The ideal European University.

Beslutningen om å videreføre suksessen med idéfestivaler i 2011, førte til arrangement av UiO-festivalen 2012. Denne hadde fokus på internasjonalisering ved å vise fram hvordan UiOs fagmiljøer forsker og formidler på sentrale internasjonale spørsmål og forhold.

8. og 9. mars var UiO i samarbeid med Senter for internasjonalisering av utdanning (SIU) vertskap for den nasjonale Internasjonaliseringskonferansen 2012, som samlet sentrale aktører innenfor internasjonalisering av høyere utdanning i Oslo. Tema for konferansen er kobling mellom internasjonalisering av høyere utdanning og arbeidsliv.

Tiltak 9: Styrke og utvide UiOs samfunnskontakt

Enhetene ved UiO skal styrke og utvide sin kontakt med samfunnet ved å ha relevante nettverk med arbeidsliv, næringsliv, skolen og andre samfunnsaktører. Enhetene må vurdere hvilke arenaer og kontaktpunkter som er relevante for å følge opp prioriterte utfordringer, eksempelvis praksissteder, utvikling av studieprogrammene, overgang fra studier til arbeidsliv, oppbygning av alumnusvirksomhet, utvikling av oppdragsbasert etter- og videreutdanning, innovasjonsarenaer og faglige og finansielle

samarbeidsområder, innovasjonsarenaer. Et element blir å vurdere hvordan erfaringer fra eksterne representanter i utvalg og råd kan brukes i dette arbeidet.

Milepæler for gjennomføring:

1.6.2012 Råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA) skal være implementert
31.12.2012 Pilotprosjektet PILAR ved SV-fakultetet, som utvikles i samarbeid med Karrieresenteret (se også tiltak 5), går over i driftsfase.

Ansvar: Fakultetene og underliggende enheter, sentraladministrasjonen

Status for gjennomføring:

UiO vurderer god dialog med arbeidslivet som avgjørende i studiekvalitetsarbeidet, og vil derfor styrke den løpende kontakten med arbeidslivet både på fakultets-, institutt- og programnivå. Dette skjer gjennom blant annet seminarer, arbeidslivspaneler, bruk av eksterne veiledere og praksis. UiO har eksterne representanter i mange styrer, råd og utvalg, og henter dessuten innspill fra arbeidslivet i forbindelse med periodiske evalueringer av studieprogram. Arbeidsgiver- og kandidatundersøkelser er svært nyttige verktøyer i arbeidet med å videreutvikle UiOs utdanninger, og UiO vil gjennomføre slike undersøkelser igjen.

KD har innført en ny kvalitativ indikator knyttet til samarbeid med samfunns- og arbeidsliv. UiO vil styrke samarbeidet med arbeidslivet på institusjonsnivå, og kommer i den forbindelse også til å trekke inn skolesektoren. UiO planlegger våren 2013 et møte med representanter fra arbeidslivet, skolen og politikere. Tema på møtet blir faglig kvalitet på utdanningene og utdanningenes nytteverdi for samfunnet.

Arbeidet med etablering av Råd for samarbeid med arbeidslivet er ennå ikke sluttført. UiO har tidligere forsøkt å innpasse målsetningen med rådet i eksisterende struktur, siden det allerede finnes gode samarbeidsarenaer på lokalt nivå, men har nå besluttet å etablere et eget råd for institusjonen som helhet. UiO trenger imidlertid våren 2013 til å vurdere hvordan et slikt råd skal supplere ekstern representasjon i eksisterende råd og utvalg og det samarbeidet som skjer i fagmiljøene. Det er kritisk at representanter fra arbeidslivet opplever det som nyttig å delta i et råd for samarbeid med arbeidslivet og at UiO greier å utnytte tilbakemeldingene fra et slikt råd.

KD har innført en ny kvalitativ indikator knyttet til fleksibel utdanning. UiO har et tredelt etter- og videreutdanningstilbud: (1) skreddersydde etter- og videreutdannings-tilbud som oppdrag eller mot egenbetaling, (2) erfaringsbaserte masterprogrammer og (3) ordinære opptak til enkeltemner, årsheter og studieprogrammer. Når det gjelder det tredje punktet, har UiO sett gjennom Mobilitetsundersøkelsen og Læringsmiljøundersøkelsen at en høy andel av de studentene UiO betrakter som studenter på ordinære studietilbud selv definerer seg som videreutdanningsstudenter.

Studentmassen blir stadig eldre, mange har grader fra før og mange "shopper" enkeltemner for å øke kompetansen i sin jobbutførelse eller for egenutvikling. DBH-rapportering av videreutdanning sier derfor kun noe om hvordan institusjonen definerer et studietilbud, og ikke noe om hvordan studenten selv definerer sin studietilværelse. Det reelle antallet videreutdanningsstudenter vil derfor være mye høyere enn det som fremgår av DBH. Et annet sentralt moment her er at UiO i stor grad gjør campusstudiene mer fleksible ved hjelp av LMS, podcast, digital eksamensinnlevering etc. Dette gjør at skillet mellom det vi har vært vant til å tenke på som en ordinær campusstudent og en videreutdanningsstudent med jobb og familie viskes ut.

Tiltak 10: Grønt UiO

UiOs miljøatsatsing skal videreføres. Tiltak med synlig effekt prioriteres i første fase. Det videre arbeidet legges til linjen, og koordineringsfunksjonen plasseres organisatorisk i Teknisk avdeling.

Fakultetene har ansvar for faglig miljøprofil.

Det igangsettes et forarbeid for et tverrfaglig energiinitiativ.

Milepæler for gjennomføring:

30.6.2012	Avklaring av ambisjonsnivå for tverrfaglig energiinitiativ og konkrete tiltak er avklart.
31.12.2012	Aktiviteter og konkrete miljøtiltak gjennomført innenfor en ramme på 4 mill. kroner.

Ansvar: Universitetsdirektør og fakultetene

Status for gjennomføring:

UiO:Energi

Universitetsstyret vedtok i juni 2012 opprettelsen av UiO:Energi, en langsiktig tverrfaglig og tverrfakultær satsing for forskning, utdanning og innovasjon innen energi. Ved oppstart forankres UiO:Energi som en satsing under Universitetsstyret v/ rektor. UiO:Energi har deltagelse fra Det juridiske fakultet (JUR), SV, HF og MN og det har et eget styre oppnevnt av rektor og universitetsdirektøren 9. oktober 2012. UiO:Energi hadde et konstituerende styremøte i 2012. Miljøendringer og bærekraftig energi (MILEN) ble vedtatt integrert i UiO:Energi og utviklet som selvstendig tverrfakultært forskningsområde fra 1.1.2013. En egen arbeidsgruppe er nedsatt for å sikre integreringen og videreføring av aktiviteter fra MILEN innen forskning, utdanning og formidling. Tilsetting av faglig leder vil skje i begynnelsen av 2013, og konkretisering av tiltak avventer denne prosessen.

Initiativet skal bidra til å styrke UiOs forsknings-, utdannings- og innovasjonsvirksomhet på prioriterte fag/disipliner innenfor tematiske hovedområder. Ved å koordinere relevante disiplinrettede fagmiljøer fra hele bredden av UiOs faglige portefølje med instituttsektorens tematisk og teknologisk rettede miljøer, skal vi innen 10 år skape et nasjonalt og internasjonalt ledende kompetansemiljø ved UiO innen forskning, utdanning og innovasjon på energi- og klimaområdet. UiO som institusjon skal bli styrket, ikke minst i forhold til økt inntjening fra eksternt finansierte prosjekter. Dette skal igjen bidra til økt synlighet, at UiO er en mer attraktiv samarbeidspartner for industri og næringsliv og at vi i tråd med samfunnskontrakten bidrar med utdanning, kunnskap samt teknologisk og annen energirettet innovasjon knyttet til å "realisere sentrale forskningspolitiske målsettinger og møte samfunnets behov for ny kunnskap innen helse, miljø og bærekraftig energi, samt effekter som globale klimaendringer har på liv og helse" (UiOs Strategi2020).

Grønt UiO

Det er gjennomført ulike tiltak relatert til Enøk og energisparing. FOU-prosjektet Nye energiløsninger ved Naturhistorisk museum er initiert og igangsatt. En rekke tiltak for å redusere miljøbelastningen ved UiOs drift er beskrevet, analysert og planlagt. Prosjekter relatert til innkjøp, transportvaner, videomøter og sertifisering av grønne arrangementer med mer er gjennomført.

Det er gjennomført en studie som viser framgang fra en score på 20 til 35 indikatorer relatert til UiOs breddetilnærming til miljø og bærekraft. Kommunikasjonen er styrket og har vært aktiv på en rekke områder og plattformer når det gjelder å formidle

resultater og aktiviteter, eksempelvis gjennom 7700 treff på blogg og 900 følgere på Twitter, og ved å videreutvikle norsk- og engelskspråklige nettsider og informasjonsmateriell.

Pilotprosjektene for å sertifisere en rekke underenheter ved Det utdanningsvitenskaplige fakultet og ved Universitetsbiblioteket er slutført og evalueringsrapport foreligger.

Det har vært en betydelig styrking av UiOs tilstedeværelse i internasjonale nettverk og bilaterale samarbeid. Grønt UiO har i 2012 vært invitert til å gjennomføre åpne workshop for fagekspertene og workshops for universitetsrektorater innen UNICA-nettverket. En rekke universiteter og andre institusjoner har besøkt UiO for å høre om UiOs erfaringer med å etablere seg som et grønt universitet.

Det er gjennomført en rekke enkelttiltak i 2012. Som eksempler kan nevnes arrangementer som temadager for miljø og bærekraft, organisering av Grønn semesterstart for alle nye studenter, bistand til å etablere nye studentorganisasjoner relatert til miljø og bærekraft som det studentdrevne forskningstidsskriftet Tvergastein og miljønettverket med utgangspunkt i Blindern Studenthagelag.

Referansegruppen for Grønt UiO-arbeidet har arbeidet med å utforme UiOs Handlingsplan for miljø og bærekraft. Handlingsplanen foreligger nå som utkast.

Energipris til UiO

UiO ved Jon Helge Stensrud, Teknisk avdeling fikk i 2012 «*Emil-prisen*» for arbeidet med å oppnå mer miljøvennlig energibruk til oppvarming av universitetets store bygningsmasse. Over flere år er de oljefyrte kjelene systematisk erstattet med fjernvarme. I 2012 er så og si alt fossilt brensel faset ut.

Tiltak 11: Utvikling av UiOs nettsted

UiOs nettsted skal gjøre forskningen og studietilbudene bedre tilgjengelige for våre målgrupper. UiO skal arbeide med å heve kvaliteten på studiesidene og formidle vår innovasjon og forskning. Den internasjonale dimensjonen skal spesielt fremheves, ikke minst tilgjengelig gjennom websider på engelsk.

Frist for gjennomføring:

31.12.2012   Roller og ansvar knyttet til ordinær drift av nettstedet er avklart og tydeliggjort.
Det skal være gjennomført kompetanseheving for ansatte med uio.no som ansvarsområde.

Milepæler for gjennomføring

31.12.2011   Ferdigstillelse av Ny UiO-web og etablert ordinær drift av nettstedet.

Ansvar: Kommunikasjonsdirektør, fakulteter og tilsvarende enheter

Status for gjennomføring:

Utvikling av UiOs nettsted og etablering av ny www.uio.no ble slutført i 2012. Samtlige avdelinger/ enheter er innlemmet med nye nettsider og innenfor en felles løsning for nettstedet og driftes under ett.

For avklaring av roller og ansvar for drift av nettstedet, ble det som del av prosjektet Internt handlingsrom (IHR) nedsatt en egen plangruppe for dette. Gruppen ble ledet av UiOs nettredaktør. Senere ble plangruppen utvidet til å omfatte de fleste større avdelinger og enheter. Plangruppen leverte ved årsskiftet rapporten fra arbeidet hvor

de foreslår tydelig definisjon på og avklaring av de driftsoppgaver nettstedet i dag krever. Rapporten er på nyåret 2013 på bred høring på alle nivåer i organisasjonen og vil bli behandlet i Universitetsstyret i april.

Strategi:

16. UiO skal styrke innsatsen for å bidra til innovasjon og kunnskapsoverføring.

UiO skal utvikle gode partnerskap med avanserte brukere i offentlige og private virksomheter, som bidrar med både relevante problemstillinger for forskning og kraftig økning i bidrags- og oppdragsinntekter. UiOs nettsted skal benyttes til å formidle vår innovasjon.

Tiltak 12: Handlingsplan for innovasjon

Det skal utarbeides en handlingsplan for innovasjon og anvendelse av forskningsbasert kunnskap fra UiO i offentlig, privat og frivillig sektor. Planen skal også inneholde tiltak for anvendelse av erfaring og kunnskap fra UiOs innovasjonsrettede miljøer, herunder TIK, SFE, Inven2 og Forskningsparken, i utdanningen.

Frist for gjennomføring:

30.06.2012 Planen fremlegges universitetsstyret for vedtak.

Ansvar: Forskningsadministrativ avdeling med bistand fra Studieavdelingen.
Arbeidet forankres i Forskningskomiteen.

Status for gjennomføring:

UiOs handlingsplan for innovasjon ble vedtatt av styret i juni 2012

Rektoratet nedsatte høsten 2011 en prosjektgruppe med mandat til å utarbeide et forslag til handlingsplan for innovasjon. Forslaget har vært til bred høring hos fakultetene, museene og en rekke eksterne aktører, og har vært diskutert med dekanene og museumsdirektørene i flere omganger. Forslaget har gjennom dette oppnådd en forankring i ledelsen ved fakultetene og museene, og vil kunne benyttes som et nyttig verktøy for å fremme arbeidet med innovasjon.

Som kunnskapsgrunnlag for handlingsplanen har TIK-senteret (Senter for teknologi, innovasjon og kultur) lagt fram en rapport som kartla innovasjon og innovasjonsrelaterte aktiviteter ved UiO. Rapporten påpeker at det indirekte bidraget universitetene gir til innovasjon er større enn det direkte bidraget gjennom kommersialisering. I tillegg viser rapporten til viktigheten av den gjensidige kommunikasjon mellom universitet og eksterne aktører i innovasjonsprosessen. Den fremlagte handlingsplanen har tatt utgangspunkt i disse konklusjonene.

Utfordringene som er identifisert er:

- Behovet for at ledelse og personalpolitikken støtter opp om ambisjonene i Strategi2020
- Behovet for at innovasjon integreres bedre i utdanningen
- Behovet for å øke kunnskapsutvekslingen med eksterne aktører for i større grad kunne bidra til innovasjon i samfunnet og få eksterne innspill til forskningen
- Behovet for å synliggjøre den eksisterende innovasjonsaktiviteten på UiO

Noen av tiltakene foreslås som obligatoriske for alle enheter, mens resten av tiltakene kan gjennomføres av fakultetene ut fra en vurdering om hva som vil gjøre det enkelte fakultet i stand til å nå målene i Strategi2020. Tiltakene i handlingsplanen skal inngå som en del av den rullerende årsplanen for perioden 2013-2015.

Strategi:

17. Universitetsmuseene skal utnyttes bedre, for å skape økt interesse for forskning og for universitetet.

Tiltak 13: Bedre synliggjøring av universitetsmuseene

Synliggjøring av universitetsmuseene gjennom fornying av basisutstillinger og digitalisering av samlingene og tilgjengeliggjøring på web. Planlagte byggeprosjekter skal føre til bedre formidling av og interesse for museenes virksomhet.

Frist for gjennomføring:

31.12.2013 Fornyning av basisutstillingene skal være ferdig (NHM).

Milepæler for gjennomføring:

30.06.2012 Målsetting for oppnådd digitalisering skal være avklart.

Ansvar: Museene

Status for gjennomføring:

Kulturhistorisk museum (KHM)

Digitalisering og sikring av samlingene

Arbeidet med digitalisering og synliggjøring av KHMs samlinger har fortsatt i 2012. Ca. 89% av museets samlinger var ved årsskiftet 2012-13 digitalisert, hvorav 76% var tilgjengelig på web. Det er realistisk at andelen av samlingene som er digitalisert vil øke til 90%, og andelen tilgjengelig på nett til 80% i løpet av 2013. KHMs digitaliseringsarbeid skjer i nært samspill med universitetsmuseenes felles IT-organisasjon ("MUSIT"). Det ble i 2012 igangsatt evaluering av MUSIT-organisasjonen.

KHM har ved årsskiftet 2012-13 tilfredsstillende sikring som varierer mellom 93% og 100%. Årsaken til den høye sikringsgraden skyldes etableringen i det nye og moderne magasinbygget på Økern. Det er gode bevaringsforhold for KHMs samlinger i det nye magasinbygget. For deler av de øvrige magasiner er forholdene ikke optimale når det gjelder luftfuktighet/temperatur, men dette vil bli bedret når hoveddelen av de av samlingene som i dag er lokalisert utenom Økernbygget etter planene vil bli flyttet til Økern i løpet av 2013-14.

Formidling

Kulturhistorisk museum hadde 476.608 besøkende i 2012, som var en nedgang på ca. 25.000 fra 2011. En hovedårsak til nedgangen ligger i unormalt høye besøkstall for Historisk museum i 2011, som i stor grad kan forklares med den populære utstillingen om "Øtzi - Ismannen fra Alpene", vist høsten 2011 i tilknytning til UiOs 200-årsjubileum. Besøkstallene ved Vikingskipshuset viste en svak nedgang fra 2011 til 2012.

KHM har i hele 2012 arbeidet videre med planer for sitt store prosjekt for oppbygging av nye basisutstillinger. Som del av dette har det vært arbeidet med ulike typer av formeksperimenter og utprøving av nye utstillingskonsepter, bl.a. i samarbeid med museologistudiet ved UiO (HF) og med studenter fra Kunsthøyskolen i Oslo. Museet har gjennom 2012 tilbudt et bredt spekter av foredrag, konserter, spesialomvisninger, familiesøndager m.v. til de ulike publikumsgrupper. KHM hadde i 2012 769 undervisningsopplegg for skoleklasser.

Samlinger og tilvekst

Kulturhistorisk museum har i 2012 hatt et rekordhøyt volum på den arkeologiske utgravningsvirksomheten etter kulturminneloven. De vitenskapelige resultatene fra undersøkelsene danner grunnlag for publiseringer, bl.a. i KHMs periodika Norske Oldfunn og Varia.

Nybygg for Kulturhistorisk museum

Den internasjonale ekspertkommissjonens rapport for vurdering av flyttbarheten av KHM's vikingskipssamling fra Bygdøy til det planlagte museumsbygget i Bjørvika fremla sin rapport i mai 2012. Rapporten konkluderte med at flytting ikke kunne anbefales. Kunnskapsdepartementet konkluderte på dette grunnlag med at vikingskipssamlingen måtte forbli på Bygdøy. KHM og UiO har på dette grunnlag startet planarbeid for et nytt museumskonsept basert på fornying og utbygging av de tre lokaliseringsene Bygdøy, Tullinløkka og Økern. Den dårlige bevaringstilstanden for Osebergfunnene, bl.a. fremhevet av den internasjonale ekspertkommissjonen, bidro til at KD fra 2013 og 3 år fremover har tildelt KHM 30 mill. kroner til et forsknings- og konserveringsprosjekt for funnene. Planarbeidet for prosjektet, "Saving Oseberg", startet opp høsten 2012.

Naturhistorisk museum (NHM)

Sikring og bevaring av samlingene:

Kontrakten med gårdeier om kjellerarealet på Økern vil forhåpentligvis bli undertegnet med det første, slik at ombygging av arealer kan skje høsten 2013. Det betyr at tømning av Waldemar C. Brøggers hus kan skje våren 2014 og at rehabilitering av Brøggers hus kan starte høsten 2014.

Overflyttingen av samlingsmateriale til nye lokaler på Økern er i god rute. Arbeidet er tid- og ressurskrevende, men resultatet blir bra. NHMs samlinger teller over 6 millioner objekter og omfatter 65 % av landets totale naturhistoriske samlinger. I tillegg kommer de levende plantesamlingene i Botanisk hage. Til sammen er 2,8 millioner objekter og observasjoner digitalisert, eller om lag 27 % av samlingene. Digitaliseringen vil bli gitt ytterligere fokus i 2013 i tråd med økt budsjettbevilgning til dette. De fleste basene er tilgjengelige via GBIF-portalen, og enkelte ligger også direkte tilgjengelig på NHMs nettsider. Digitalisering og bedre arbeids- og lagringsforhold medfører økt bruk av samlingene samt økt utlånssetterspørsel. Dette er positivt og viser at satsningen gir ønskede resultater.

Fornyelse av basisutstillingene:

I arbeidet med fornyelse av basisutstillingene er det nå tilsatt en egen prosjektleder som tiltrådte i sommer, og med utgangspunkt i de arkitektoniske mulighetsstudiene/skisseprosjektene som ble gjennomført i 2011 intensiveres nå dette arbeidet. Det arbeides konkret med 6 nye utstillinger, og det er opprettet egne komiteer for hver av disse hvor komiteene får ansvar for å produsere dreiebøker for innhold. Innholdskonseptene for de seks nye basisutstillingene forventes avsluttet innen utgangen av 1. tertial 2013.

Teknisk avdeling (TA) startet rett før jul forprosjekteringen av den bygningsmessige rehabiliteringen av Waldemar C. Brøggers hus, og resultatet vil etter planen foreligge i løpet av 1. tertial 2013. Selve rehabiliteringen av Waldemar C. Brøggers hus forventes tidligst å bli igangsatt fra 2. halvår 2014, og det betyr samtidig at målet om fornyelse av basisutstillingene, som opprinnelig var fastsatt til innen 31.12.2013, må forskyves tilsvarende.

Øvrig rapportering til KD

UiO har i 2012 blitt tildelt følgende midler over kap. 281:

Tildeling til sikring og bevaring av vikingskipssamlingen «Saving Oseberg»

Det ble i 2012 bevilget 2,0 mill. kroner til oppstart av prosjektet.

Midlene er benyttet til et forprosjekt for det store Saving Oseberg-prosjektet, som er finansiert med en tildeling på 30 mill. kroner over 3 år fra 2013 (jfr. St.prp. nr. 1 for KD

2012-2013). Forprosjektet er satt sammen av nevnte KD-tildeling på 2 mill. kroner i 2012 og 4 mill. kroner tildelt over UiOs 2013-budsjett, tilsammen 6 mill. kroner.

Forprosjektet er satt sammen av 5 ulike deltiltak:

- Utvikling av Alunprosjektets forsknings samarbeid
- Preventive tiltak i Vikingskipshuset
- Dokumentasjon med 3 D - skanning og røntgen av det alunkonserverte materialet
- Fremstilling av sikkerhetskopier
- Formidling/utadrettet virksomhet

Følgende aktiviteter er utført i 2012:

- Innkjøp av røntgenutstyr er gjennomført, utstyret leveres i 2013
- Digitalisering av gammel fotodokumentasjon og gamle røntgenfilmer for tilgjengeliggjøring på web
- Utarbeidet plan for formidling på web og i utstillingen av prosjektets aktiviteter
- Forsknings samarbeid med forskningsinstitutter i Tyskland, Sveits og Italia er under etablering

Resterende midler overføres til 2013 til videre arbeid med de nevnte 5 deltiltak.

Et handlekraftig universitet

Mål 4: *Universitetet i Oslo skal forvalte sine samlede ressurser offensivt slik at de bidrar til å understøtte kjerneaktivitetene.*

Resultatindikatorer med ambisjoner:

Resultatindikatorer	Resultat						Ambisjoner
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2014
EU-tildeling - volum	53 261	51 883	68 829	45 617	83 380	88 178	100 000
NFR-tildeling - volum	591 192	651 815	633 880	649 137	666 695	703 072	720 000

Risikoer for at UiO ikke når sine strategiske målsetninger

De tiltakene som prioriteres i dette kapitlet skal redusere risiko for at UiO ikke har bedre ledelse på alle nivå gjennom tydeligere forventninger til lederens oppgaver og prioriteringer, bedre evne til faglige prioriteringer gjennom stillingsplaner og bedre samspill mellom eksterne inntekter og egne prioriteringer, rekruttering og utvikling av de beste gjennom satsning på toppmiljøer, bedret finansiering/internt handlingsrom gjennom aktive stillingsplaner, sterkere prioriteringer, økte eksterne inntekter innen prioriterte områder og mer effektiv forvaltning.

Forankring av prioriteringer ved at UiO viser prioriteringene i handling. Gjennom forbedret forvaltning vil omdømme styrkes.

Strategi:

18. *Ressursene skal fordeles på basis av kvalitet og relevans i aktiviteter og miljøer, og de faglige prioriteringene skal legges til grunn. Forskningsmiljøer og utdanningsmiljøer som utmerker seg med høy kvalitet skal ha gode betingelser.*

Fakulteter og museer skal vise til dokumenterbar omprioritering av ressurser for realisering av faglige prioriteringer.

Innledning

Et av hovedpunktene i Strategi2020 er å øke handlingsrommet og fleksibiliteten ved å skaffe universitetet større eksterne inntekter. UiO øker volumet på EU- og Forskningsrådsinntekter i 2012, og hevder seg godt i konkurransen om internasjonale og nasjonale forskningsmidler som tildeles på grunnlag av faglig kvalitet. Ambisjonen medfører et kontinuerlig arbeid med utvikling av UiOs støtteapparat, kompetansebygging og incentivstruktur. Arbeidet har foreløpig resultert i 22 ERC-prosjekter, som er på høyde med de beste universitetene i Norden. UiOs EU-portefølje utgjør i dag en tiendedel av Norges samlede portefølje innen rammeprogrammet. UiOs portefølje i Forskningsrådet utgjør om lag 30 % av inntektene i UoH-sektoren. I 2012 fikk UiO 4 nye Sentre for fremdragende forskning.

UiO har igangsatt et internt prosjekt (Internt handlingsrom) som har som ambisjon at en større andel av ressursene skal benyttes til universitetets primæroppgaver. Universitetsstyret har vedtatt at 10-30 % av ressursene som i dag benyttes til administrasjon skal konverteres til å styrke UiOs primæroppgaver.

Prosjektet har beveget seg fra en analysefase over i implementering innenfor de fleste prioriterte områdene. Vi begynner å se konkrete resultater i form av utbedringer av

systemer og rutiner, og en økt oppmerksomhet mot studentenes og forskernes behov for administrativ støtte.

Tiltak 14: Konkurransarenaer med særlig høy kvalitet

UiO er avhengig av at forskere og forskergrupper ved UiO vinner prestisjefylte forskningsmidler som tildeles på grunnlag av faglig kvalitet (herunder SFF, FRIPRO, YFF, ERC). UiO skal utvikle støtteapparat og tilby kompetanseutvikling som legger til rette for at aktuelle kandidater lykkes på disse arenaene.

Antall ERC-søknader skal opprettholdes minst på 2010-nivå. Det skal utvikles målrettede tiltak for utvikling av kandidater til ERC Starting Grants.

Frist for gjennomføring:

Spesifisering av støtteapparat og behov for kompetanseutvikling koordineres med arbeidet med internt handlingsrom.

Ansvar:

Fakulteter og tilsvarende enheter: Frembringe gode søknader:
Fakultetene med bistand fra Forskningsadministrativ avdeling: Utvikling av tiltak for ERC Starting Grants
Forskningsadministrativ avdeling: Støtteapparat.
Organisasjons- og personalavdelingen: Kompetanseutvikling

Status for gjennomføring:

ERC

European Research Council har vært et satsingsområde gjennom hele 7. ramme-program. UiO har etablert seg som sterk aktør innen ERC, og har oppnådd stabilitet med tanke på ERC-bevilgninger. Det har vært en betydelig interesse og enkelt å motivere fagmiljøer og enkeltforskere til å søke. UiO har i dag en portefølje på i alt 22 ERC-prosjekter – 11 Starting Grant og 11 Advanced Grant.

Med 22 ERC tildelinger har UiO langt flere enn de andre universitetene i Norge og på høyde med flere av de ledende universitetene i Europa.

Tilslagsprosenten ligger jevnt på 20 %. I løpet av 2012 har det vært flere utlysninger innen ERC. UiO har opprettholdt den høye søknadsaktiviteten. Til ERC-AdG-2012 hadde UiO 21 søknader og fikk tre (3) tildelinger. Til ERC-AdG-2013 sendte UiO 16 søknader, avklaring forventes våren 2013. For ERC-StG-2012 hadde UiO 25 søknader, og fire tilslag. En av Starting Grant kandidatene valgte å benytte muligheten til å ta med seg prosjektet videre til et annet europeisk universitet.

ERC introduserte i 2012 et nytt instrument – ERC Synergy Grants. UiO sendte fem (5) søknader, men fikk dessverre ikke innvilget noen i denne omgang.

Det har vært satt inn et tungt støtteapparat rundt ERC på alle nivå – faglig, administrativt og økonomisk. I tillegg har ekstern konsulentstøtte vært benyttet for dedikerte Workshops og søknadsveiledning, og for ERC Starting Grant søkere har man også gitt intervjutrening og coaching. Alle ERC-prosjekter omfattes nå av UiOs ordning for toppforskningsstøtte.

SFF

Våren 2011 kom Norges forskningsråd med sin tredje utlysning i programmet Sentre for fremragende forskning (SFF III). Alle UiOs 45 søkere fikk et bredt tilbud av informasjon, kurs, konsulenthjelp og annen bistand. Dette arbeidet resulterte i at 10 UiO-miljøer gikk videre til finalen for SFF i mai 2012. I perioden mellom offentliggjøring av finalistene og

søknadsfristen fikk alle finalister og deres vertsinstitutt og -fakultet blant annet tilbud om følgende¹:

- Informasjons- og inspirasjonsmøte med alle finalistene, Forskningsrådet og nåværende SFF-ledere
- Forskningsadministrativ gjennomgang av søknad og tilbakemeldinger
- Budsjettworkshop med gjennomgang av budsjett og planer, samt eventuelle tilbakemeldinger knyttet til dette,
- Workshop om spørsmål knyttet til samarbeid og avtaleverk
- Intervjukurs for prosjektleder/senterleder

I tillegg til tilbudet iverksatte fakultetene og instituttene egne tiltak. Innsatsen medførte at UiO kunne feire tildelingen av 4 nye Sentre for fremragende forskning (av 13 sentre nasjonalt²).

Tiltak 15: Langsiktige stillingsplaner

Gjeldende stillingsplaner skal være oppdatert for å sikre at de skaper tilstrekkelig handlingsrom for gjennomføring av faglige prioriteringer. Dette gjelder spesielt fakulteter som ikke allerede har vedtatt langsiktige stillingsplaner. Oppdaterte stillingsplaner skal gjøres tilgjengelig for alle ansatte og for potensielle rekrutter.

Frist for gjennomføring:

31.12.2012

Milepæler for gjennomføring

30.9.2012 Fakultetene rapporterer status i plandialogen.

Ansvar: Fakultetene og museene med støtte fra OPA.

Status for gjennomføring:

Fakultetene er ansvarlig for å ha oppdaterte stillingsplaner og gjøre de tilgjengelige for alle ansatte og for potensielle rekrutter. OPA har ikke mottatt henvendelser fra fakultetene med ønsker om bistand til arbeidet.

Strategi:

19. *UiO skal sikre at grunnfinansiering og ekstern finansiering virker gjensidig forsterkende, gjennom fokus på totalkostnadene og mer aktiv prioritering av områder for ekstern finansiering.*

Tiltak 16: Økt innhenting av midler fra EU

UiO skal ha en betydelig økning av finansiering fra EU-systemet. UiO skal utvikle støtteapparat, tilby kompetanseutvikling og økonomiske insentiver som gjør det attraktivt for aktuelle forskere å søke EU-midler. Effekten av disse tiltakene skal være at UiOs uttelling i EU-programmer skal øke med 50% i perioden 2011-2013 sammenlignet med gjennomsnittet for årene 2008-2010.

Alle enheter skal gjennomgå og vurdere lokale tiltak for innhenting av eksterne midler fra relevante kilder. Det skal særlig legges vekt på EUs ulike programmer og

¹ <http://www.uio.no/for-ansatte/arbeidsstotte/fa/finansiering/norges-forskningsraad/sff-2011/>

² http://www.forskningsradet.no/prognett-sff/Nyheter/Tretten_nye_sentre_for_fremragende_forskning/1253981443858/p122406700185

Forskningsrådets tematiske satsinger. Enhetsledere skal ansvarliggjøres for innhenting av eksterne midler som bidrar til realisering av faglige prioriteringer og handlingsrom.

Frist for gjennomføring:

31.12.2013

Milepæler for gjennomføring

30.9.2012 Fakultetene rapporterer om sine tiltak og foreløpig effekt i plandialogen.

Ansvar:

Forskningsadministrativ avdeling er hovedansvarlig for utredning med støtte fra Økonomi- og planavdelingen.

Status for gjennomføring:

Inntektene fra EUs rammeprogram ved UiO var i 2012 høyere enn noen gang tidligere med regnskapsførte inntekter på vel 88 mill. kroner. UiO har nå oppnådd en stabil inntjening hvor inntektene ikke varierer like mye som tidligere år. Mye av inntektsøkningen kan tilskrives suksessen innenfor Det europeiske forskningsrådet (ERC), men UiO har også hatt godt tilslag innenfor andre deler av rammeprogrammet. UiO har i dag rundt 140 prosjekter finansiert av EUs rammeprogram. I 2012 fikk UiO rundt 35 nye EU-prosjekter. Gledelig er det også at vi har hatt en svært god uttelling innenfor temaområdet helse. Også for IKT delen av rammeprogrammet gjør UiO det bedre enn tidligere med samlet 3 nye prosjekter hvorav et er et stort koordinatorprosjekt innen IKT (Optique).

EU-porteføljen fordeler seg i tråd med rammeprogrammets oppbygning, med tyngde på realfag og medisin. Nær halvparten av EU-prosjektene (64) er knyttet til MN, mens MED nå har økt til 32 prosjekter. SV 12, JUR syv (7), UV tre (3) og HF fire (4) prosjekter. MED har i år tatt seg svært godt opp innen EUs rammeprogram med 12 nye prosjekter. Det samarbeides godt med Helse Sør-Øst, men man bør være oppmerksom på at OUS og UiO er separate aktører på EU-arenaen selv om de ofte benytter de samme ressursene.

Som tidligere har det vært arbeidet kontinuerlig for videre utvikling av UiOs støtteapparat, kompetansebygging og incentivstruktur. Det har vært en betydelig opprusting av forskningsadministrativ støtte ved UiO i en desentralisert modell, med et klart mål om å integrere EU-virksomhet som en naturlig del av den generelle forskningsagenda ved UiO. EUs faglige innretning og rammebetingelser utfordrer imidlertid UiOs systemer og rutiner, og har gjort det nødvendig å bygge opp mer spesialisert forskningsadministrativ kompetanse.

Arbeids- og ansvarsfordeling mellom sentralt og lokalt nivå er i stadig utvikling og varierer mellom de ulike fakulteter/institutt, og bærer preg av at involverte aktører har ulik grad av kapasitet, erfaring, kompetanse og ambisjoner knyttet til sin EU-virksomhet. Støtteapparatet er i stadig utvikling rundt dette skjæringsfeltet, basert på prinsipper som samarbeid på tvers, tydelig arbeidsdeling, fleksibilitet og kompetanse.

Strategi:

20. *Strategi: For å kunne i ansatte og studenter gode rammebetingelser og nødvendig utstyr, skal alle enheter ha en god balanse mellom lønnskostnader og driftskostnader*

Tiltak 17: Videreutvikling av forskningsinfrastruktur

Tiltakene i UiOs policy for investeringer og bruk av forskningsinfrastruktur skal gjennomføres.

Ansvar:

Forskningsadministrativ avdeling, fakulteter og tilsvarende enheter

Frist for gjennomføring:

1.6.2011 Policyen skal være vedtatt og implementert

Status for gjennomføring:

Tiltaket er utsatt og planlegges utført i 2012.

Status for gjennomføring:

En arbeidsgruppe nedsatt av universitetsdirektøren skal innen mars 2013 utarbeide forslag til policy, som så skal vedtas i Universitetsstyret.

Strategi:

23. UiO skal videreutvikle en effektiv og profesjonell forvaltning og administrasjon.

Tiltak 18: Internt handlingsrom – administrativ utvikling

Administrative oppgaver skal ses mer i sammenheng, og kompetanse skal utnyttes bedre på tvers av enheter og nivåer. Administrative funksjoner ved UiO skal endres ved spesialisering, standardisering og hensiktsmessig arbeidsdeling mellom nivåene som bærende prinsipp. Endringene vil få konsekvenser for organisering av oppgaver både på enhetene og sentralt nivå.

Endringene skal føre til at en større andel av UiOs midler benyttes til primær oppgavene utdanning, forskning og formidling.

Frist for gjennomføring:

31.12.2013 Implementeringen er slutført

Milepæler for gjennomføring:

30.06.2012 Gjennomføring i henhold til vedtatt milepælsplan for prosjektet.

Ansvar: Universitetsdirektør

Status for gjennomføring:

Det er definert prosjekter med tilhørende plangrupper som har arbeidet med disse problemstillingene:

- Roller og ansvar knyttet til de administrative nivåene
- Administrative IT-systemer
- Eksternfinansiert virksomhet
- Bilagslønn
- Studieadministrasjon, herunder lokalopptak, inn- og utreisende studenter, innpassing og godkjenning og eksamen.
- UiOs nettsted

Tre av gruppene har avsluttet sitt arbeid og er inne i implementeringsfasen. Dette gjelder *administrative IT-systemer*, *bilagslønn* og tre av områdene innenfor *studieadministrasjon*: lokalopptak, inn- og utreisende studenter og innpassing og godkjenning av personer som har studierett fra andre institusjoner.

Ansvar for implementering er lagt til UiOs ordinære styringslinje.

Det er fattet retningsgivende styrevedtak innenfor *roller og ansvar knyttet til de administrative nivåene*, og det er opprettet nye plangrupper som tar for seg videre organisering og arbeidsdeling for Sentraladministrasjonen. Arbeidet er delt i tre: SA5 (Forskningsavdelingen, Kommunikasjonsavdelingen, Studieavdelingen, Organisasjons- og personalavdelingen og Økonomi- og planavdelingen), USIT og Teknisk avdeling.

Arbeidet med eksternfinansiering, eksamen og UiOs nettsted videreføres i 2013. En plangruppe som skal arbeide med arkiv er under etablering og arbeidet med ph.d.-utdanningen vil bli satt i gang i løpet av 2013.

Roller og ansvar knyttet til de administrative nivåene

De administrative og organisatoriske utfordringene er beskrevet, og det er gjennomført omfattende kartlegginger og analyser av administrative oppgaver og arbeidsprosesser. Det er vedtatt at de administrative oppgavene skal utføres etter en "nærhetsmodell" som innebærer økt ansvar og myndighet på lokalt miljø. Det betyr at beslutninger skal tas på lavest mulig nivå i organisasjonen.

Arbeidet med ytterligere detaljering av de administrative oppgavene til skje våren 2013. Implementering vil skje høsten 2013.

Administrative IT-systemer:

Det er fattet en rekke tiltak innenfor området som skal bidra til blant annet kostnadsuttsettelse, bedre kvalitet på IT-støtten og forbedrede arbeidsrutiner- og beslutningsprosesser. Implementering av tiltakene er godt i gang, og vil slutføres innen utgangen av 2013.

Det er opprettet en strategisk koordineringsgruppe for UiOs administrative IT-systemer. Gruppen skal ivareta helheten i universitetets administrative IT-virksomhet og sikre bedre samhandling rundt initiering, innføring, forvaltning og drift og avvikling av administrative IT-systemer.

Et veikart som skal beskrive alle fasene av UiOs IT-systemer er under utarbeidelse.

Eksternfinansiert virksomhet:

Hovedutfordringene innenfor området er knyttet til *økonomistyring* av eksternfinansierte forskningsprosjekter. Kartlegginger har vist hvilke behov prosjektledere har for bedre styringsprinsipper. Det gjennomføres nå prosesser for å utvikle bedre styringsrapporter innenfor dagens eksisterende systemportefølje. Nye rapporter piloterer i organisasjonen. Resultatene fra piloteringen skal evalueres, sendes på høring og formelt vedtas før man starter utrulling i hele organisasjonen. Utrulling forventes å skje i andre halvdel av 2013.

En arbeidsgruppe har i tillegg sett spesielt på administrativ støtte rundt initiering og gjennomføring av eksternfinansierte prosjekter. Hovedfunnene som fremkommer i rapporten viser at det er behov for:

- bedre støtteverktøy
- avklaring av roller og rutiner
- avklaring av policyer
- mer fokus på driftsfasen
- mer opplæring i organisasjonen

Det arbeides videre med løsninger for disse problemstillingene.

Bilagslønn

Arbeidsprosessene på området er kartlagt og det er fattet vedtak om å standardisere arbeidsprosesser og roller og ansvar. Formålet er konkrete kostnadskutt, forbedret kvalitet, og forbedrete rutiner og beslutningsprosesser. Arbeidet med utvikling av felles rutiner, maler og rollebeskrivelser er godt i gang. De fleste tiltak vil være implementert innen utgangen av 2013.

Studieadministrasjon, herunder lokalopptak, inn- og utreisende studenter, innpassing og godkjenning og eksamen

Utfordringene innenfor området er identifisert, og en rekke tiltak er vedtatt gjennomført for å forbedre rutiner og øke kvaliteten på den administrative støtten som rettes både mot studenter og vitenskapelig tilsatte.

Det arbeides med en pilotering av ny organisering av *masteropptaket* som innebærer blant annet én felles søknadsfrist, ett primærkontaktpunkt inn til UiO og enklere prosedyrer for innlevering og saksbehandling av dokumentasjon. De fleste tiltak vil være implementert innen utgangen av 2013.

Når det gjelder området eksamen er det utarbeidet forslag til endringer som er til høring i organisasjonen nå. En implementeringsplan vil bli utarbeidet innen 30.06.2013.

Organisering av UiOs nettsted

De organisatoriske utfordringene er beskrevet, og det er gjennomført omfattende kartlegginger og analyser av arbeidsprosesser.

Det er utarbeidet forslag til ny organisering av nettarbeidet, som er ute til høring i organisasjonen nå. En implementeringsplan vil bli utarbeidet innen 30.06.2013. Implementering forventes skje høsten 2013.

Øvrig rapportering til KD

Større investeringsprosjekter

Kunnskapsdepartementet har i samarbeid med UiO i årene 2008 til 2012 utarbeidet grunnlagsdokumenter for konseptvalg for:

- Livsvitenskapsanlegg – inklusive kjemi og farmasi
- Nybygg for Kulturhistorisk museum (KHM)
- Nybygg for Det odontologiske fakultet

Investeringer i museumsbygg er beskrevet i tiltak 13 om museumsvirksomhet.

Anlegg for livsvitenskap inklusive kjemi og farmasi

Livsvitenskapsanlegget er UiOs høyest prioriterte prosjekt. Regjeringen besluttet høsten 2012 at konvergenskonseptet, dvs. en samlet integrert løsning for kjemi, farmasi og livsvitenskap, skal legges til grunn for videre planlegging og prosjektering. UiO vil i 2013 utarbeide et grunnlag for videre planlegging, blant annet ved ny gjennomgang av rom- og funksjonsprogrammet. Det er viktig at arbeidet med plan- og designkonkurransen og prosjektering kommer i gang raskest mulig.

Nytt klinikkbygg for Det odontologiske fakultet – KS1

Det odontologiske fakultets bygninger i Geitmyrsveien har i mange år vært for små for virksomheten, og med dårlig funksjonalitet. Fra 2008 har Kunnskapsdepartementet i nært samarbeid med Helse- og omsorgsdepartementet og UiO utredet ulike utdanningskonsepter og derav ulike utbyggingskonsepter, nybygg eller utbygging på egen tomt. Kunnskapsdepartementet har signalisert at de vil ferdigstille

konseptvalgutredningen vinteren 2013 med framlegging av beslutningsunderlag for Regjeringen innen utgangen av 2013.

Aulaen og Karl Johans gate 47 - rehabilitering

Rehabiliteringen av universitetets bygninger i sentrum – Karl Johans gate 47 som startet i 2009, vil pågå fram til 2014. Aulaen ble ferdigstilt til universitetsjubileet i 2011. Rehabiliteringen omfatter refundamentering og restaurering av tak og fasader. For vestfløyen av Domus Media og Professorboligen inngår også fullstendig innvendig rehabilitering. Vestfløyen i Domus Media og Professorboligen vil være ferdigstilt i 2013. Tilbakeføring og oppgradering av deler av Universitetshagen starter opp i 2013.

Nybygg for Kulturhistorisk museum (KHM) – KS1

Det har i mange år foreligget planer om et nybygg for Kulturhistorisk museum. Kunnskapsdepartementet besluttet våren 2012, etter råd fra et internasjonalt ekspertutvalg, at vikingskipene og vikingsamlingen ikke skal flyttes fra Bygdøy. Basert på dette gikk Universitetsstyret høsten 2012 inn for utbygging at et vikingtidsmuseum på Bygdøy og utvikling av det øvrige museet på Tullinløkka, med arealer under Tullinløkka og rehabilitering av Historisk museum. Regjeringen vil antagelig fatte beslutning om løsning primo 2013. Prosjektet er tenkt gjennomført i faser, med planlegging og utbygging av vikingtidsmuseet på Bygdøy som første fase.

Nytt magasinbygg og fellesfasiliteter for Naturhistorisk museum (NHM)

I samarbeid med Kunnskapsdepartementet ble det i 2008/2009 utarbeidet en rapport og analyse av museene på Tøyen, bruk av dagens bygninger, behov for nybygg til magasinering av museumssamlingene og fellesfasiliteter for Zoologisk og Geologisk museum. Som et resultat av rapporten, har UiO som del av planene for oppdatering av museumbygningene, startet prosjektering av rehabilitering av W.C. Brøggers hus (Geologisk museum). Forprosjekt for Brøggers hus med kalkyle vil bli ferdigstilt 2. kvartal 2013.

Planlegging av nytt magasinbygg og fellesfasiliteter er foreløpig ikke igangsatt.

Utstillingsveksthus Tøyen

Statsbygg avsluttet i 2011 forprosjektet for et nytt utstillingsveksthus på Tøyen. Kostnadsrammen er godkjent. Det er ikke gitt startbevilgning til prosjektet i 2013.

Nytt realfagsbibliotek og læringscenter i Vilhelm Bjerknes hus

UiO har mye flott arkitektur, men den er ikke alltid like teknisk velfungerende og funksjonell. I 2012 åpnet universitetet det nye realfagsbiblioteket og læringscenteret i Vilhelm Bjerknes hus. Her er kvaliteten i den fredede bygningen kombinert med nye tekniske anlegg og nye moderne funksjoner. Åtte bibliotek er slått sammen og studenter og forskere har fått nye, flotte lokaler. I tillegg til bøker og avansert AV-utstyr er det arbeidsplasser av alle slag, for PC, stille lesing, gruppearbeid og samarbeid. Det er kaffepar og plass til debatter. Kort sagt: det syder av aktivitet. Samlet er det investert over 90 mill. kroner på rehabilitering og ombygging, og det er vel anvendte penger. Realfagene har fått sin møteplass.

Som en ekstra påskjønnelse er biblioteket nominert til årets bibliotek med begrunnelsen "huset er bygget om fra gammelmodige lesesals- og studiefasiliteter til et moderne læringscenter."

Bygg for øvrig

Oppfølging av Strategi 2020 – Investeringer i bygg – Sikkerhet og beredskap

Som et ledd i oppgraderingen av bygningsmassen har universitetet over en 5 års periode økt tildelingen til gjennomføring av større rehabiliteringsprosjekter. I 2012 ble 4 etasjer i Niels Treschows hus rehabilitert. I tillegg åpnet UiOs nye realfagsbibliotek og læringssenter i Vilhelm Bjerknes hus.

UiOs eldste bygning *Observatoriet* sto ferdig restaurert i 2011. Bygningen er tilpasset til undervisning og sikret i 2012. Høsten 2012 startet et samarbeidsprosjekt mellom Oslo kommune og universitetet med undervisning av elever fra 7.klasse på en dags besøk i Observatoriet. Det undervises i astronomi og relaterte realfag. Elevene får blant annet demonstrert de gjenopprettede funksjonene med åpning av taket i kuppelen og sidefløyen som var laget for å observere stjernehimlen. I 2013 åpner den permanente utstillingen i Observatoriefløyen med originale instrumenter fra virksomheten i bygningen. Flere av instrumentene er utlånt fra Teknisk museum.

Domus Medica tilbygg

Tilbygget til Domus Medica ble ferdigstilt i 2012, med innflytting første kvartal 2013. UiO skal leie bygget på ca. 11.000 kvm brutto av Statsbygg. I tillegg til dyreavdeling med kapasitet på rundt 5000 bur, en undervisningsfløy med auditorium og laboratorielokaler for Det medisinske fakultet, er det bygget en topp moderne propedeutisk kurssal, kontorer og undervisningslokaler for Det odontologiske fakultet.

Det samarbeides med Oslo universitetssykehus (OUS) om framleie av en laboratorieetasje for å fremme forsknings samarbeidet mellom UiO og OUS. UiO ser på nybygget som første ledd i satsingen på livsvitenskap.

Forvaltning av aksjefullmakt

Når det gjelder adgang til å opprette selskaper og til å kjøpe aksjer i eksisterende selskaper, har KD gitt UiO fullmakt til å:

- a) opprette nye selskap og eie aksjer i selskap som er av faglig interesse for institusjonen
- b) bruke overskudd av oppdragsfinansiert aktivitet til kapitalinnskudd ved opprettelse av nye selskaper eller ved kjøp av aksjer i selskaper som er av faglig interesse for virksomheten
- c) bruke utbytte fra selskap som institusjonen har kjøpt aksjer i eller etter fullmakt forvalter, til institusjonens drift eller til kapitalinnskudd
- d) bruke inntekt fra salg av aksjer i selskap som institusjonen har ervervet med overskudd fra oppdragsvirksomhet eller etter fullmakt forvalter, til virksomhetens drift eller til kapitalinnskudd.

Ved utgangen av 2012 er UiOs eierskap knyttet til følgende selskap:

Selskap	Antall aksjer	Verdi ut fra pålydende	Kost pris	Eierandel
Chateau Neuf Servering AS	70	70 000	70 000	33,3 %
CIENS AS	15	15 000	15 000	12,5 %
Inven2 AS	5000	500 000	20 100 000	50,0 %
Norsk medisinsk syklotronsenter AS	100	100 000	400 000	20,0 %
Forskningsparken AS	1826	1 826 000	5 622 588	33,4 %
Unirand AS	2025	4 050 000	4 050 000	100,0 %
VisitOslo AS	1	10 000	10 000	0,5 %

Fullmakt til å forvalte statens eierinteresser

KD har gitt UiO fullmakt til å forvalte statens eierinteresser på vegne av departementet. UiO tar i sin eierstyring av randsoneselskapene utgangspunkt i de gjeldende prinsippene for god eierstyring slik de er beskrevet i Meld. St. 13 (2010-2011) Aktivt eierskap. Dette innebærer at den forretningsmessige ledelsen av selskapet og ansvaret for denne ligger hos selskapsledelsen, mens UiO som eier utøver den øverste myndighet i selskapene gjennom generalforsamlingen. UiO er opptatt av å kunne utøve aktivt eierskap slik at selskapene utvikles over tid og er i stand til å løse fremtidige utfordringer for UiO.

Prinsippene for god eierstyring vektlegger at styresammensetningen skal være kjennetegnet av kompetanse, kapasitet og mangfold ut fra det enkelte selskapets egenart. Universitetet har lagt vekt på at styret i selskapene skal være sammensatt for å sikre at det har best mulig administrativ, økonomisk og organisasjonsmessig innsikt. Det tilstrebes å ha en kjønnsbalanse som minimum oppfyller statens krav om 40 % kvinneandel.

Delegering av innkallelse til generalforsamling i heleide selskap

KD har gitt UiO fullmakt til å innkalle til generalforsamling i aksjeselskap der staten eier alle aksjene, og hvor institusjonen forvalter eierskapet.

UiO hadde ved utgangen av 2012 ett heleid selskap, Unirand AS. UiO har på vanlig måte benyttet sin fullmakt til å innkalle til generalforsamling.

Fullmakt til å inngå forlik eller innrømme erstatningsansvar

Fullmakten er benyttet i begrenset utstrekning i 2012, både mht antall og beløpenes størrelse.

Fullmakt til å ta ut påtalebegjæring

Fullmakten er ikke benyttet.

Fullmakt til å inngå langsiktige leieavtaler

UiO har inngått eller fornyet følgende leieavtaler i 2012:

- Domus Medica tilbygg – Kontrakt med Statsbygg ble signert i 2011, men leieforholdet begynte å løpe høsten 2012 - 10.860 kvm.
- Forskningsveien 3B. Fornytt eksisterende leieforhold – 1.286 kvm.
- Gaustadalléen 30. Fornytt eksisterende leieforhold – 2.016 kvm.

- Kristian Augusts gt. 15. Fornyet eksisterende leieforhold – 1.091 kvm.
- St. Olavsgate 23. Fornyet eksisterende leieforhold – 2.961 kvm
- Nydalen. UiO har flyttet ut av Gullhaug Torg 4 A og midlertidig inn i Nydalen Allé 37 b for i 2013 å flytte inn i nye permanente lokaler i Gullhaugveien 1 – 3. Flyttingene er gjort for å imøtekomme Justisdepartementets behov for leiearealer i Nydalen etter 22.juli.

UiO har ikke gjennomført kjøp eller salg av eiendom i 2012.

Samlet arealløsning for Det juridiske fakultet i Oslo sentrum

UiO vedtok i "Strategi 2020" å arbeide for en samlet løsning for de leide lokalene som disponeres av Det juridiske fakultet i Oslo sentrum. Det er innledet et samarbeid med Entra Eiendom om et nybygg i Kristian Augusts gate. Utbyggingen må ses i sammenheng med planene om UiO som byuniversitetet med Tullinløkka som et sammenbindende byrom mellom UiOs bygninger i sentrum. UiO vil primo 2013 motta leietilbud fra Entra Eiendom. Forutsetningen for inngåelse av kontrakt er at leiekostnadene ligger rundt dagens leiebudsjett.

Magasiner på Økern

UiO leier i dag lokaler for gjenstandsbehandling og magasiner i Kabelgaten på Økern på ca. 7 700 m² for KHM og 1450 m² for NHM. Det innledes i 2013 forhandlinger med gårdeier om leie av kontorlokaler i etasjen over magasinene og utvidelse av lokalene for NHM.

Sikkerhet og beredskap

Formål

Arbeidet med sikkerhet og beredskap på UiO har som hovedformål å ivareta sikkerheten for studenter, tilsatte og besøkende i våre museer og bygninger. I tillegg har sikring av verdier, bygningsmasse og museumssamlinger høy prioritet. Beredskap innebærer å forebygge uønskede hendelser eller gjøre UiO i stand til å takle hendelsene slik at en krise unngås. Beredskapen ved UiO bygger på spesifikasjoner gitt av Kunnskapsdepartementet og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB).

Beredskap og beredskapsplaner

Beredskapsplanverket ved Universitetet i Oslo (UiO) foreligger i oppdatert versjon per 10.februar 2013. Det finnes en sentral beredskapsplan, og hvert fakultet, museum og bibliotek har egen lokal beredskapsplan. Planverket vil bli oppdatert jevnlig i 2013. Siste versjon av planer skal være publisert og tilgjengelig på UiOs nettsider.

Øvelser

For å sørge for at UiOs beredskap generelt, og planverk, ansvarsforhold og prosedyrer spesielt er kjent av den enkelte og i tråd med de faktiske forhold, vil det bli avholdt kriseøvelser for et eller flere UiO-fakulteter i løpet av 2013.

Risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS)

Beredskapen på UiO skal bygge på Risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS). ROS-analysene tar utgangspunkt i akseptabel risikograd og skal systematisk kartlegge risikoforhold og angi nødvendige tiltak. For tiden gjennomføres risikoreduserende tiltak i forbindelse med ROS- analysene som ble gjennomført på UiO i perioden 2009 – 2012. Når alle avvik er lukket, vil det bli skrevet en sluttrapport. Nye ROS-analyser vil gjennomføres på jevnlig basis og når det oppstår spesielle behov, eksempelvis i forbindelse med rehabiliterings- eller byggeprosjekter.

Beredskap mot terror

Grunnlaget er et godt planverk og en øvet og risikobevist beredskapsorganisasjon. Lederansvar må prioriteres høyt. Politiet har det operative ansvaret under og etter en terrorhendelse. UiOs oppgave er å bistå de operative enhetene, ivareta egne studenter, tilsatte og besøkende samt sørge for god ekstern og intern kommunikasjon. Det er avholdt møter med henblikk på å inngå et formalisert samarbeid med Oslo kommune og PST. Det skal også avholdes tilsvarende møter med DSB og det ordinære politiet. Samarbeidet søkes ytterligere styrket i 2013.

Museumssikkerhet

Sikkerheten ved universitetets museer vurderes fortløpende i forhold til det gjeldende trusselbilde. Hovedfokus er på de besøkendes og de ansattes sikkerhet, i tillegg til tilstrekkelig vern av samlinger og bygninger. Sikringen skal basere seg på en forutgående risikoanalyse av trusselnivå og sårbarhet for den enkelte samling og lokasjon. Sikringstiltak vil inneholde elektroniske, fysiske og organisatoriske elementer. For å sikre at uønskede hendelser fanges opp tidlig, samt yte nødvendig bistand til rask og effektiv evakuering, komplementeres de fysiske og tekniske tiltakene av kjøp av vektertjenester.

Kartlegging av risiko ved UiOs bygninger

I løpet av 2013 skal risiko knyttet til adgang og tilgang til UiOs bygninger analyseres. Fysiske og elektroniske risikoreduserende tiltak iverksettes der et slikt behov avdekkes.

Rapportering på saker fra Sivilombudsmannen og Riksrevisjonen

Sivilombudsmannen

Det har i løpet av 2012 vært 4 saker til behandling hos Sivilombudsmannen. Av disse er 2 saker relatert til studenter og 2 til salærfastsettelse. Styret anser det ikke nødvendig å iverksette spesielle tiltak på bakgrunn av status per 2012.

Riksrevisjonen

Riksrevisjonen hadde vesentlige merknader til regnskapet for 2011. Merknadene var knyttet til anskaffelsesområdet samt til butikkdriften ved museene. I tillegg var det enkelte merknader knyttet til årsregnskapet vedrørende avslutning av oppdragsprosjekter samt bilagskontrollen.

Anskaffelsesområdet

Riksrevisjonen kontrollerte i sin gjennomgang av anskaffelsesområdet spesielt forhold knyttet til intern kontroll samt inngåelse og benyttelse av rammeavtaler.

UiO har kommet langt i å etablere en profesjonell innkjøpsfunksjon med vekt på sikrere, bedre og enklere anskaffelser. Forbedringer innen anskaffelser har hatt stor lederoppmerksomhet, og styret har vært holdt løpende orientert om utviklingen på området. Det er lagt vekt på å bygge opp kompetanse, men gjenstår fortsatt mindre justeringer av organisering og styrket kompetanse. Bestillersystemet er implementert, og UiO er på tredje plass i staten i andel bestilling gjennom bestillersystem. UiOs innkjøpsportefølje er imidlertid svært stor og bred. Vi handler årlig alle tenkelige varer og tjenester for 1,8 mrd. kroner. Innkjøpsarbeidet er betydelig forbedret, men det er fortsatt en for stor andel av enkeltanskaffelsene som ikke er i henhold til lover og forskrifter. Antall enkeltanskaffelser er fortsatt for høyt, og arbeidet med å øke antall rammeavtaler fortsetter. Det vil framover bli lagt vekt på å videreutvikle samhandling mellom bruker og innkjøper.

UiO er nå ledende på flere områder i staten når det gjelder kompetanseutvikling. Enkelte av våre kompetansetiltak – som temadager innenfor innkjøp – har deltakere fra flere sektorer og store deler av landet.

Ny strategi (vedtatt februar 2013) vil sammen med faglig eierskap (kategoriansvar), etikk, miljø og samfunnsansvar for anskaffelsesområder være hovedelementene.

Butikkdriften ved museene

Riksrevisjonen har i sin revisjon av inntekter fra billett- og butikksalget ved museene påpekt svakheter både i inntektsføring og lagerføring.

Det er nå tilsatt ny ledelse for butikkdriften ved begge enhetene. De har i samarbeid med PWC utarbeidet nye rutiner for alle punktene som ble påpekt av Riksrevisjonen. Rutiner er nå etablert slik at alle forhold som ble påpekt av revisjonen er utkvittert. UiOs internrevisjon vil gjennomføre en ny kontroll i 1.tertial 2013, og man vil etter 1.tertial gjennomføre en analyse for å vurdere lønnsomheten ved aktiviteten.

Bilagskontroll

Riksrevisjonen påpekte i sin gjennomgang at universitetet hadde betalt samme faktura to ganger til to forskjellige leverandører.

I 2012 er det utarbeidet nye rutiner som gir bedre kontroll både før utbetalinger og etter utbetalinger. Antall feilutbetalinger er halvert i 2012 sammenlignet med 2011. Som eksempel på avdekkede feil er at UiO i 2012 hadde en stor feilutbetaling på 1,2 mill. kroner til India.. UiO er i tett dialog med selskapet, og 25 % av beløpet er tilbakebetalt i februar 2013.

Virksomhetskapitalen

Riksrevisjonen påpekte etter sin gjennomgang av regnskapene at resultatet av enkelte avsluttede oppdragsprosjekter som følge av feilkategoriseringer ikke var blitt ført mot virksomhetskapitalen.

Det er innført nye rutiner for avslutning og gjenoppretting av oppdragsprosjekter. Det er innført nye kontroller der man har tettere dialog med enhetene for å sikre at oppdragsprosjekter ikke avsluttes for tidlig. Ved eventuell gjenåpning av oppdragsprosjekter er det nå sentralt nivå som skal tilbakeføre midlene til prosjektet. På den måten sikrer man at det er virksomhetskapitalen og ikke enhetens basismidler som legges inn i prosjektet.

UiO vil i 2013 arbeide videre med å forbedre kvaliteten på regnskapene og sikre god økonomistyring. Spesielt er det knyttet forventninger til resultatet av tilretteleggingen for forbedret styring og oppfølging av de eksternfinansierte prosjektene.

I tillegg til saker knyttet til regnskapet har Riksrevisjonen tatt opp forhold vedrørende UiOs eierskap, forvaltning av eiendomsmassen og vedrørende forebygging og avdekking av misligheter. Enkelte saker er ikke avsluttet fra Riksrevisjonens side.

Styret anser det ikke nødvendig å iverksette spesielle tiltak på bakgrunn av status per 2012.

Midler tildelt over kap. 281

UiO har i 2012 blitt tildelt følgende midler over kap. 281:

Tilskudd til The Lancet University of Oslo Commission on Global Governance for Health

Det ble i 2012 tildelt 2,25 mill. kroner til kommisjonens arbeid for å undersøke hvordan styresett, både nasjonalt og globalt, i helsesektoren og i andre sektorer, kan påvirke og bedre global helse.

Tildeling til oppgradering og videreutvikling av IKT-systemer – Samordna opptak

Det ble i 2012 tildelt 6,0 mill. kroner. SO rapporterer direkte til departementet vedrørende bruken av disse midlene.

Tildeling til utvikling av ny nasjonal godkjenningsdatabase (NAG)

Hensikten med databasen er at lærestedene og NOKUT skal kunne dele sine saker og vedtak angående utenlandsk høyere utdanning. Basen skal primært fungere som et oppslags- og informasjonsverktøy for saksbehandlere i sektoren.

Midler for utvikling av NAG ble tildelt desember 2011, og vil bli brukt i 2013. Utvikling av et nytt sentralt register for godkjenning av utenlandsk utdanning ses i sammenheng med utviklingen som skjer i Felles studentsystem (FS) på dette området. Dette fordi hovedinformasjonen i NAG oppstår i FS godkjenningsmodul. FS har en nasjonal arbeidsgruppe som arbeidet frem en kravspesifikasjon for ny godkjenningsmodul i 2012. Ny modul er nå under utvikling og vil produksjonsettes april 2013. Dermed er det klart for å starte arbeidet med utvikling av ny NAG.

Det foreligger en kravspesifikasjon for ny NAG. Denne har vært et viktig grunnlag når kravspesifikasjon for ny godkjenningsmodul i FS ble utarbeidet. Flere av deltakerne i arbeidet med kravspesifikasjon av ny NAG ble tatt inn i arbeidet med modulen i FS. Det er behov for en mer detaljert spesifikasjon for ny NAG, og UHR setter i disse dager sammen en gruppe for å hjelpe oss med denne spesifikasjonen, og for oppfølging av utviklingsprosessen.

Utviklingsomfanget for ny NAG er usikkert pr i dag da systemet som skal lages ikke er detaljspesifisert. Spesifikasjon vil være klar i løpet av vårsemesteret. Utviklingen av NAG vil starte parallelt med spesifikasjonsarbeidet, med mål om å fullføre en første versjon i løpet av 2013. Det antas at de tildelte to mill. kroner holder til utviklingskostnader i 2013, men det kan påregnes behov for midler i 2014 for å fullføre utviklingen. Når det gjelder fremtidige vedlikeholds- og driftskostnader for systemet, vil dette avklares i løpet av året. Det er også behov for å avklare forvaltningsmodell for NAG før systemet kan settes i produksjon.

Kravspesifikasjonen for ny NAG anbefaler at forvaltningen av systemet gjøres ved USIT, og det anbefales at dette gjøres av sekretariatet for FS. Dette kan ses i sammenheng med systemet for utestengte studenter og evt nasjonal vitnemålsbank. Fra 2013 er sekretariatet utvidet bl.a. for dette formålet.

Tildeling til utvikling av kravspesifikasjon for ny nasjonal vitnemålsbank

I brev av 6.12.2011 ble det tildelt 0,250 mill. kroner til utvikling av kravspesifikasjon for ny vitnemålsbank. En nasjonal vitnemålsbank skal samle resultater (vitnemål, karakterutskrift osv.) fra fagskoler og høyere utdanning og vise disse for klarerte brukere av banken. Vitnemålsbanken bør kunne benyttes bl.a. ved søknad om opptak til høyere utdanning, for beregning av tilleggspoeng, ved lokalt opptak osv.

Utvikling av kravspesifikasjon for ny nasjonal vitnemålsbank ble i 2012 utført som et prosjekt i regi av USIT/FS. Det ble arbeidet frem en spesifikasjon i samarbeid med en nasjonal arbeidsgruppe med sentrale aktører innen området. Spesifikasjonen ble presentert for KD i desember 2012. Etter presentasjonen ba KD om et anslag for kostnader for utvikling, drift og forvaltning av en vitnemålsbank. Dette vil bli levert februar 2013, og oppdraget anses da som fullført.

Tildeling til opprettelse av database – register for utestengte studenter

I brev av 6.12.2011 ble det tildelt 0,997 mill. kroner til opprettelse og første driftsår av register for utestengte studenter. Bakgrunnen er at universitets- og høyskoleloven har bestemmelser hvor det fremgår at institusjonene kan eller skal informere hverandre om studenter som er utestengt på grunn av fusk, falsk vitnemål eller klanderverdig oppførsel.

Register for utestengte studenter, RUST, ble utviklet i 2012. Formålet med opprettelse av registeret er å bedre informasjonsrutinene som omhandler utestengning av studenter innen høyere utdanning. Det sentrale systemet var ferdig utviklet november 2012. Da forvaltningsansvar for systemet ikke var avklart, kunne det ikke settes i produksjon. Denne avklaringen er nå på plass, og utvikling av lokale rutiner for bruk av det nasjonale registeret kan starte. RUST vil produksjonsettes så snart dette er på plass. Oppdraget med utvikling av RUST anses som ferdigstilt.

Det gode universitetet

Mål 5: Universitetet i Oslo skal legge til rette for at studenter og ansatte skal realisere sitt potensial i et godt arbeids- og læringsmiljø

Under det Gode Universitet er prioriteringen for den første perioden allerede lagt ned gjennom universitetsstyrets vedtak av HR-handlingsplan for vitenskapelig ansatte 2010-2012 og Handlingsplan for likestilling mellom kjønnene 2010-2012, samt vektleggingen av HMS-arbeidet i Strategi2020.

Handlingsplaner på HR-området samt likestilling skal oppdateres. HR-handlingsplanen for vitenskapelig ansatte skal evalueres internt i 2012 og det skal foretas en ekstern evaluering i 2014 (jf. Charter og Code oppfølging). For perioden 2012-2014 bør HR-handlingsplanen omfatte alle ansatte.

Risikoen for at UiO ikke når sine strategiske målsetninger

De tiltakene som prioritertes i dette kapitlet skal redusere risiko for at UiO ikke har bedre ledelse på alle nivå, forankring av prioriteringer, bedre rekruttering og utvikling av ansatte samt evne til faglig prioritering.

Strategi:

25. *Universitetet skal utvikle ledelsesfunksjonene med tydelige roller og ansvarsfordeling i alle deler av organisasjonen. Ansatte og studenter skal vite hvor beslutninger treffes og hvordan disse kan påvirkes gjennom medbestemmelse og universitetsdemokrati.*

Innledning

I perioden 2010-2012 har vi fulgt opp fire hovedområder i HR-handlingsplanen. Rekruttering, kompetanseutvikling, midlertidig ansettelse og sammenhengende tid til forskning. Det er blitt arbeidet systematisk og målrettet med tiltak som har gitt god effekt. Det er iverksatt tiltak på alle hovedområder i handlingsplanen. For å få full effekt av handlingsplanen slik at en kan få implementert alle tiltak har den blitt utvidet med ytterligere to år.

Tiltak 19: Tydeliggjøre lederrollen ved UiO

UiO skal i arbeidet med lederutviklingstiltak tydeliggjøre de forskjellige lederrollene. Lederne skal gis innføring i rammebetingelser og virkemidler for ledelse, samt opplæring i lederverktøy tilpasset en akademisk virksomhet. Det skal gjennomføres basis opplærings- og lederutviklingstiltak med fokus på å utvikle velfungerende lederteam på alle nivåer. Kompetanse om likestilling skal inkorporeres i lederutviklingsprogrammene.

Frist for gjennomføring:

31.12.2013 Lederrollen og bruk av virkemidler ved UiO skal være avklart.

Milepæler:

31.12.2012 Lederfunksjonene knyttet til utdanningsledelse skal være gjennomgått og avklart. Opplæringsprogrammet for utdanningsledelse må også omfatte internasjonalt utdannings samarbeid og tilrettelegging for det internasjonale klasserommet.

31.12.2012 Det skal foreligge systematisk tilbud innen kompetansemoduler for

31.12.2013 ledere og styremedlemmer på fakultets og instituttnivå.
Nye ledere skal ha fått innføring i rammebetingelser og verktøy for ledelse. Fakultetslederprogrammet skal være gjennomført

Ansvar: Organisasjons- og personalavdelingen i samarbeid med aktuelle fagavdelinger, fakulteter og tilsvarende enheter

Status for gjennomføring:

Gjennomføring er forsinket, lederrollen og bruk av virkemidler ved UiO skal være avklart innen 31.12.2014. Det skal foreligge et mer helhetlig opplærings- og utviklings-tilbud for UiOs ledere. Det skal framgå hvilket grunnsyn tiltak er basert på og hvilke rammebetingelser som gjelder for ledelse.

Program for utdanningsledelse er under planlegging med oppstart høsten 2013. Sommeren 2012 ble det gjennomført gruppeintervjuer for å kartlegge kompetansebehovet i de ulike rollene knyttet til utdanningsledelse. Sammen med rapport om utdanningsledelse utarbeidet høsten 2011 og kartleggingsarbeid utført ved HF og sentraladministrasjonen våren 2012, har dette gitt UiO et grunnlag for å igangsette et kompetansetilbud til utdanningsledere. Planleggingsarbeidet fortsetter høsten 2012 og våren 2013, med planlagt gjennomføring av et pilotopplegg våren/sommeren 2013. Fokus for kompetansetilbudet vil være ledelse av studieprogram, og målgruppen vil være personer som har helhetsansvar for studieprogram. UiO er i tett kontakt med arbeidsgruppen som planlegger tilsvarende tilbud for Universitets- og høgskolerådet og NTNU finansiert med SAK-midler.

Fakultetslederprogram for SV og JUS ble iverksatt høsten 2012. Museumslederprogram for NHM og KHM pågår med siste samling i mars 2013. Utvikling av program for instituttledere er påbegynt, men blir forskjøvet noe av hensyn til arbeid med Internt handlingsrom. Utvikling av modul for styremedlemmer er også utsatt på bakgrunn av arbeid med Internt handlingsrom. Arbeidet er planlagt gjenopptatt høsten 2013.

Tiltak 20: Medvirkning og involvering

Ansattes muligheter til medvirkning skal styrkes gjennom god informasjon og kompetanseutvikling. Introduksjonsprogram for nyansatte skal videreutvikles. Ansatte og studenter skal involveres i utforming av policy, blant annet gjennom bidrag til UiOs arbeid med å etablere seg som grønt universitet. God informasjon om UiO som organisasjon og beslutningsprosesser skal gjøres tilgjengelig for alle ansatte og studenter.

Frist for gjennomføring:

31.12.2013

Milepæler:

31.6.2012 Introduksjonsprogram for stipendiater skal være etablert. OPA har fått innvilget en søknad om eksterne midler til dette arbeidet og milepælen er justert i henhold til fremdriftsplan for bevilgningen (6 mnd).

31.12.2012 Fakultetene skal arbeide frem standardiserte introduksjonsprogram for nyansatte.

31.12.2012 Det skal foreligge et utvidet intro-program for engelskspråklige medarbeidere.

31.12.2013 Brukervennlig nettinformasjon om organisasjon og beslutningsprosesser er tilgjengelig på alle nivåer i organisasjonen.

Ansvar: Organisasjons- og personalavdelingen, fakulteter og tilsvarende enheter

Status for gjennomføring:

Introduksjonsprogrammet for stipendiater ble gjennomført som en pilot, og erfaringen viser at det generelle behovet dreier seg om plikter og rettigheter som ansatt ved UiO. Det er etablert introduksjonskurs hvor disse temaene er integrert lokalt på fakultetene.

Etablering av et utvidet intro-program for engelskspråklige medarbeidere utsettes til 31.12.2013.

UiO har etablert en introduksjonsdag for nyansatte ved UiO. Alle nyansatte får tilbud om å delta på denne dagen hvor man får en introduksjon til UiOs mangfoldige institusjon og blant annet møte universitetsledelsen. Introduksjonsdagen gjennomføres hvert semester.

Strategi:

26. *Universitetet i Oslos personalpolitikk skal ivareta alle grupper ansatte og tilby gode muligheter for profesjonell og faglig utvikling*

Tiltak 21: Hensiktsmessig midlertidighet og gode karriereveier

UiO skal føre en aktiv politikk som sikrer god oppfølging av midlertidig ansatte. Tilfeldig bruk av midlertidighet skal oppheves og ønsket midlertidighet skal defineres. Kommunikasjonen om kriterier for ansettelser og karrieremuligheter innenfor og utenfor UiO skal være tydelig. UiO skal også arbeide for tiltak for mobilitet og forutsigbare karriereløp for forskere både på nasjonalt og overnasjonalt nivå, blant annet innenfor European Research Area (ERA).

Frist for gjennomføring:

31.12.2013

Milepæler:

1.6.2012	UiO skal ha definert kriterier for ansettelser på eksterne midler og bruk av postdoktor stillinger.
31.12.2012	Tydelig kommunikasjon og implementering av UiOs prinsipper for bruk av midlertidighet skal foreligge.
31.12.2013	Karriereveier ved UiO skal være tydelig beskrevet, i forhold til oppgaver, roller og utviklingsmuligheter.

Ansvar:

Organisasjons- og personalavdelingen i samarbeid med Økonomi- og planavdelingen, fakulteter og tilsvarende enheter

Status for gjennomføring:

Kriterier for ansettelse på eksterne midler ble definert i desember 2011. Om en arbeidstaker lønnet av eksterne midler skal tilsettes fast eller midlertidig vurderes ut fra følgende kriterier:

- Skal kompetanse bygget opp i løpet av prosjektperioden bevares/ gi langsiktig faglig avkastning, dvs. fases inn i basisorganisasjonen, og hvordan inngår det i så fall i planer for fremtidig fag- og bemanningsmessig utvikling?
- Krever stillingen basiskompetanse som kan anvendes til å betjene ulike prosjekter, sett i forhold til enhetens prosjektportefølje over tid?
- Hvordan er muligheten for omdisponering av stillingsinnehavers kompetanse til nye oppgaver når nåværende oppdrag/institusjonelt samarbeid/prosjekt avvikles, sett i forhold til analyser av felt som kan posisjonere seg på sikt, prognoser og videre utvikling i forskningsaktivitet og lignende?

UiO implementerte i desember 2011 tiltak for å redusere andelen midlertidige. Tiltak var konsentrert om krav til individuell vurdering, regulering av permisjonsadgang og alternativer til vikarbruk ved forskningsstermin. Siden innretning på bruk av midlertidig tilsetning varierer, ble miljøene i tillegg pålagt å finne relevante lokale løsninger for å redusere egen andel midlertidighet.

UiO skal ha en aktiv politikk overfor midlertidig ansatte som sikrer god oppfølging og økt forutsigbarhet. Vi har fokusert på langsiktig planlegging og forutsigbarhet for arbeidsgiverne mht. midlertidige kontrakter. Dette er gjort gjennom kommunikasjon til alle enheter om kriteriene for midlertidig tilsetning og karrieremuligheter innenfor og utenfor universitetet. Planer om hvordan langsiktige kontrakter skal håndteres er omtalt i handlingsplaner og vil bli fulgt opp gjennom årlige dialog. Vi har begynt å jobbe med å begrense/hindre misbruk av midlertidige kontrakter og er i ferd med å definere riktig bruk av slike kontrakter. Vitenskapelige ansatte på tidsbegrensede kontrakter har blitt fulgt opp tettere av sine overordnede via karriererådgiving og individuelle faglige utviklingsplaner.

Tiltak 22: Målrettet kompetanseutvikling og oppfølging

Behovet for kompetanseutvikling blant vitenskapelig ansatte skal belyses gjennom medarbeidersamtaler og det skal utvikles et tilbud tilpasset behov og tilgjengelige ressurser.

Det skal utvikles et opplegg for kompetanseutvikling som støtter opp om strategiske satsinger (jf. tiltak 14, 16 20).

Midlertidig ansatte skal gis tilgang til karriererådgiving og kompetanseutvikling som ruster til mobilitet. De midlertidige ansatte skal følges opp tettere av sine ledere gjennom individuelle planer.

Frist for gjennomføring:

31.12.2013

Milepæler:

- 1.3.2012 Det skal utvikles et tilbud innen karriererådgiving for midlertidig ansatte i rekrutteringsstillinger. *Utsatt til 31.12.2013.*
- 31.6.2012 Det skal foreligge et tilbud innen prosjektledelse for vitenskapelig ansatte. Arbeidet er påbegynt og en pilot er planlagt, men etablering av tilbudet krever mer tid. Milepælen er derfor justert med 6 mnd.
- 1.6.2012 Det skal foreligge et avklart opplegg for systematisk arbeid med kompetanseutvikling ved UiO. *Ferdigstilles høsten 2013.*

Ansvar:

Organisasjons- og personalavdelingen i samarbeid med
Forskningsadministrativ avdeling, fakulteter og tilsvarende enheter

Status for gjennomføring:

Flere programmer har gitt gode resultater. Forskningslederprogrammet er et intensivt utviklingsprogram for forskningsledere. Programmet bidrar til å stimulere arbeid med å bygge gode forskningsmiljøer og tilrettelegge gode rammevilkår for forskning og forskningssamarbeid. Prosjektledelse for vitenskapelig ansatte er praktisk rettet og veksler mellom introduksjoner knyttet til grunnleggende elementer i planlegging, styring og ledelse av prosjekter og arbeid i grupper. Utdanningsledelse er under utvikling og skal bidra til å stimulere arbeidet med å bygge gode utdanningsmiljøer og tilrettelegge gode rammevilkår for undervisning og samarbeid mellom administrasjon, studenter og fagmiljøene.

Utover enkeltprogrammene som nevnt ovenfor vil det bli arbeidet med å utvikle et mer helhetlig og standardisert tilbud innenfor kompetanseutvikling (herunder lederutvikling), men arbeidet er noe forsinket grunnet at IHR-relaterte oppgaver har tatt mye av OPAs kapasitet.

Utvikling av tilbud innen karriererådgiving for midlertidig ansatte i rekrutteringsstillinger er utsatt til 31.12.2013.

Et avklart opplegg for systematisk arbeid med kompetanseutvikling ved UiO er utsatt og vil foreligge høsten 2013.

Strategi:

27. *Arbeids- og læringsmiljøet skal prioriteres høyere, herunder den fysiske infrastrukturen.*

Tiltak 23: Kartlegging av arbeidsmiljø

UiO deltar i et arbeid på nasjonalt nivå (SAK-midler) som vil få konsekvenser for UiOs fremtidige arbeidsmiljøundersøkelse. Innen 2012 skal UiO ha et konsept for kartlegging av arbeidsmiljø. Oppstart av gjennomføring av arbeidsmiljøundersøkelsen er planlagt i 2013.

Frist for gjennomføring:
31.12.2013

Milepæler:
31.12.2012 AMU skal ha tatt stilling til implementeringsstrategi for kartlegging av organisatorisk og psykososialt arbeidsmiljø.

Ansvar: Organisasjons- og personalavdelingen i samarbeid med fakulteter og tilsvarende enheter

Status for gjennomføring:
AMU støtter at UiO skal gjennomføre en kvantitativ arbeidsmiljøundersøkelse i 2013. Det nedsettes et partssammensatt utvalg under AMU som følger opp dette arbeidet.

Tiltak 24: Helse, miljø og sikkerhet

Det skal etableres policy og leveranser som sikrer systematisk forebyggende HMS-arbeid lokalt. HMS skal være tema på alle møter i styrende organer ved UiO.

Frist for gjennomføring:

31.6.2012 System for avvikrapporing av HMS-hendelser skal være implementert.

31.6.2012 Utvikling og implementering av HMS-policies skal være ferdigstilt.

Ansvar: Organisasjons- og personalavdelingen i samarbeid med fakulteter og tilsvarende enheter

Status for gjennomføring:
System for avvikrapporing av HMS-hendelser er valgt, men ikke implementert. Policyer for utvalgte emner innen HMS-området er utviklet og implementert.

Strategi:

28. *Universitetet skal ha en aktiv rekrutteringspolitikk med internasjonalt fokus og en tydelig profil for likestilling mellom kvinner og menn.*

Tiltak 25: Strategisk, offensiv og profesjonell rekruttering

UiO skal heve kvalitet i rekrutteringen gjennom profesjonalisering av rekrutteringsprosess og ved økt rekrutteringskompetanse i organisasjonen. Faglige prioriteringer og langsiktig bemanningsplanlegging skal gjøre rekrutteringen mer strategisk og forutsigbar samt bidra til å øke andelen kvinner i faste vitenskapelige stillinger. Internasjonale og kvinnelige kandidater skal identifiseres og motiveres til vitenskapelige toppstillinger. Vurderingen av søkerne skal følge tydelige kriterier og fremme faglig kvalitet og kompetanse tilpasset stillingen.

Frist for gjennomføring:

31.12.2014

Milepæl:

31.12.2012 UiO skal ha formulert og iverksatt en offensiv rekrutteringsstrategi i tråd med ambisjonsnivået i Strategi2020.

31.12.2014 Ekstern evaluering av rekruttering skal være gjennomført som ledd i evalueringen av UiOs oppfølging av Charter og Code (HR-Excellence in Research).

Ansvar: Organisasjons- og personalavdelingen i samarbeid med Forskningsadministrativ avdeling, fakulteter og tilsvarende enheter

Status for gjennomføring:

I perioden 2010-2012 har det blitt fokusert på kvalitet i rekrutteringsprosessen med internasjonalt fokus og en tydelig likestillingsprofil. Det er videreutviklet rekrutteringsprosedyrer for å sikre at vi oppfordrer internasjonale kandidater til å søke. Incentiver for å sikre at kvinner rekrutteres i senior forskerstillinger er etablert. Rekrutteringskompetanse er gradvis bygget opp og kompetansehevede tiltak tilbys alle steg i rekrutteringsprosessen.

Universitetsstyret har satt av 5 mill. kroner i sentral rekrutteringspott for å legge til rette for målrettet, strategisk og fleksibilitet i rekrutteringen. Prosedyrer for søknadsbehandling er etablert og komité for behandling av søknader er opprettet. Komiteen har startet sitt arbeid med å vurdere og behandle søknader om støtte.

UiOs mottakssenter for internasjonale forskere er blitt forsterket og eget kontor for forskerboligutleie er etablert. Dette innebærer informasjonstjeneste, forsterkning av boligkontoret, samt relevante kurs, nettverk og sosiale aktiviteter.

Øvrig rapportering til KD

Likestilling

Universitetet i Oslo har i mange år arbeidet med et bredt sett av virkemidler med å få flere kvinner i vitenskapelige stillinger. Over lang tid har vi sett at vi har en underrepresentasjon av kvinnelige professorer. Universitetet i Oslo arbeider langsiktig med å få til bedre resultater – likestilling er prioritert i Strategi2020 og vi har satt konkrete mål i vår handlingsplan for likestilling.

I 2012 ble det iverksatt tiltak i henhold til Universitetets handlingsplan for likestilling 2010-12. UiO har en koordineringsgruppe for likestilling, der det sitter representanter oppnevnt av ledelsen fra alle fakulteter og enheter. Koordineringsgruppen nedsatte en komité som behandlet søknader fra alle fakulteter og enheter til aktiviteter i 2013. I 2012 gjennomførte fakulteter de aktiviteter de hadde søkt om midler til høsten 2011. Dette inkluderte tiltak i samsvar med de lokale likestillingsplanene, utformet med grunnlag i de utfordringer som spesielt preger det lokale miljøet.

I disse dager igangsettes rapportering fra fakultetene om gjennomførte likestillingstiltak for året 2012. Dette inkluderer både tiltak finansiert av de sentrale midlene tildelt av koordineringsgruppen samt øvrige tiltak knyttet til handlingsplanene. I 2012 ble det bl.a. en undersøkelse på UV om rekruttering av flere mannlige studenter, tiltak for å fremme ansettelse av kvinner i vitenskapelige toppstillinger på MN-fakultetet og en undersøkelse av ledelse på Det humanistiske fakultet. Juridisk fakultet satte i gang med en lokal mentorordning og Senter for tverrfaglig kjønnsforskning satte i gang undersøkelse om likestillingsrelevante forhold på UiO.

Sentralt ble det igangsatt coaching-grupper for kvinnelige førsteamanuenser. Den 20. april ble det holdt et opprykkseminar. I alt 11 kvinnelige førsteamanuenser fikk kvalifiseringsstipend i 2012. Som i tidligere år ble det laget en egen markering i samarbeid med Senter for tverrfaglig kjønnsforskning (STK). I 2012 ble STK-evalueringen av mentorordningen for postdoktorer (og stipendiater i tidligere år) avsluttet, og rapporten ble lagt frem i overgangen august/september.

Noen nøkkeltall:

- Kvinneandelen blant professorer har vokst fra 23,3 % i 2008 til 27,8 % i 2012. De fleste fakulteter har hatt en vekst i andelen kvinnelige professorer.
- UiO hadde 42,9 % kvinnelige førsteamanuenser i 2012, denne andelen var på 39,2 i 2008.
- Andelen kvinnelige dekaner har vokst fra 25 % i flere tidligere år til 37,5 % i 2012.
- Andelen kvinnelige instituttledere har vokst fra 37,4 % i 2008 til 38,7 % i 2012
- Andelen kvinnelige forskere som har hatt faglige opphold ved en institusjon i utlandet økt fra 39,4 % i 2008 til 44,6 % i 2012. Andelen innreisende kvinnelige forskere har holdt seg konstant rundt 35 % til sammenlikning.
- Andelen kvinnelige stipendiater har vokst fra 52,7 % i 2008 til 55 % i 2012.
- Andelen kvinnelige postdoktorer har gått ned fra 48,2 % i 2008 til 46,8 i 2012.

Veksten i professorgruppen skjer langsomt, men det går i riktig retning. Det er verdt å merke seg at kvinneandelen øker samtidig som det totale antallet professorater ved UiO ikke har vokst i femårsperioden, mens andre universiteter har hatt en vekst i antall stillinger. Ved Universitetet i Oslo gir en høy andel kvinnelige førsteamanuenser det beste grunnlaget for vekst i andelen kvinnelige professorer fremover.

Noen fakulteter har spesielt store utfordringer fordi kvinner er underrepresentert på flere nivåer og i flere fag. Det matematisk-naturvitenskapelige fakultetet er for eksempel som et stort fakultet mht. antall stillinger. Bedre kjønnsbalanse på lavere nivåer ville på sikt være med på å bedre statistikken for toppstillinger. Ved Det teologiske fakultet (TF) vil små endringer få store utslag på statistikken. TF har nylig hatt en gjennomgang av likestillingen ved fakultetet der de har sett på rekrutteringen de siste årene og planlegger nå en klar forbedring av kjønnsbalansen blant professorene.

For UiO er det viktig å arbeide med flere grupper for å få til resultater på alle nivåer. Vi har nå et godt grunnlag blant de mange kvinnelige doktorgradsstudenter og postdoktorkandidater til å rekruttere kvinner til førsteamanuensisstillinger.

Over tid har vi imidlertid sett at det ikke er nok å ha god tilgang av kvinnelige stipendiater og postdoktorer. Derfor arbeides det aktivt med å styrke kvinners karriereløp på flere stadier. Vi satser på forskjellige virkemidler sentralt og lokalt. Fakultetene har mange likestillingstiltak som kan bidra til et løft – eksempelvis lokale mentorordninger, reisestipend, inspirasjonsseminarer og nettverksaktiviteter. Sentralt gir vi kvalifiseringsstipend og coaching til kvinnelige førsteamanuenser, og hvert år holder vi et seminar om opprykk til professor for denne gruppen.

Felles føringer

Prioritering av økt rekruttering av personer med nedsatt funksjonsevne i arbeidet med inkluderende arbeidsliv

I 2011 ble en ny IA-avtale inngått av UiO, og i den forbindelse ble det utarbeidet en egen IA-handlingsplan for virksomheten. Den inkluderer mål for personer med nedsatt funksjonsevne blant UiOs ansatte. UiO har ikke igangsatt nye tiltak på dette området i 2012.

Midler tildelt over kap. 281

Insentivordning for kvinner i MNT-fag

Det ble i 2012 stilt til disposisjon for UiO 1,5 mill. kroner.

Departementet iverksatte i 2010 en treårig prøveordning t.o.m. 2012 med insentiver for å øke kvinneandelen i høyere vitenskapelige stillinger i matematiske, naturvitenskapelige og teknologiske (MNT) fag. Dette gir budsjetteffekt første gang i 2012. Hver tilsetting av en kvinne i stillingene førstelektor, førsteamanuensis, professor og dosent i MNT fag utløser inntil 300 000 kroner per tilsetting til institusjonen. Den øvre rammen for ordningen er 10 mill. kroner. Ordningen omfatter ni institusjoner som gir doktorgradsutdanning innenfor MNT-fag.

Det er ved UiO kun foretatt en ansettelse av en kvinne i en vitenskapelig stilling som er innenfor kriteriene satt opp av Kunnskapsdepartementet. Ansettelsen er foretatt ved Naturhistorisk museum.

Kvantitative styringsparametere

KDs Styringsparametere	Resultater				Ambisjonsnivå
	2009	2010	2011	2012	2013
Sektormål 1					
Gjennomføring på normert tid 1)					
Andel uteksaminerte kandidater tatt opp på doktorgradsprogram seks år tidligere 2)			67,13	65,02	
Sektormål 3					
Andel inntekter fra bidrag og oppdragsfinansiert virksomhet (BOA) utenom EU og NFR	3,4%	4,7%	4,4%	3,6%	4,0%
Sektormål 4					
Andel kvinner i dosent- og professorstillinger	24,4%	25,9%	26,8%	27,5%	28,5%
Andel midlertidig ansatte	41,2%	41,4%	41,6%	40,1%	38,0%

- 1) Datagrunnlaget for rapporten fremdeles ikke er komplett, og indikatoren kommenteres derfor ikke indikatoren nå. Den nye indikatoren har en svært kompleks definisjon og er vanskelig tilgjengelig, og vi angir heller ikke et ambisjonsnivå for 2013.
- 2) Dette er en vanskelig indikator å kommentere, da det fremdeles er usikkerheter knyttet til datakvaliteten for antallet nye kandidater 6 år før. Denne usikkerheten knytter seg både til det faktum at datakvaliteten tilbake i 2006 ikke har samme kvalitet som i dag og til hva som brukes som grunnlag for selve datauttrekket³.

Av samme grunn er det også vanskelig å komme med forslag til ambisjoner for 2013.

³ Uttrekket til DBH er basert på dato for tildelt studierett, men denne avviker ofte fra finansieringsstartdatoen. UiO har som hovedregel at dato for finansieringsstart = startdato for en kandidat. Dato for tildelt studierett vil for en del kandidater være lenge etter at de rent faktisk startet opp sitt ph.d.-arbeid (gjelder særlig medisin, hvor godt over 1/3 av UiOs kandidater befinner seg).

Aktivitetskrav

Utdanning	Antall 60-studiepoengsenheter som skal avlegges første årstrinn	Antall 60-studiepoengsenheter avlagt første årstrinn
Farmasi	57	61,1
Medisin	209	172,8
Odontologi	66	50,6
Psykologi	97	90,4
Tannpleier	21	12,4

Kommentarer til tabellen:

Datagrunnlaget for beregningen av aktivitet er eksamensdataene som er rapportert til DBH for kalenderåret 2012. Eksamenene som er tatt med, er de emnene som etter dagens studieplaner ordinært tas i første studieår for de enkelte studieprogrammene.

Det er særlig tre forhold som bidrar til å trekke tallene ned:

- Studenter som har fritak for emnene som inngår i 1. og 2. semester.
- Studenter som har permisjon eller redusert studieprogresjon 1. og/eller 2. semester.
- Opptaksrammene ligger så tett opptil aktivitetskravet at det ikke har rom for forventet frafall eller stryk som følge av dårlig faglig nivå, eller at studenten har andre interesser. Særlig på medisin og odontologi, hvor opptaksrammene ligger svært tett opptil aktivitetskravene kan ikke UiO uten videre øke opptaksrammene.

Tallet for tannpleie har gått betydelig ned. Dette skyldes forhold ved registreringen av de aktuelle eksamenene og vil jevne seg ut over tid.

Universitetet i Oslo

Årsplan 2013-2015

INNLEDNING

Årsplanen er UiOs viktigste styringsdokument for å identifisere og iverksette tiltak for å gjennomføre Strategi2020. UiOs årsplan har et treårig perspektiv og er rullerende, med årlig revidering. Årsplan 2013-2015 angir kun de viktigste prioriteringene som skal gjennomføres i kommende tre-årsperiode. For hvert år vil det velges en hovedprioritering.

Årsplanen for 2013-2015 har følgende hovedinnretning:

- I 2013 skal innovasjon være hovedprioriteringen
- Grunnverdier er hovedprioritering i 2014
- Tverrfaglighet er hovedprioritering i 2015

Hovedprioriteringen for 2014 vil kobles til 200-års markeringen av Norge som nasjon. Vi vil med dette belyse og utfordre samfunnets og universitetets verdsett globalt, nasjonalt og internt. Kjerneverdier som menneskerett, ytringsfrihet, demokrati, velferdsstat, akademisk frihet og dannelse vil være stikkord for prioriteringer i 2014.

I tillegg vil UiO gjennom hele perioden prioritere tiltak knyttet til forskningskvalitet og studiekvalitet som er et grunnleggende fundament for å nå målsettingene i strategien.

Innovasjon som hovedprioritet i 2013

Gjennom strategi2020 har UiO ambisjoner om å styrke innsatsen for innovasjon, kunnskapsoverføring og dialogen med andre samfunnsaktører:

Strategi 13: *Universitetet i Oslo skal dele kunnskapen og styrke dialogen med samfunnet. Forskningsbasert kunnskap skal komme til anvendelse gjennom et tettere samarbeid med institutter, offentlige og private virksomheter.*

Strategi 16: *UiO skal styrke innsatsen for å bidra til innovasjon og kunnskapsoverføring.*

UiOs bidrag til innovasjon bygger på universitetets egenart og våre kjerneverdier. Innovasjon skal stå sentralt når vi arbeider for å svare på viktige samfunnsutfordringer. UiO benytter et bredt innovasjonsbegrep som svarer til mangfoldet av de vitenskapelige innsikter et breddeuniversitet kan tilby samfunnet. UiO skal bidra til innovasjon i samspill med andre aktører.

Det er utarbeidet en egen handlingsplan som skal bidra til å realisere UiOs ambisjoner gjennom virkemidler og treffsikre tiltak. Handlingsplanen behandles i universitetsstyret 19. juni 2012 og skal følges opp av fakulteter, museer og andre enheter under universitetsstyret.

I den tre-årige handlingsplanen prioriteres tiltak mot følgende 4 områder: Ledelse og personalpolitikk, utdanning, kunnskapsutveksling med eksterne aktører, og synliggjøring av UiO som et innovativt universitet.

Risikovurdering

Risikovurderingen som ble gjennomført ved utarbeidelsen av Årsplan 2012-2014 er vurdert med henblikk på om risikoene er endret det siste året.

Sannsynligheten for flere sentrale risikoer vurderes som redusert. Akseptabelt nivå for risiko er nådd på forankring av prioriteringer og omdømme. Vi vurderer at strategiske

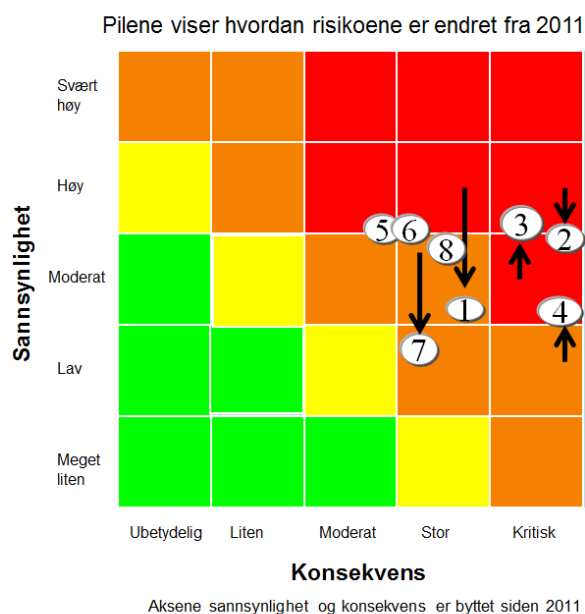
hovedprioriteringene og faglige prioriteringer gjennomgående er godt forankret i organisasjonen, men at det er viktig å holde dette ved like. Vi ser nå en god effekt av at planer og prioriteringer er langsiktige. UiOs 200 års jubileum har synliggjort UiO mer for omverden. Det har også vært klart færre saker som bidrar til negativt omdømme.

Risiko for å ikke rekruttere de beste vitenskapelige ansatte oppleves som økt som følge av at det i liten grad er økonomisk handlingsrom for faste tilsetninger. Målsetting om reduksjon i midlertidige stillinger kan medføre at enkelte stillinger blir besatt uten konkurranse. Disse forholdene begrenser også evnen til å prioritere opp faglig prioriterte områder.

Vår evne, vilje og kultur til omstilling og prioritering (opp og ned) må bedres og tydeligere signaliseres i hele organisasjonen. Vi skal ha faglig bredde og nyskapning, men ikke nødvendigvis den bredden og de spissene vi har i dag. Vi må kontinuerlig vurdere balanse mellom bredde og spiss. Vi må i større grad dele erfaringer med omstilling og sikre enighet om prioriteringer på tvers av nivåene i organisasjonen. Systematisk arbeid med utvikling innen administrative oppgaver er igangsatt ved prosjekt internt handlingsrom, som har som målsetning å styrke primæraktiviteten. I 2013 og 2014 omfordes 50 millioner kroner fra Sentraladministrasjonen til primærvirksomheten.

Bevisstheten knyttet til ledelse øker, men lederoppgavene blir også mer krevende når krav til omprioriteringer øker.

Det er lagt inn en ny risiko. Vi ser en kraftig vekst i oppgaver som skal løses av faste vitenskapelige ansatte, mens antall årsverk er stabilt. Antall stipendiater er doblet, eksterne prosjekter øker i volum og kompleksitet. Vi forventer tettere oppfølging av studentene, mer og bedre publisering og mer innovasjon og samfunnskontakt. Dette påvirker også risikoen for at UiO ikke utvikler og beholder de beste ansatte. Det å sikre sammenhengende tid til forskning blir stadig mer krevende og viktigere.

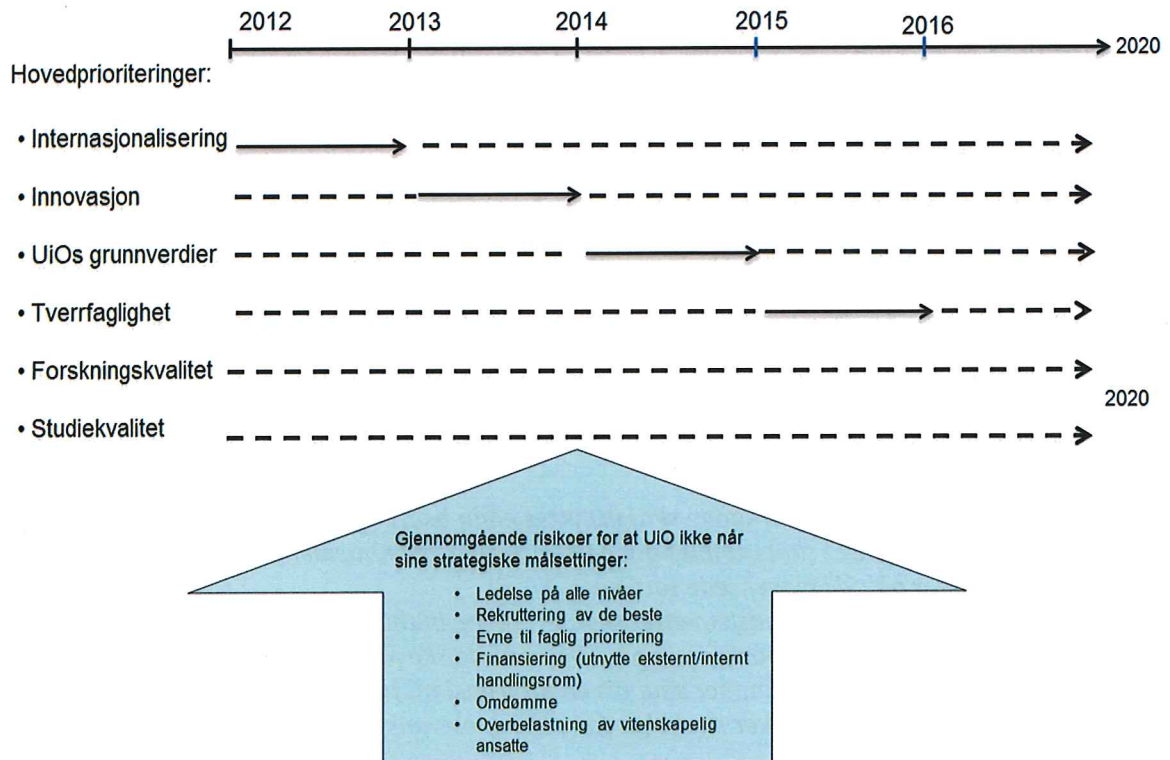

#	Risiko
1	Forankring av prioriteringer alle ansatte RISIKO for at UiOs ansatte ikke tar inn over seg STRATEGIPLANENS målsetninger og ledelsens forventninger i den sammenheng
2	Ledelse på alle nivå RISIKO for at LEDELSE ved UIO ikke er forankret i nødvendig engasjement og kompetanse
3	Rekruttering av ansatte Risiko for at UiO ikke rekrutterer de beste
4	Utvikle ansatte Risiko for at UiO ikke utvikler og beholder de beste ansatte
5	Evne til faglig prioritering RISIKO for at UiO ikke maktet å gjennomføre nødvendige faglige prioriteringer for å nå målsetningene i strategien
6	Finansiering (utnyttelse av internt eksternt handlingsrom) RISIKO for at UiO ikke maktet å skape nødvendig finansieringsgrunnlag for å gjennomføre strategiplanen
7	Omdømme Risiko for at UiO svekkes gjennom negativt omdømme
8	Ny risiko: Stor belastning på vitenskapelige ansatte Risiko for at økte krav gir stor belastning av mange ansatte. Krav om økt veiledning og oppfølging av studenter, økt forventninger til innhenting av eksterne prosjekter og mer vekt på innovasjon og samfunnskontakt.

Dette risikobildet har sammen med UiOs hovedambisjoner vært grunnlaget for prioritering av tiltak som må iverksettes.

Satsningene som foreslås til fordeling av midler for 2013 er knyttet til og bygger opp under UiOs hovedprioriteringer i årsplanen 2013.

Hovedprioriteringer og gjennomgående risiko

Oslo 28. juni 2012

Ole Petter Ottersen
rektor

Gunn-Elin Aa. Bjørneboe
universitetsdirektør

Et grensesprengende universitet

Mål 1: *Universitetet i Oslo skal fremme grensesprengende forskning, utdanning og formidling og være en etterspurt internasjonal samarbeidspartner.*

Resultatindikatorer med ambisjoner:

Resultatindikatorer	Resultat					Ambisjoner
	2007	2008	2009	2010	2011	2014
Gj.snittlig gj.føringstid ph.d.	3,5	5,1	3,8	3,8	3,9	3,5
Studentmobilitet - Andel utvekslingsstudenter	5,3 %	5,4 %	5,8 %	6,4 %	6,3 %	8 %
Publikasjonspoeng pr vit. årsverk	1,03	1,12	1,16	1,13	1,26	1,3

Risikoen for at UiO ikke når sine strategiske målsetninger

De tiltakene som prioriteres i dette kapitlet skal redusere risikoen for at UiO ikke oppnår god kvalitet i utdanningene, inkludert forskningsbasert utdanning og en programportefølje i tråd med forskningsmessig kvalitet og relevans.

Strategier (fra Strategi2020):

1. *Styrken i den faglige bredden skal utnyttes enda bedre gjennom tverrfaglig forskning og utdanning. Det skal utvikles gode finansieringsmekanismer for tverrfaglige aktiviteter og tidsavgrensede satsinger.*
2. *Det internasjonale engasjementet skal bli større, blant annet gjennom økt deltakelse i selektive, strategiske partnerskap og Det europeiske forskningsområdet.*
3. *Alle utdanningsprogrammer skal gis en internasjonal profil og samarbeidet med utenlandske institusjoner skal økes for større relevans og høyere kvalitet.*

Tiltak 1: Utvikling av programporteføljen

Utvikling av programporteføljen skal skje i tråd med de faglige prioriteringene med vekt på kvalitet i forskningsbasert utdanning, relevans for samfunn og arbeidsliv og etterspørsel fra søkerne. Porteføljeutviklingen skal følge dimensjonene som er trukket opp i Strategi 2020 knyttet til livslang læring, internasjonal profil, tverrfaglighet, innovasjon og nasjonalt samarbeid og arbeidsdeling.

- UiO skal etablere fellesgrader i tråd med vedtatte prinsipper.
- Tverrfaglige studietilbud knyttet til strategiske forskningssatsinger, som UiOs energiinitiativ og satsingen innen livsvitenskap og andre langsiktige forskningssatsinger, skal særskilt vurderes.

Milepæler for gjennomføring:

01.04.2013	Aktuelle tverrfaglige studieprogrammer innen satsingsområdene skal være vurdert, spesifikt energi og klima samt biomedisin (master).
31.08.2013	Fakultetene skal sette egne ambisjoner for dimensjonering av emner på engelsk med utgangspunkt i sin målsetning om vekst i mobilitet og internasjonalisering hjemme.
31.12.2014	Fakultetene har nådd sine mål for indikatoren mobilitet.
31.12.2015	UiO skal ha økt sine samlede inntekter på etter- og videreutdanning med 50% fra 2012.
31.12.2016	UiO har minst 20 fellesgrader med utenlandske universiteter.

Ansvar: Fakultetene, MLS og Studieavdelingen

Tiltak 2: Videreutvikling av faglige prioriteringer

Strategi2020 vektlegger at UiO skal «søke kvalitet i all sin virksomhet, og styrke en kultur for kontinuerlig kvalitetsforbedring». Videre peker Strategi2020 på tverrfaglighet i forskning og utdanning som fortrinn for et stort breddeuniversitet som UiO, ikke minst i arbeidet for å respondere på globale samfunnsutfordringer. Samarbeid mellom faggrensene er kvalitetsfremmende – også i forhold til andre institusjoner. Videreføring av de tverrfakultære områdene skal vurderes, også i forhold til mobilisering for globale utfordringer.

Det skal i 2013 iverksettes en prosess for videreutvikling av de vedtatte faglige prioriteringene. Gjennomgangen tar utgangspunkt i vurdering av status og erfaringer med gjennomføring av faglige prioriteringer ved fakultetene og museene, med vekt på:

- Hvilke virkemidler har fakulteter og museer benyttet og hva er erfaringene med disse?
- Hvilke hindringer for å gjennomføre faglige prioriteringer oppfattes som særlig krevende?
- I hvilken grad har gjennomføring av faglige prioritering gitt bidrag til kvalitetsutvikling og faglig fornyelse?

Gjennomgangen skal også vurdere hvordan faglige prioriteringen kan benyttes som instrument for å gjennomføre Strategi2020, herunder strategiene 1, 2, 7, 13, 18, 19 og 22.

Milepæler for gjennomføring:

- 01.10.2013 Vedtak om videreføring, nedleggelse og nyetablering av tverrfakultære satsinger skal foreligge.
- 31.12.2013 Alle fakulteter har foretatt en gjennomgang av sine faglige prioriteringer med sikte på videreutvikling.

Ansvar: Fakultetene, tilsvarende enheter, Forskningsadministrativ avdeling og Studieavdelingen

Tiltak 3: Strategier for publisering med høy kvalitet

Enheter og miljøer ved UiO har betydelig spredning i utfordringene knyttet til publisering. For noen enheter er publiseringsvolumet for lavt. For andre enheter er utfordringen å styrke kvaliteten i publiseringene. Ledere skal bringe publisering inn som tema i den løpende dialogen med medarbeidere.

Tiltaket skal bidra til at UiO når målsettingen om gjennomsnittlig 1,3 publiseringspoeng per vitenskapelig årsverk, samt at UiO øker publiseringen i publiseringskanaler av særlig høy prestisje og enkeltpublikasjoner med særlig høy impact målt ved siteringer.

Milepæler for gjennomføring:

- 31.12.2013 Alle relevante enheter skal ha utformet strategier for publikasjonskvalitet og iverksatt gjennomføring.

Ansvar: Fakultetene, tilsvarende enheter

Tiltak 4: Utvikling av internasjonalt strategisk samarbeid

Strategi2020 har strategisk samarbeid som et viktig innsatsområde for internasjonalisering. Slikt samarbeid favner både utdanning, forskning og innovasjon, og kan inngås på forskjellig nivå ved institusjonen og med ulike formål. En type samarbeid er strategisk nettverksbygging på ledelsesnivå i forsknings- og utdanningspolitiske fora, en annen er strategiske partnerskap med et utvalg ledende universiteter både på institusjons- og fakultetsnivå, og en tredje er tematiske samarbeid med gode internasjonale fagmiljø. UiO har strategiske samarbeidsavtaler med University of Minnesota og University of California, Berkeley. Det vil være aktuelt å utarbeide en plan for UiOs engasjement med andre prioriterte land og områder.

Milepæler for gjennomføring:

- 31.06.2013 Det skal foreligge veikart for samarbeid med USA, Kina, Brasil og Russland.
- 31.06.2013 Grunnlaget for UiOs Nordområdesatsing skal være avklart.
- 31.12.2013 Et arbeid for utvikling av fellesgrad om ph.d. med UoC, Berkeley skal være igangsatt.
- 31.12.2013 UiOs eierskap eller deltakelse i utenlandssentrene skal være evaluert.
- 31.12.2013 Det skal foreligge forslag til utvikling av etablerte og nye strategiske partnerskap i prioriterte land utenfor Europa og i det globale sør.

Ansvar: Forskningsadministrativ avdeling og Studieavdelingen

Tiltak 5: Videreutvikling av forskningsinfrastruktur

Strategi 5 i Strategi 2020 slår fast at «Forskning i internasjonal front skal understøttes av strategiske investeringer og samarbeid om forskningsinfrastruktur».

Universitetsstyret vedtar høsten 2012 nye prinsipper for investeringer i og bruk av forskningsinfrastruktur, herunder forvaltningsregime for UiO tilpasset muligheter for eksternt finansiering fra EU og Forskningsrådet. Dette omfatter forvaltningen av øremerkede midler til forskningsinfrastruktur på UiOs budsjett og håndteringen av eksterne store utlysninger, regionalt, nasjonalt og internasjonalt, som krever samordning og institusjonell prioritering. Et veikart for forskningsinfrastruktur, evt felles med Helse Sør-Øst RHF der det er hensiktsmessig, skal utarbeides.

Milepæler for gjennomføring:

- 01.04.2013 Forvaltningsregimet er implementert
- 31.06.2013 Veikart er utarbeidet
- 31.12.2013 Infrastruktur og tjenester for sikker forskning på sensitive persondata etablert
- 31.12.2013 Leiekostnader er innført som prinsipp på alle nye prosjekter

Ansvar:

Forskningsadministrativ avdeling, USIT, fakulteter og tilsvarende enheter

Læringsuniversitetet

Mål 2: *Universitetet i Oslo skal tilby forskningsbasert utdanning på linje med de fremste internasjonale læresteder.*

Resultatindikatorer med ambisjoner:

Resultatindikatorer	Resultat					Ambisjoner
	2007	2008	2009	2010	2011	2014
Nye studiepoeng per heltidsekvivalent	40,2	38,2	37,6	37,9	43,2	46

Risikoer for at UiO ikke når sine strategiske målsetninger

De tiltakene som prioriteres i dette kapitlet skal redusere risikoen for at UiO ikke oppnår bedre gjennomføring/mindre frafall inkludert bedre studiepoengsproduksjon, et godt fysisk og psykososialt læringsmiljø, at kravet om forskningsbasert utdanning ikke gjenspeiles tydelig i undervisning og læring, og at det ikke blir mer varierte undervisning- og læringsformer.

Strategier:

7. *Universitetet i Oslo skal tilby utdanninger som tiltrekker seg studenter som har forutsetninger for, og som engasjeres av studier ved et fremragende forskningsuniversitet. Studentene skal tilbys forskningsbasert undervisning som danner og utdanner, også på tvers av etablerte faggrenser.*
8. *UiO skal tilby landets beste læringsmiljø gjennom klarere forventninger, tettere oppfølging, bruk av varierte læringsformer, læringsfremmende evaluering og god pedagogisk kompetanse.*

Tiltak 6: Læringsmiljø og oppfølging av studentene

Fakultetene skal iverksette tiltak som møter de enkelte studieprogrammets utfordringer knyttet til rekruttering, læringsmiljø og oppfølging av studenter, inkludert internasjonale studenter.

- Fakultetene skal iverksette relevante tiltak for å sikre høy kvalitet i utdanningene, og legge til rette for at studentene følger normerte studieløp. Studentene skal møte tydelige forventninger gjennom program- og emnebeskrivelser og ikke minst gjennom møte med vitenskapelige ansatte i læringsprosessen.
- Faglig og sosial integrering fra studiestart og videre inn i studiene skal prioriteres, bl.a. gjennom god studieveiledning. Internasjonale studenter skal inkluderes i studentmiljøet og sikres et godt faglig utbytte og god opplevelse på UiO.
- Studieprogrammene skal gi studentene en god innføring i vitenskapelig tenke- og arbeidsmåte og universitetets verdier. «Global citizen»-perspektivet skal videreføres som et felles verdigrunnlag i utdanning for vår tids globale utfordringer. Fakultetene skal vurdere opprettelsen av egne emner knyttet til temaet.
- I arbeidet med rekruttering skal UiO iverksette rekrutteringsplanen for internasjonale studenter, videreføre arbeidet med rekruttering til realfag samt iverksette tiltak for å bedre kjønnsbalansen i studieprogrammer med særlige

utfordringer.

- Studentene skal bevisstgjøres tidlig og underveis i studieløpet om utdanningens arbeidslivsrelevans for å være godt rustet til overgangen til arbeidslivet.

Milepæler for gjennomføring:

- 31.03.2013 Fakultetene presenterer sine nye emnetilbud innenfor Global citizen.
- 15.04.2013 Det er gjennomført særskilte rekrutteringstiltak knyttet til skjev kjønnsbalanse i utvalgte studieprogrammer som del av UiOs rekrutteringskampanje.
- 31.12.2013 PILAR-prosjektet for karriereplanlegging underveis i studiene skal være utvidet til alle fakulteter.
- 31.12.2013 Rehabilitering av Eilert Sundts hus, 2., 3. og 4. etasje er fullført.
- 31.12.2015 UiO fyller alle studieplassene i realfag med velkvalifiserte søkere

Ansvar: Fakultetene og Studieavdelingen.

Tiltak 7: Nyskaping i undervisning og læring

Fakultetene skal legge til rette for at studentene møter varierte undervisnings- og vurderings- og læringsformer, inkludert digitalt støttede læringsformer og det internasjonale klasserommet. Det skal være god sammenheng mellom læringsmål, undervisning/læringsformer og vurdering. Studentene skal være aktive deltakere i forskningsbasert utdanning, dvs. i undervisning og læring, innenfor de rammer som er mulig for det enkelte studieprogram.

- Alle fakulteter skal iversette prosjekter som sikrer nyskaping av undervisning og læring med utgangspunkt i lokale utfordringer. Fakultetene skal få bistand fra UiOs støttemiljøer.
- Kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse i innovasjon skal synliggjøres i emner og programmer som del av kvalifikasjonsrammeverket.
- Fakultetene og fagområdene må organisere utdanningsaktiviteten lokalt på en slik måte at den muliggjør sammenhengende tid til forskning.
- Professor II-ordningen og annen lærerutveksling med utenlandske universiteter skal utvides og gjøres mer systematisk for å gi studentene gode rollemodeller for mobilitet. Forskerutveksling skal som hovedregel også inkludere bidrag i undervisning.

Milepæler for gjennomføring:

- 30.06.2013 Prosjektet "Strategi for bruk av IKT i undervisning ved Det utdanningsvitenskapelige fakultet" skal ha gjennomført erfaringsdeling med andre enheter ved UiO.
- 31.12.2013 Alle fakulteter har prioritert hvilke skoleeksamener som gjennomføres digitalt.
- 31.12.2013 Antall eksempler i Idébanken for undervisning og læring skal være fordoblet ift 31.12.2012 og eksemplene gjenspeile prioriteringen av nyskaping og forskningsbasert utdanning.
- 31.12.2013 UiO har økt sin andel av tildelingen fra Norgesuniversitetet.
- 30.04.2014 Alle studieprogrammer har definert hvordan studentene kan aktiviseres i forskningsbasert utdanning. Det må være stort rom for variasjon gitt bredden i studieprogrammene.
- 31.12.2014 75% av alle skoleeksamener (der det er mulig) gjennomføres digitalt.

Ansvar: Fakultetene, sammen med Fagområdet for universitetspedagogikk, Studieavdelingen, Forsknings-administrativ avdeling, Universitetets senter for informasjonsteknologi og Universitetsbiblioteket.

Strategi:

10. *Forskerutdanningen skal videreutvikles og være fremtidsrettet. Den skal være internasjonalt attraktiv, og stipendiatene skal være integrert i aktive forskningsmiljøer.*

Tiltak 8: Kvalitetsheving av ph.d.-utdanningen

Det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket for ph.d.-utdanningen skal implementeres i praksis ved fakultetene. En handlingsplan for ph.d.-utdanningene skal ytterligere sikre kvaliteten ved tilbud og gjennomføring, samt styrke det UiO-spesifikke i utdanningen.

Milepæler for gjennomføring:

- 31.12.2013 Den generiske kursporteføljen skal være på plass
- 31.12.2013 Et fast kompetansetilbud for veiledere skal være på plass
- 31.12.2015 Fakultetene har gjennomført relevante tiltak i handlingsplanen.

Ansvar: Fakultetene i samarbeid med Forskningsadministrativ avdeling og Organisasjons- og personalavdelingen

Strategi:

11. *UiO skal tilby landets beste lærerutdanning og øke rekruttering av gode studenter innenfor realfag.*

Tiltak 9: Videreutvikling av lektorprogrammet (LeP)

Lektorprogrammet (LeP) skal fortsette arbeidet med å styrke profesjonsretting, kobling mellom teori og praksis, samt bedre studiekvalitet ved å

- få på plass ny organisering av LeP og sikre det tverrfakultære samarbeidet om programmet
- videreutvikle universitetskolekonseptet
- sikre et slagkraftig senter for fremragende utdanning – Pro Ted – og god integrering mellom aktørene

Milepæler for gjennomføring:

31.12.2013 Ny organisering av lektorprogrammet er på plass.

Ansvar: Det utdanningsvitenskapelige fakultet i samarbeid med Det teologiske fakultet, Det humanistiske fakultet, Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet og Det samfunnsvitenskapelige fakultet.

Et samfunnsengasjert universitet

Mål 3: Universitetet i Oslo skal gjennom aktiv dialog og samarbeid bidra til at forskningsbasert kunnskap kommer til anvendelse for å løse det 21. århundrets store samfunnsutfordringer.

Risikoer for at UiO ikke når sine strategiske målsetninger

De tiltakene som prioriteres i dette kapitlet skal redusere risiko for at UiO ikke framstår som en tydelig og relevant samfunnsaktør og attraktiv samarbeidspart.

Strategi:9

13. *Universitetet i Oslo skal dele kunnskapen og styrke dialogen med samfunnet. Forskningsbasert kunnskap skal komme til anvendelse gjennom et tettere samarbeid med institutter, offentlige og private virksomheter*

16. *UiO skal styrke innsatsen for å bidra til innovasjon og kunnskapsoverføring.*

Tiltak 10: Styrke og utvide UiOs samfunnskontakt, kunnskapsutveksling og innovasjon

Innovasjon er en del av UiOs kjernevirksomhet, og skal integreres i utdanning, forskning og formidling. Handlingsplanen for innovasjon er basert på en bred forståelse av hvordan forskningsintensive universiteter bidrar til innovasjon.

UiO medvirker til innovasjon direkte gjennom kommersialisering av forskningsresultater fra ansatte og studenter. Det mest betydelig bidraget til innovasjon skjer imidlertid indirekte gjennom utdanning av kandidater, nyskapende forskning og gjennom utveksling av kunnskap med næringsliv, organisasjoner og offentlig sektor. UiO har som hovedstadsuniversitet en prioritert samarbeidspartner i Oslo Kommune.

I henhold til ideen om kunnskapstrianglet er det behov for en tettere sammenkobling mellom utdanning, forskning og innovasjon for å kunne bidra optimalt.

I den tre-årige handlingsplanen presenteres tiltak for å styrke UiOs bidrag til innovasjon innenfor fire innsatsområder: ledelse og personalpolitikk, utdanning, kunnskapsutveksling med eksterne aktører og synliggjøring av UiO som et innovativt universitet. Det forventes at fakultetene og tilsvarende enheter velger ut tiltak der de har komparative fortrinn.

Et element blir å vurdere hvordan erfaringer fra eksterne representanter i utvalg og råd kan brukes i dette arbeidet. RSA-funksjonen er lagt til fakultetene.

Prosesser som kan utnyttes til å styrke det forpliktende samarbeidet med nærings- og samfunnsnivå er ny runde med SFI og FME-utlysninger.

Den nye tverrfakultære satsingen på fornybar energi og klima UiOEi skal koordinere relevante disiplinrettede fagmiljøer ved UiO med relevante aktører i samfunnet. Målsettingen er økt slagkraft for ekstern finansiering og samarbeid og skal bidra til mer kunnskap og innovasjon.

Milepæler for gjennomføring:

- 30.06.2013 Organisering og sammensetning av styrende organer samt mandat for UiOEi skal foreligge.
- 31.06.2013 Fakultetene skal tydeliggjøre hva et utvidet innovasjonsbegrep innebærer og hvordan det skal inkluderes i forskning, studier og formidlingsaktivitet. Konkrete tiltak skal være igangsatt og det skal foreligge en plan for aktiviteter de kommende årene.
- 31.12.2013 Tiltakene under Ledelse og personalpolitikk i handlingsplanen skal være gjennomført.
- 31.12.2013 Sentraladministrasjonen skal ha gjennomføre sine prioriterte tiltak for 2013.
- 31.12.2013 Konkrete mål og tiltak for UiOEi skal foreligge.
- 31.12.2013 UiO skal ha etablert et årlig åpent møte med arbeids- og næringsliv knyttet til studienes arbeidslivsrelevans.

Ansvar: Fakultetene og underliggende enheter, sentraladministrasjonen

Tiltak 11: Grønt UiO

UiOs miljøsatsing skal videreføres. Tiltak med synlig effekt prioriteres. UiOs miljøprofil skal gjenspeiles i anskaffelser. Fakultetene har ansvar for faglig miljøprofil.

Milepæler for gjennomføring for generell miljøsatsing ved UiO:

- 30.06.2013 Policy for miljø- og samfunnsansvar er utarbeidet og legges til grunn for nye anskaffelser
- 31.12.2013 3-årig handlingsplan for etablering av UiO som et grønt universitet er vedtatt
- 31.12.2013 UiOs klimahandlingsplan og budsjett er vedtatt
- 31.12.2013 UiOs internasjonale rolle på miljøområdet er styrket
- 31.12.2013 Plan for miljøsertifisering av UiO er vedtatt

Ansvar: Teknisk avdeling

Milepæler for gjennomføring for av miljø- og energitiltak knyttet til drift og forvaltning av UiOs bygningsmasse:

- 31.12.2013 Miljøstrategi og tiltaksplan for forvaltning og drift av bygninger og anlegg er utarbeidet og tatt i bruk
- 31.12.2013 ENØK-tiltak i henhold til dagens plan er utført
- 31.12.2013 Ferdig plan for oppgradering av vinduer til høyere energiklasse
- 31.12.2013 Tallmateriale for vann- og energiforbruk er tilgjengelig som planleggingsgrunnlag - Energioppfølgingssystem (EOS)
- 31.12.2013 Ferdig plan for kildesortering og renovasjon
- 31.12.2015 Utfasing av kjøleanlegg med ulovlige klimagasser er avsluttet

Ansvar: Teknisk avdeling og fakultetene

Milepæler for grønn IT:

- 30.06.2013: Etablert infrastruktur for ulike typer videokonferanser og webmøter
- 30.06.2013: Etablert rutinemessig erstatning av fysiske maskiner med virtuelle maskiner
- 30.06.2013: Etablert tiltak som reduserer tiden arbeidsplassutstyr må være påslått og effektiviserer strømforbruket når de er påslått

Ansvar: Universitetets senter for informasjonsteknologi

Strategi:

- 17.** *Universitetsmuseene skal utnyttes bedre, for å skape økt interesse for forskning og for universitetet.*

Tiltak 12: Bedre synliggjøring av universitetsmuseene

Synliggjøring av universitetsmuseene gjennom fornying av basisutstillinger, digitalisering og sikring av samlingene og tilgjengeliggjøring på web. Planlagte byggeprosjekter skal føre til bedre formidling av og interesse for museenes virksomhet.

Milepæler for gjennomføring:

- 30.06.2013 Ombygging av leide lokaler på Økern og flytting av magasiner (NHM) til Økern skal være slutført.
- 31.12.2013 Detaljprosjektering av rehabilitering W. C. Brøggers hus ved NHM skal være avsluttet.
- 31.12.2013 Forsterke innsatsen for å sikre og bevare Oseberg-samlingen (KHM)
- 31.12.2014 Fornyning av basisutstillingene skal være ferdig (NHM).
- 31.12.2014 Utstilling knyttet til grunnlovsjubileet 2014 er gjennomført (KHM)
- 31.12.2015 Digitalisering av samlingene (NHM) er avsluttet

Ansvar: Museene og Teknisk avdeling

Et handlekraftig universitet

Mål 4: *Universitetet i Oslo skal forvalte sine samlede ressurser offensivt slik at de bidrar til å understøtte kjerneaktivitetene.*

Resultatindikatorer med ambisjoner:

Resultatindikatorer	Resultat					Ambisjoner
	2007	2008	2009	2010	2011	2014
EU-tildeling - volum (beløp i mill. kr)	53,3	51,9	68,8	45,6	83,4	100
NFR-tildeling - volum (beløp i mill. kr)	591,2	651,8	633,9	649,1	666,7	720

Risikoer for at UiO ikke når sine strategiske målsetninger

De tiltakene som prioriteres i dette kapitlet skal redusere risiko for at UiO ikke har bedre ledelse på alle nivå gjennom tydeligere forventninger til lederens oppgaver og prioriteringer, bedre evne til faglige prioriteringer gjennom stillingsplaner og bedre samspill mellom eksterne inntekter og egne prioriteringer, rekruttering og utvikling av de beste gjennom satsning på toppmiljøer, bedret finansiering/internt handlingsrom gjennom aktive stillingsplaner, sterkere prioriteringer, økte eksterne inntekter innen prioriterte områder og mer effektiv forvaltning.

Forankring av prioriteringer ved at UiO viser prioriteringene i handling. Gjennom forbedret forvaltning vil omdømme styrkes.

Strategi:

18. *Ressursene skal fordeles på basis av kvalitet og relevans i aktiviteter og miljøer, og de faglige prioriteringene skal legges til grunn. Forskningsmiljøer og utdanningsmiljøer som utmerker seg med høy kvalitet skal ha gode betingelser.*

Tiltak 13: Konkurransarenaer med særlig høy kvalitet

Fakulteter og museer skal vise til dokumenterbar omprioritering av ressurser for realisering av faglige prioriteringer.

UiO er avhengig av at forskere og forskergrupper vinner prestisjefylte forskningsmidler som tildeles på grunnlag av høy faglig kvalitet (herunder SFF, FRIPRO, ERC). UiO skal utvikle støtteapparat og tilby kompetanseutvikling som legger til rette for at aktuelle kandidater lykkes på disse arenaene.

Antall ERC-søknader skal opprettholdes minst på 2010-nivå. Det skal utvikles målrettede tiltak for utvikling av kandidater til ERC Starting Grants.

Fagmiljøene må posisjonere seg for en ny nasjonal utlysning: FME Energisystem.

Milepæler for gjennomføring:

30.06.2013 En prosess for søknader til nye FMEer skal planlegges og gjennomføres i tråd med NFRs tidsplan for utlysning og behandling.
Spesifisering av støtteapparat og behov for kompetanseutvikling koordineres med arbeidet med internt handlingsrom.

Ansvar: Fakulteter og tilsvarende enheter: Frembringe gode søknader:
Fakultetene: Utvikling av målrettede tiltak for yngre potensielle ERC Starting Grants mottakere.
Fakultetene og Forskningsadministrativ avdeling: Støtteapparat.
Organisasjons- og personalavdelingen: Kompetanseutvikling

Strategi:

19. *UiO skal sikre at grunnfinansiering og ekstern finansiering virker gjensidig forsterkende, gjennom fokus på totalkostnadene og mer aktiv prioritering av områder for ekstern finansiering.*

Tiltak 14: Økt innhenting av eksterne midler

UiO skal ha en betydelig økning av finansiering fra EU-systemet og fra Forskningsrådet. UiO skal ha støtteapparat, tilby kompetanseutvikling og økonomiske insentiver som gjør det attraktivt for forskere å søke eksterne midler. Effekten av disse tiltakene skal være at UiOs uttelling i EU-programmer skal øke med 50% i perioden 2011-2013 sammenlignet med gjennomsnittet for årene 2008-2010.

Alle enheter skal gjennomgå og vurdere lokale tiltak for innhenting av eksterne midler fra relevante kilder, både EU og Forskningsrådet. Det skal særlig legges vekt på EUs ulike programmer og Forskningsrådets tematiske satsinger, der det i dag er liten søknadsaktivitet. Enhetsledere skal ansvarliggjøres for innhenting av eksterne midler som bidrar til realisering av faglige prioriteringer og handlingsrom.

Frister og milepæler for gjennomføring:

30.09.2013 Fakultetene rapporterer om sine tiltak og foreløpig effekt i plandialogen.
31.12.2013 Alle enheter har utviklet tiltak for innhenting av midler fra EU og Forskningsrådet.

Ansvar: Fakultetene

Strategi:

20. *Strategi: For å kunne gi ansatte og studenter gode rammebetingelser og nødvendig utstyr, skal alle enheter ha en god balanse mellom lønnskostnader og driftskostnader*

Strategi:

23. *UiO skal videreutvikle en effektiv og profesjonell forvaltning og administrasjon.*

Tiltak 15: Internt handlingsrom – administrativ utvikling

Administrative oppgaver skal ses mer i sammenheng, og kompetanse skal utnyttes bedre på tvers av enheter og nivåer. Administrative funksjoner ved UiO skal endres ved spesialisering, standardisering og hensiktsmessig arbeidsdeling mellom nivåene som bærende prinsipp. Endringene vil få konsekvenser for organisering av oppgaver både på enhetene og sentralt nivå.

Endringene skal føre til at en større andel av UiOs midler benyttes til primæroppgavene utdanning, forskning og formidling.

Følgende delprosjekter er i gang:

- Roller, ansvar og administrative nivåer
- Administrativ IT

- Eksternfinansierte prosjekter
- Studieadministrasjon
- Bilagslønn
- UiO web

UiOs arkivordning og Ph.d.-utdanningen vil være nye delprosjekter. De startes opp etter hvert som igangsatte prosjekter ferdigstilles.

Milepæler for gjennomføring:

- 30.06.2013 Delprosjektene «Roller, ansvar og administrative nivåer», «Administrativ IT», «Bilagslønn» og «UiO web» vil på dette tidspunktet være slutført og plangruppene lagt ned. Lokalopptak etter ny organiseringsmodell vil være gjennomført første gang våren 2013.
- 30.06.2013 Ny organisering av arkivtjenesten vil være implementert og arbeidet med kravspesifikasjon for nytt sak- og arkivsystem som støtter NOARK 5 standarden vil være påbegynt.
- 31.12.2013 Implementeringen er slutført

Ansvar: Universitetsdirektør

Tiltak16: Infrastruktur – Areal og IT

Planlagte rehabiliteringsprosjekter skal sikre bærekraftige, energieffektive og funksjonelle bygninger.

Det arbeides med en samlet arealløsning for Det juridiske fakultet i sentrum. UiO utreder også en rekke strategiske nybyggprosjekter som forutsetter finansiering over statsbudsjettet. Det gjelder: Livsvitenskapsanlegg, nybygg for kulturhistorisk museum, nybygg for klinikkfunksjonene ved Det odontologiske fakultet, nytt veksthus på Tøyen.

Universitetets IT-infrastruktur, IT-tjenester og administrative IT-systemer videreutvikles for å støtte opp om og bidra til å nå universitetets mål for forsknings- og utdanningsvirksomhet.

Milepæler for gjennomføring:

- 30.06.2013 Revidert masterplan der man særlig vurderer grep for å redusere kostnader til leie av arealer i lys av mulighet for nybygg
- 31.12.2013 Rehabilitering Niels Henrik Abels hus (u., 1., 3., 4. og 5.etasje) er gjennomført
- 31.12.2013 Rehabilitering Eilert Sundts hus (2., 3. og 4. etasje) er gjennomført
- 31.12.2013 Nytt datasystem for FDVU (forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling) tatt i bruk
- 31.12.2013 Ny infrastruktur for telefonitjenester etablert
- 31.12.2013 Nytt rammeverk for drift og vedlikehold av arbeidsplassutstyr på universitetet
- 31.12.2013 Ny integrert kalender-/e-posttjeneste innført

Det gode universitetet

Mål 5: *Universitetet i Oslo skal legge til rette for at studenter og ansatte skal realisere sitt potensial i et godt arbeids- og læringsmiljø*

Under det Gode Universitet er prioriteringen for den første perioden allerede lagt ned gjennom universitetsstyrets vedtak av HR-handlingsplan for vitenskapelig ansatte 2010-2012 og Handlingsplan for likestilling mellom kjønnene 2010-2012, samt vektleggingen av HMS-arbeidet i Strategi2020.

Personalpolitikken skal videreutvikles gjennom toårige handlingsplaner, slik at den gir gode og tydelige rammer og virkemidler for oppfølgingen av ansatte. Handlingsplaner på HR-området og likestilling skal oppdateres ved at det lages en felles HR-handlingsplan for alle ansatte for perioden 2013-2014. Her vil tiltak for å fremme likestilling og hindre diskriminering på alle grunnlag inkluderes. Det skal foretas en ekstern evaluering av HR-handlingsplanen i 2014 (jf. Charter og Code oppfølging).

Risikoer for at UiO ikke når sine strategiske målsetninger

De tiltakene som prioritertes i dette kapitlet skal redusere risiko for at UiO ikke har bedre ledelse på alle nivå, forankring av prioriteringer, bedre rekruttering og utvikling av ansatte samt evne til faglig prioritering.

Strategi:

25. *Universitetet skal utvikle ledelsesfunksjonene med tydelige roller og ansvarsfordeling i alle deler av organisasjonen. Ansatte og studenter skal vite hvor beslutninger treffes og hvordan disse kan påvirkes gjennom medbestemmelse og universitetsdemokrati.*

Tiltak 17: Målrettet kompetanseutvikling og oppfølging av ansatte, styrke ledelsesfunksjonene og tydeliggjøre lederroller

Behovet for kompetanseutvikling blant ansatte skal belyses gjennom medarbeidersamtaler, og det skal utvikles et tilbud tilpasset behov og tilgjengelige ressurser.

Det skal utvikles et systematisk opplegg for kompetanseutvikling som støtter opp om strategiske satsinger og de behov virksomheten og medarbeiderne har.

IHR-prosessen vil kunne medføre omstillingsbehov for ansatte, og behovet for tiltak skal utvikles og iverksettes.

UiO skal i arbeidet med lederutviklingstiltak tydeliggjøre de forskjellige lederrollene. Lederne skal gis innføring i rammebetingelser og virkemidler for ledelse, samt opplæring i lederverktøy tilpasset en akademisk virksomhet. Det skal gjennomføres basis opplærings- og lederutviklingstiltak med fokus på å utvikle velfungerende lederteam på alle nivåer. Kompetanse om likestilling skal inkorporeres i lederutviklingsprogrammene.

Gjennom IHR-prosessen skal ansvar og myndighet for de forskjellige lederrollene gjennomgås og avklares.

Milepæler for gjennomføring:

- 31.12.2013 Det skal foreligge et målrettet og systematisk kompetanseutviklings-tilbud ved UiO, hvor også ansvarsfordelingen mellom fakultetene og tilsvarende enheter og de sentrale fagavdelinger er avklart.
- 31.12.2013 Behov som oppstår knyttet til omstillingsbehov i forbindelse med IHR skal møtes med blant annet kompetansehevende tiltak.
- 31.12.2013 Det skal være iverksatte konkrete opplæringsopplegg innen utdanningsledelse og konseptet skal utvikles videre i tråd med UiOs behov. Studieavdelingen har ansvar for utarbeidelse av kravspesifikasjonen for utdanningsledelse.
- 31.12.2013 Det skal foreligge et opplæringstilbud for styremedlemmer.
- 31.12.2014 Det skal foreligge et mer systematisk oppbygd lederutviklingstilbud for ledere ved fakulteter og institutter, hvor også Fakultetslederprogrammet konsolideres.
- 31.12.2014 Lederfunksjonene knyttet til utdanningsledelse skal være gjennomgått, og tilbud til utdanningsledere skal foreligge.

Ansvar: Organisasjons- og personalavdelingen i samarbeid med aktuelle fagavdelinger, fakulteter og tilsvarende enheter.

Tiltak 18: Medvirkning og involvering

Ansattes muligheter til medvirkning skal styrkes gjennom god informasjon og kompetanseutvikling. Ansatte og studenter skal involveres i utforming av policy, blant annet gjennom bidrag til UiOs arbeid med å etablere seg som grønt universitet. God informasjon om UiO som organisasjon og beslutningsprosesser skal gjøres tilgjengelig for alle ansatte og studenter.

Milepæler for gjennomføring:

- 31.12.2013? Fakultetene skal arbeide frem standardiserte introduksjonsprogram for nyansatte.
- 31.12.2013 Brukervennlig nettinformasjon om organisasjon og beslutningsprosesser er tilgjengelig på alle nivåer i organisasjonen.
- 31.12.2014 Organisasjonskunnskapen skal økes gjennom et forbedret kompetanseutviklingstilbud

Ansvar: Organisasjons- og personalavdelingen, fakulteter og tilsvarende enheter

Strategi:

26. *Universitetet i Oslos personalpolitikk skal ivareta alle grupper ansatte og tilby gode muligheter for profesjonell og faglig utvikling*

Tiltak 19: Hensiktsmessig midlertidighet og gode karriereveier

UiO skal føre en aktiv politikk som sikrer god oppfølging av midlertidig ansatte. Midlertidige tilsetningskontrakter skal ikke brukes i større utstrekning enn strengt nødvendig. Kommunikasjonen om kriterier for ansettelser og karrieremuligheter innenfor og utenfor UiO skal være tydelig. UiO skal også arbeide for tiltak for mobilitet og forutsigbare karriereløp for kvinnelige og mannlige forskere både på nasjonalt og internasjonalt nivå, blant annet innenfor European Research Area (ERA).

Milepæler for gjennomføring:

- 31.12.2013 Karriereveier ved UiO skal være tydelig beskrevet, i forhold til oppgaver, roller og utviklingsmuligheter.
- 31.12.2013 UiO skal utrede hvordan en «tenure track»-stilling kan innplasseres i det norske systemet.
- 31.12.2013 UiO skal følge opp vedtatte prinsipper for bruk av midlertidighet, og justere disse hvis nødvendig i forhold til enhetenes utfordringer på området.

Ansvar: Organisasjons- og personalavdelingen i samarbeid med Økonomi- og planavdelingen, fakulteter og tilsvarende enheter

Strategi:

27. *Arbeids- og læringsmiljøet skal prioriteres høyere, herunder den fysiske infrastrukturen.*

Tiltak 20: Helse, miljø og sikkerhet

Det skal etableres policy og leveranser som sikrer systematisk forebyggende HMS-arbeid lokalt. HMS skal være tema på alle møter i styrende organer ved UiO.

UiO deltar i et arbeid på nasjonalt nivå (SAK-midler) som vil få konsekvenser for UiOs fremtidige arbeidsmiljøundersøkelse. Innen 2012 skal UiO ha et konsept for kartlegging av arbeidsmiljø. Oppstart av gjennomføring av arbeidsmiljøundersøkelsen er planlagt i 2013.

Milepæler for gjennomføring:

- 30.04.2013 Det skal være avgjort når og hvordan arbeidsmiljøundersøkelsen ved UiO skal gjennomføres.
- 31.06.2013 System for avviksrapporing av HMS-hendelser skal være implementert.
- 31.12.2013 Utvikling og implementering av HMS-policies med tilhørende fellesprosedyrer og hjelpemidler skal være ferdigstilt og i tråd med arbeidsmiljøstandarden OHSAS 18001.
- 31.12.2013 System for målrettede helseundersøkelser skal være utviklet og implementert.

Ansvar: Organisasjons- og personalavdelingen i samarbeid med fakulteter og tilsvarende enheter

Strategi:

28. *Universitetet skal ha en aktiv rekrutteringspolitikk med internasjonalt fokus og en tydelig profil for likestilling mellom kvinner og menn.*

Tiltak 21: Strategisk, offensiv og profesjonell rekruttering av ansatte

UiO skal heve kvalitet i rekrutteringen gjennom profesjonalisering av rekrutteringsprosess og ved økt rekrutteringskompetanse i organisasjonen. Faglige prioriteringer og langsiktig bemanningsplanlegging skal gjøre rekrutteringen mer strategisk og forutsigbar samt bidra til å øke andelen kvinner i faste vitenskapelige stillinger. Internasjonale og kvinnelige kandidater skal identifiseres og motiveres til vitenskapelige toppstillinger. Vurderingen av søkerne skal følge tydelige kriterier og fremme faglig kvalitet og kompetanse tilpasset stillingen.

Milepæler for gjennomføring:

31.12.2013 UiO skal ha formulert og iverksatt en offensiv rekrutteringsstrategi i tråd med ambisjonsnivået i Strategi2020.

31.12.2014 Ekstern evaluering av rekruttering skal være gjennomført som ledd i evalueringen av UiOs oppfølging av Charter og Code (HR-Excellence in Research).

Ansvar: Organisasjons- og personalavdelingen i samarbeid med
Forskningsadministrativ avdeling, fakulteter og tilsvarende enheter

Plan for tildelt bevilgning 2013

Disponering av tildelt bevilgning er beskrevet i universitetets styrenotat om fordeling 2013. UiOs årsplan 2013-15 viser de viktigste prioriteringene for organisasjonen som helhet med særlig vekt på målsettinger som krever en institusjonell tilnærming. Prioriteringene og tiltakene vil være førende for hvilke saker ledelsen på alle nivåer i organisasjon skal ha særlig fokus på. Årsplan skal gjenspeile UiOs ambisjoner, men må også være realistisk i forhold til de økonomiske rammebetingelsene.

Resultatindikatorer med ambisjoner

Universitetsstyret har vedtatt 6 resultatindikatorer som det skal fastsettes ambisjoner for. Indikatorene kjennetegnes av at resultatene er sentrale for UiOs kjerneaktivitet, at UiO ved egen hjelp kan påvirke resultatet og at resultatene påvirker UiOs og fakultetenes økonomi.

Universitetsstyret fastsatte ambisjoner per 2014 for 5 av resultatindikatorerne i 2011. Ambisjoner for den 6. indikatoren, «studiepoeng per heltidsekvivalent», ble fastsatt i behandling av Årsplan 2013-2015 i juni 2012:

- Studiepoeng per heltidsekvivalent – 46 poeng

Ambisjoner og resultater for alle 6 indikatorene omtales i både rapport- og plandelen av dokumentet.

De viktigste nye strategiske grep i 2013

Prioriteringer i årsplan knytter seg i stor grad til forskningskvalitet og studiekvalitet, i tillegg til innovasjon som er ny hovedprioritering i 2013. UiOs nye sentrale satsninger for 2013 er knyttet opp til UiOs strategi og årsplan.

De viktigste strategiske grepene ved fordeling av midler for 2013 er:

- Rammekutt i Sentraladministrasjonen med 50 millioner kroner
- Forhåndsdisponere midler til investeringer på 150 millioner kroner, hvorav 130 millioner kroner i 2013, for å redusere nivået på ubrukte midler basisvirksomheten
- Styrke grunnfinansieringen og tildeling av omstillingsmidler til HF-fakultetet på til sammen 20 millioner kroner
- Styrke fakultetene med 25 millioner kroner
- Finansiering av energiinitiativet med en gradvis opptrapping til 11,5 millioner kroner

Innovasjon

UiOs handlingsplan for Innovasjon er treårig (2013-2015), og tiltak mot følgende 4 områder prioriteres: Ledelse og personalpolitikk, utdanning, kunnskapsutveksling med eksterne aktører, og synliggjøring av UiO som et innovativt universitet. Det er avsatt 5 millioner kroner til gjennomføring av handlingsplanen og innovasjonsåret 2013.

Forskningskvalitet

Det er vedtatt å styrke tverrfaglig forskning i 2013.

- Det opprettes et tverrfaglig energi-initiativ ved UiO (UiO:Energi). Det er vedtatt en avsetning på 3,5 millioner kroner i 2013, satsingen trappes gradvis opp til 11,5 millioner kroner.
- Styret har besluttet å videreføre avsetningen til tverrfakultære forskningsområder på samme nivå som tidligere, 10,5 millioner kroner årlig.
- NCCM (Centre for Molecular Medicine) er den norske noden i et nordisk senter for molekylærmedisin med partnerskapsavtale med EMBL, med UiO som vertskap og

prosjektansvarlig institusjon. UiO er forpliktet til å dekke egenandel på 7 millioner kroner årlig t.o.m. 2014.

UiO fikk 10 SFF-finalister i 2012, av disse ble fire utpekt til Sentre for fremragende forskning (SFF). Vertsfakultetene for SFFene får tildelt 2 millioner kroner årlig som styrking på varig basis. De øvrige finalistene får 1 million kroner årlig i 3 år. I tillegg er det avsatt 15 millioner kroner til infrastruktur ved etablering av nye SFF. Samlet beløper disse tildelingene seg til 29 millioner kroner i 2013.

Studiekvalitet

Fakultetene styrkes på varig basis med 25 millioner kroner årlig med fokus på bedre studiekvalitet.

Det humanistiske fakultet (HF) er i en presset økonomisk situasjon med redusert handlingsrom og nedgang i faglige årsverk. Det er foretatt en gjennomgang og analyse av fakultetets situasjon og utfordringer, faglig og økonomisk. Fakultetet har fått en varig styrking på 15 millioner kroner årlig fom. 2013. I tillegg gis det omstillingsmidler i en periode på fem år for å støtte opp under denne prosessen. Omstillingsmidlene utgjør 50 millioner kroner i 2013.

Universitetsbiblioteket (UB) er sentralt både for studiekvalitet og som infrastruktur til forskning. UBs driftsrammer er styrket med 3,5 millioner kroner årlig på varig basis for å videreføre dagens aktivitet og for å gi muligheter for å videreutvikle UBs tjenester.

Lærerutdanningen har også fått tilført et betydelig antall nye studieplasser de siste årene. Det er vedtatt en varig styrking av lektorprogrammet med 2,5 millioner kroner årlig på varig basis. Det er vedtatt en to-åring bevilgning til koordinering av universitetsskoler, 0,75 millioner kroner per år.

Det er bevilget midler til etablering av et «Studentombud» som skal vareta studentenes interesser og henvise studentene til riktig instans og bistå ved behov.

Museene

Det planlegges å utvide Naturhistorisk museums magasinlokaler på Økern for å forbedre kvaliteten og øke kapasiteten. Styret har bevilget 2,3 millioner kroner i 2013, på varig basis vil kostnadene beløpe seg til 6,5 millioner kroner årlig.

Det er bevilget midler til en tre-årig satsing (3 millioner kroner per år) knyttet til digitalisering, fotografering og registrering av samlingene ved Naturhistorisk museum.

Kulturhistorisk museum har fått bevilget 2 millioner kroner knyttet til produksjon av utstilling i forbindelse med grunnlovsjubileet i 2014. I tillegg er det bevilget 4 millioner kroner til arbeidet med sikring og bevaring av vikingskipsamlingene.

Internt handlingsrom (IHR)

Universitetsstyret har vedtatt at IHR-prosjektet løper ut 2013. Det er behov for å opprettholde aktivitetsnivået i 2013 for å kunne realisere målsettingene i prosjektet. Det er derfor avsatt 7 millioner kroner til IHR-prosjektet i 2013. I tillegg er det avsatt 2 millioner kroner i henholdsvis 2013 og 2014 til omstillings- og kompetansehevende tiltak knyttet til gjennomføring av IHR.

Investeringer

UiOs etterslep knyttet til rehabilitering og vedlikehold av bygningsmassen er vel kjent. Det er vedtatt å øke investeringene med 130 millioner kroner i 2013 i følgende prioriterte tiltak:

- Tilpasning av aktuelle kjøleanlegg med utskifting av eksisterende kjølemedier og gasser i forbindelse med at nåværende kjølemedier blir ulovlig etter 1.1.15.
- Rehabilitering av Eilert Sundts hus (2., 3. og 4. etg.).
- Rehabilitering av Nils Henrik Abels hus (3., 4. og 5. etasje)
- Prosjektering av W.C. Brøgger's hus
- Utvidelse av magasinlokaler Økern

Fordeling 2013 fordelt på hovedaktivitet og enheter

Enheter	Utdanning	Forskning	Samfunn	Samlinger	Infrastruktur/ sentrale tj.	Sum
TEOL	14 096	15 664	0	0	7 323	37 083
JUR	159 442	54 389	0	0	24 406	238 237
MED	266 970	249 137	0	0	62 036	578 142
HF	312 144	154 964	1 900	0	100 651	569 659
MN	230 078	469 419	0	0	174 534	874 032
OD	116 787	63 255	0	0	8 873	188 916
SV	248 086	115 614	0	0	13 954	377 654
UV	128 374	62 680	0	0	31 506	222 560
Fakulteter	1 475 978	1 185 122	1 900	0	423 282	3 086 282
KHM	0	9 672	0	90 578	0	100 250
NHM	4	16 027	0	96 313	0	112 345
Museer	4	25 699	0	186 892	0	212 595
SUM	1 332	15 301	0	0	0	16 633
STK	1 082	11 727	0	0	0	12 808
MLS (inkl. BiO)	0	63 248	0	0	0	63 248
ISS	3 040	8	0	0	6 748	9 796
Apollon	0	0	0	0	2 955	2 955
Uniforum	0	0	0	0	2 928	2 928
Sentre	5 454	90 282	0	0	12 631	108 367
UB	0	200	0	229 769	8 500	238 469
SA:						
TA	0	0	0	1 000	443 817	444 817
USIT	0	0	0	0	117 874	117 874
SA 9	0	0	0	0	259 827	259 827
UiO fellestiltak	8 946	69 141	15 300	600	159 921	253 908
UiO-bank	0	0	0	0	-171 745	-171 745
Infrastruktur/sentrale tjenester	8 946	69 341	15 300	231 369	818 194	1 143 150
Total sum	1 490 382	1 370 444	17 200	418 261	1 254 108	4 550 395

Potensiell vekstkapasitet på studietilbud

Utdanningsinstitusjon: Universitetet i Oslo

Overordnede spørsmål som besvares helt kort og konsist, jf. den strategiske delen av Rapport og planer (2012-2013).

1. Hvor mange studieplasser kan institusjonen øke med høsten 2013, gitt 60/40 finansiering fra departementet, men innenfor dagens øvrige rammebetingelser og infrastruktur?

Svar spm 1: Oversikten under angir potensiell vekstkapasitet innenfor dagens studietilbud høsten 2013. En økning i studentopptaket i 2013 må baseres på en gjennomgang av årets søkertall. Vi kan vurdere å ta opp noe flere studenter på studier med god søkning og infrastruktur, og mulighet for å skaffe tilstrekkelige lærerkrefter. Søkning, lærerkrefter og infrastruktur er en forutsetning for etablering av flere fullfinansierte studieplasser.

2. Hvilke begrensende faktorer står institusjonen særlig overfor som hindrer vekst (kan spesifiseres på utdanningsprogram ved behov)?

Svar spm 2: UiO har et sterkt fokus på studiekvalitet, og har mål om å styrke forholdstallet lærer-student ved flere fagmiljøer. Vekst i studenttallet forutsetter da en finansiering som er tilstrekkelig til styrking av den faglige staben. Kapasitet og kvalitet på undervisningslokaler er videre en klar begrensning for vekst i studenttallet.

3. Er det særskilte studieprogram som institusjonen ønsker å prioritere spesielt av strategiske årsaker eller for å rendyrke en faglig profil?

Svar spm 3: I henhold til våre strategiske prioriteringer, ønsker UiO særlig å styrke kapasiteten på masternivå. For øvrig har UiO en kontinuerlig gjennomgang av programporteføljen basert på faglige prioriteringer.

4. Er det særskilte studieprogrammer som institusjonen ønsker å bygge ned eller avvikle av samme årsaker?

Svar spm 4: Se svar på pkt 1 og 3

		Opptak høst 2012 (antall studieplasser)	Planlagt opptak høst 2013 (antall studieplasser)	Muligheter for økning i opptakskapasitet høst 2013?
		Antall	Antall	Ca. antall
Helse- og sosialfag	Samlet	624	632	0
Lærerutdanning	Samlet	850	891	20
	<i>hvorav: Praktisk-pedagogisk utdanning</i>			20
Realfag og teknologiske fag	Samlet	1739	1772	40
Andre fag	Samlet	5723	5798	150

Veiledning til utfylling

Departementet ønsker en kartlegging av potensialet for vekst i antall studieplasser innenfor dagens studietilbud ved institusjonen i årene framover. Eventuelle planer om å tilby nye studietilbud skal i utgangspunktet ikke inkluderes i denne kartleggingen. Innenfor de prioriterte utdanningsområdene helse- og sosialfag, lærerutdanning og realfag/tekniske fag ber vi om opplysninger knyttet til det enkelte studietilbud. Andre utdanningsområder spesifiseres under kategorien Andre fag.

Vi ber om en presisering på hvorvidt studietilbudene er desentraliserte/fleksible.

Innenfor alle fagområder er det mulig for institusjonene ved behov å legge til linjer i Excel-skjemaet for å spesifisere studietilbud.